

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 28. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TUDI DRŽAVNA PODJETJA PREKLICALA SPORAZUM IZ LETA 1975

SKLEP INTERSINDA O DRAGINJSKI DOKLADI SPRAVLJA SPET NA KOCKO BODOČNOST VLADE

Takojšnja protestna stavka kovinarjev - Spadolini zahteval umaknitev sklepa, odločilni pa bosta današnji seji vlade in državne družbe IRI

RIM — Včerajšnji dan se je začel s skrajno nevarnimi obeti za družbene in politične odnose v državi, zaključil se pa je — vsaj tako se zdi — z nekoliko boljimi perspektivami. Zjutraj so bili namreč Lama, Carniti in Benvenuto, najvišji voditelji sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL, prejeli povsem nepričakovano pismo predsednika združenja državnih podjetij (Intersind) Massacesija, s katerim jim je uradno sporočil preklic sporazuma iz leta 1975 o draginjski dokladi. K temu ga je prisilil predinočni iz-
vrsni odbor Intersinda (ki ga sestavlja v veliki večini demokrati-
stani, kar je sicer tudi Massacesi), zaradi česar je hkrati podal o-
stavko.

Udarec je bil zelo hud, saj so se s tem državna podjetja odločila slediti trdi strategiji zasebnih podjetnikov, katerih združenje (Confindustria) je sporazum odpovedalo 1. junija. Reakcije in odmevi so bili sprito izredne resnosti takojšnje. Enotni sindikat kovinarjev je brez u-
delašnja oklical dveurno protestno stavko v vseh državnih podjetjih. Delavci so se po vsej državi odzva-
li pozivu FLM polnostevilo in pri-
pridili vrsto protestnih sprevodov

Giesi (PSDI) je prav tako zatrdil, da mora vlada spametovati funkcionarje državnih podjetij, tajnik nje-
gove stranke Longo pa je označil sklep Intersinda za »človeški in iz-
izviralni ukrep in je zahteval, naj vlada takoj ustrezno nastopi. E-
dini glas v podporo odločitve Inter-
sinda je prišel od demokratičnega
Segnija, kar je še potrdilo do-
mnevno, da gre za nov korak strate-
gijske KD za skrajno zaostreitev drž-
uben odnosov, ki naj bi privedla do
vladne krize.

Po drugi strani se je dogodka po-
sebej veselil predsednik Confindu-
stria Merloni, ki se je ravno včeraj
sli v svojih izjavah predvidi in
niso šli dlje od poudarjanja protis-
lovnega zadržanja vlade in držav-
nih podjetij. Mnogo ostreje so bili
komentarji ministra za državne u-
deležbe De Michelis (PSI), ker iz-
vrsni odbor Intersinda ni upošte-
val njegovega izrednega navodila.
naj sporazuma o draginjski dokladi
ne preklicuje. Minister za delo Di

Stella (PSDI) je prav tako zatrdil, da mora vlada spametovati funkcionarje državnih podjetij, tajnik nje-
gove stranke Longo pa je označil sklep Intersinda za »človeški in iz-
izviralni ukrep in je zahteval, naj vlada takoj ustrezno nastopi. E-
dini glas v podporo odločitve Inter-
sinda je prišel od demokratičnega
Segnija, kar je še potrdilo do-
mnevno, da gre za nov korak strate-
gijske KD za skrajno zaostreitev drž-
uben odnosov, ki naj bi privedla do
vladne krize.

Po drugi strani se je dogodka po-
sebej veselil predsednik Confindu-
stria Merloni, ki se je ravno včeraj
sli v svojih izjavah predvidi in
niso šli dlje od poudarjanja protis-
lovnega zadržanja vlade in držav-
nih podjetij. Mnogo ostreje so bili
komentarji ministra za državne u-
deležbe De Michelis (PSI), ker iz-
vrsni odbor Intersinda ni upošte-
val njegovega izrednega navodila.
naj sporazuma o draginjski dokladi
ne preklicuje. Minister za delo Di

Stella (PSDI) je prav tako zatrdil, da mora vlada spametovati funkcionarje državnih podjetij, tajnik nje-
gove stranke Longo pa je označil sklep Intersinda za »človeški in iz-
izviralni ukrep in je zahteval, naj vlada takoj ustrezno nastopi. E-
dini glas v podporo odločitve Inter-
sinda je prišel od demokratičnega
Segnija, kar je še potrdilo do-
mnevno, da gre za nov korak strate-
gijske KD za skrajno zaostreitev drž-
uben odnosov, ki naj bi privedla do
vladne krize.

Po drugi strani se je dogodka po-
sebej veselil predsednik Confindu-
stria Merloni, ki se je ravno včeraj
sli v svojih izjavah predvidi in
niso šli dlje od poudarjanja protis-
lovnega zadržanja vlade in držav-
nih podjetij. Mnogo ostreje so bili
komentarji ministra za državne u-
deležbe De Michelis (PSI), ker iz-
vrsni odbor Intersinda ni upošte-
val njegovega izrednega navodila.
naj sporazuma o draginjski dokladi
ne preklicuje. Minister za delo Di

KONČAN 12. KONGRES ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE

Jugoslovanski komunisti v celoti ohranjajo kontinuiteto samoupravljanja in neuvrščenosti

Delavskemu razredu je treba vrniti vso pravico odločanja in odgovornost v organizacijah združenega dela - Tržišče se mora urejati na osnovi ekonomskih zakonitosti, ne pa z administrativnimi ukrepi

(Od našega poročevalca)
BEOGRAD — Z obzve, da bo Zveza komunistov Jugoslavije na-
daljevala z doslednim izvajanjem načel, ki sta jih začrtala Tito in Kar-
delj in z izvolitvijo novega centralnega komiteja, se je včeraj končalo
zasedanje 12. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije. Takoj nato se
je sestel novoizvoljeni centralni komitej, ki je izvolil predsedstvo, na
seji predsedstva pa je kot prvi za dobo enega leta prevzel nalogo
predsednika Mijta Ribičić, izvršnega sekretarja pa Nikola Stojanović.

12. kongres Zveze komunistov Ju-
goslavije predstavlja vsekakor po-
pomemben trenutek pri uresničevanju
doslednih socialističnih odnosov v
jugoslovanski družbi. Po štirih dneh
razprave, ki se ni bala in se ni
izogibala polemičnim tonom, kriti-
kam, opozorilom na odgovornosti in
pozivom k doslednosti, je bila več-
raj v sklepni posejbi in v sklep-
nih dokumentih potrjena osnovna
obveza, ki se je vila kot rdeča nit
vzduh vsakega meseca. Od kongresa
Zveze komunistov Slovenije, preko
kongresov ostalih petih republik in
obeh avtonomnih pokrajin do zve-
nega kongresa: jugoslovanski ko-
munisti v celoti ohranjajo kontinui-
teto načel družbene ureditve v dr-

žavi in njene mednarodne vloge. To-
rej načel socialističnega samo-
upravljanja in neuvrščenosti, ne pri-
krivajo pa, da je prišlo v zadnjem
času ob naraščajoči gospodarski
krizi do nihanj in doslednem uve-
lavljanju samoupravljanja. Tako se
je dogajalo, da je delavski razred
izgubil upogled nad pretežnim de-
lom, da z njim ni več razpolagal
ampak so se pojavljali birokratski
administrativni posegi, ki so pre-
vezali v svoje roke pravico do o-
dločanja.

12. kongres je sklenil, da je tre-
ba s temi težnjami prekiniti, da je
treba vrniti delavskemu razredu
vso pravico odločanja. V sklepih
resoluciji o uresničevanju politike
ekonomske stabilizacije je izrecno
poudarjeno, da je mogoče stabi-
lizacijo uresničevati samo z nepo-
sredno akcijo delavskega razreda,
torej z dejansko krepitvijo ekonoms-
ke in družbene moči in odgovor-
nosti delavcev v Organizacijah
združenega dela. Rečeno pa je tu-
di, da mora postati dohodek osnov-
ni razlog gospodarjenja in da se
ureja tržišče na osnovi ekonomskih
zakonitosti.

Skrajša, če bi hoteli do stališče
poeostaviti, bi rekli, da bo mo-
ralo odsej dogovarjanje potekati
neposredno med organizacijami
združenega dela (torej med podje-
tji) in da ne bo več mogoče z vi-
ška odločati o namembnosti sred-
stev: da bodo šle investicije res v
produktivne namene, torej v gos-
podarske objekte (tovarne, kmeti-
stvo, turizem), ki ustrezajo zako-
nom ekonomskega trga, ki bodo
torej sposobni proizvajati dohodek.

izvažati svoje proizvode, zmanj-
šati potrebo po uvozu. Edino na ta
način bo družba kos sedanjim rece-
siji, ki jo označujejo visoka stop-
nja inflacije, padec vrednosti di-
narja, izredna zadolženost v tujini.

Gre vsekakor za zelo pomembne
odločitve. Če že nečemo govoriti
o prelomnici, kajti o tem bodo o-
dločitve. Če že nečemo govoriti o
prelomnici, kajti o tem bodo o-
dločila dejstva. Lahko zagotovo reče-
mo, da je bil 12. kongres pred-
vsem kongres končne reforme. V
trenutku, ko je treba zategniti pas,
je treba tudi delavcem zagotoviti
upogled in možnost odločanja, kaj-
ti v tem je pravilno poimovanje
sistema socialistične samoupravne
demokracije.

Mijta Ribičić je v sklepni be-
sedah ob koncu kongresa citiral Ti-
tovo skleno misli na 11. kongresu

Mijta Ribičić novi predsednik predsedstva ZKJ

BEOGRAD — Na prvi seji
novoizvoljenega centralnega ko-
mitaja Zveze komunistov Ju-
goslavije so izvolili novo pre-
sedstvo, ki je tako sestavljeno:
predsednik Mijta Ribičić, iz-
vršni sekretar Nikola Stojanović,
člani Veljko Milatović, Mi-
ljan Radović, Dimče Belovski,
Kiro Hadživasilov, Petar Ma-
tić, Ali Sukrija, Milan Kučen,
Dane Čuić, Dragoslav Marko-
vić, Dobrovoje Vidić, Franjo
Herljević, Vladimir Bakarić in
Dušan Dragasavac. Člani pre-
sedstva so tudi predsedniki
centralnih komitejev vseh šest-
stih republik in obeh pokrajin.

Zveza komunistov Jugoslavije: »Bit-
ko za ekonomsko stabilizacijo bo-
mo zmagali le z neobhodnimi spre-
membami v strukturi gospodarstva,
v načinu gospodarjenja, z večja-
njem produktivnosti dela in uskla-
jevanjem potrebne s s možnostmi.«
V zadnjih štirih letih to ni bilo
narejeno in Ribičić je včeraj no-
udaril, da morajo jugoslovanski
komunisti vztrajati pri tem in o-
dločno spodbuditi vse poskuse eta-
lističnih, tehnobirokratskih in na-
cionalističnih sil, da bi odvzele
oblasti delovnemu ljudstvu. Ne
smemo dovoliti, je dejal, da nam
rušijo to, kar je bilo s krivdo do-
seeno v vojni, v revoluciji in kar
danes dosegamo s težkimi žulji.

BOJAN BREZIGAR

OSTER SPOR MED SOCIALISTI IN DEMOKRISTJANI

Morda že danes uradna potrditev vladne krize

Del kršanske demokracije proti padcu vlade

RIM — Danes bo najbrž dan, ko
bodo odločili o usodi Spadolinijeve
vlade. Trenutni položaj lahko obno-
vimo takole: Kršanska demokra-
cija se je dni v ofenzivi, medtem
ko se socialistična stranka brani in
v glavnem molči. Včeraj so ves dan
krožili glasovi o odstopu ministra za
državne udeležbe De Michelisa (če-
gar navodila so voditelji Intersinda
preslišali), ki pa so jih takoj de-
mentirali. Predsednik vlade Spado-
lini se je vrnil predčasno s sreča-
njo v Bruslju, kjer ga je presenetila
vest o nepričakovanem sporu med
demokristjani in socialisti. Tako je

ditvi proračuna, nakar bi dokončno
rešitev poverili tajnikom stranke, ki
bi se morali sestati v prvem tednu
prihodnjega meseca. Pevlada bo
najbrž slednja možnost, saj ne gre
podcenjevati odločnega Spadolini-
jevega odpora, pri čemer ga podpira
predsednik republike Pertini, tako
da ne bo odstopil, če ne bo v par-
lamentu prejel nezaupnice. Tudi o-
brsen del Kršanske demokracije je
proti vladni krizi. V tem smislu gre
razumeti izjavo načelnika poslanske
skupine KD Gerarda Bianca, ki je
poudaril, da njegova stranka ne bo
dobrošla izvenparlamentarni kriz
je zagrozil, da bodo v primeru
razpave o vladni krizi govorili vsi
demokristjanski poslanci.

Napetost med Kršansko demo-
kracijo in PSI ostaja še vedno visoka
in nihče ne vidi zanesljivega izhoda
iz krize. Na demokristjanskem g-
silu »Il popolo« piše danes Giovanni
Galloni, da ima Kršanska demokra-
cija jasno politično linijo, ki lahko
zagotovi državi gospodarski prepo-
red ter sprajše socialistične ali ima
jo učinkovit protipredlog. Iz socia-
lističnih vrst ni nobenega odgovora.
Craxi baje proučuje odgovor na za-
p- napad Kršanske demokracije;
vendar pa se mora sočati z na-
sproti v vrstah socialističnega vo-
dstva. Tudi PSI se je namreč raz-
delila na tako imenovane jastrebe in
na golobice, prvi zahtevajo takojšnjo
krizo, drugi pa so za bolj pržno
taktiko, in za odločitev morebitne
krize na jesen.

R. G.

Pristanišniki bodo stavkali 3 dni

RIM — Iz protesta proti brezbriz-
nosti in zamudam vlade pri reševa-
nju krize, ki prizadeva italijanska
pristanišča, so sklenili sindikati lu-
skih delavcev oklicati tri dni stavke.
Za 24 ur bo zato zamrlo hkrati delo
in 12. julija, nadaljnjih 24 ur stavke
pa bo razčlenjenih po območjih,
in sicer 16. julija v pristaniščih se-
vernega Tirenskega morja in na
Sardiniji, 21. julija v Kampaniji,
Kalabriji in na Siciliji, medtem ko
bodo v Jadranskim lukah delavci
stavkali 23. julija.

Potrjena tridnevna stavka časnika

Vsrednjemu časnikaškim zdu-
ženju je potrdilo že najavljeno
tridnevno stavko časnikašev
tako, da v državi ne bodo izšli
časopisi v četrtek, petek in
soboto.

Na včerajšnjem tehničnem
sestanku na sedežu FNSI med
predstavniki založnikov in čas-
nikarjev v prisotnosti dveh pre-
stavnikov ministrstva za delo, so
soočili stališča ekonomske nara-
ve in ko je bil govor o stevilkah
je prišlo do vrste sporov o na-
činu izračunavanja cene de-
la. Predstavniki ministrstva za
delo sta napovedala svojo o-
ceno predlogov glede tega za
danes. Predstavniki založnikov
in časnikarjev se bodo ponovno
sestali danes, da preučijo še
druga odprta vprašanja (od-
pravna ob prenehanju delov-
nega odnosa), jutri pa naj bi
se nadaljevali pogovori o e-
konomskih vprašanjih.

Ce ne bo prišlo do drugač-
nih sporočil, tudi Primorski
dnevnik v prihodnjih treh dneh
ne bo izšel. Ponovno bo izšel
sele v nedeljo.

nemudoma odložil sestanek z gos-
podarskimi ministri, na katerem bi
moral govoriti o prilagoditvi prora-
čuna povečanemu deficitu, ter se je
posvetil drugemu sestanku, ki je
bil na dnevnem redu, se pravi sre-
čanju z voditelji Intersinda ter taj-
niki sindikalnih organizacij.

V Rimu torej spet diši po vladni
krizi, kot se je v zadnjem času.
V dokaj kratkem obdobju petstranske
vladne koalicije večkrat zgodilo.
Vendar so na delu tudi sile, ki vlad-
ni krizi nasprotujejo. Na današnjem
srečanju bo Spadolini predlagal re-
šitev, ki je različna od rešitve, ki
jo predlaga Kršanska demokracija.
Tajnik KD De Mita se je včeraj na
sedežu stranke sestel z demokri-
stjanskimi ministri, ki odločno podpi-
rajo smernice ministrov Andreatta
in Marcore. Zelo verjetno bodo Spa-
dolinija podprla laične stranke, se
pravi socialdemokrati, socialisti, li-
beralci in republikanci, iz česar la-
hko domnevamo, da ostajata samo
dve možnosti (ali v najboljšem pri-
meru tri, če se do jutri vse položaj
zgodi, stranke najdejo sporazum):
na današnjem srečanju lahko ugot-
vijo, da obstajajo velike razlike na
gledanje na politični položaj, kar bi
popoldne ratificiral, ministri svet
na svoji seji in tako dejansko pod-
prl vladno krizo, ali pa obstaja mo-
žnost dolgega kompromisa, se pravi
odobritev sporazuma o prilago-

ODVETNIK VITALONE V SREDIŠČU PREISKAV V ZVEZI Z AFERO CALVI

LONDON, RIM, TRST — Londonska »City police«
je potrdila, da je Calvi umrl od 8 do 12 ur preden
so našli njegovo truplo. To pomeni, da je umrl med
19.30 in 23.30 po krajevem času (20.30 in 00.30 po
srednjeevropskem legalnem času), to je zvečer med
18. junijem in jutrom naslednjega dne. Truplo je
opazil nek mimoidoči nekaj pred 8. uro (po kra-
jevem času). Politiški inspektor, ki se ukvarja
z zadevo, je izjavil, da bodo lahko posredovali toč-
nejše podatke o uri smrti po končanem obdukcij-
skem postopku, se pravi čez teden dni.

Medtem se v Rimu nadaljuje preiskava, ki jo
vodi sodnik Sica. Ta je včeraj zaslišal kot prič
Maurizio Mazzotto, ki je menda izročil odv. Vita-
loneju (sedaj v priporu) večjo vsoto črnarja. Maz-
zotta v bistru bremen Vitaloneja, da je pojasnil
zavržala vsako krivdo. To se je zgodilo tudi na
soedenju v kliniki, kjer je sedaj Vitalone. Zanj
zlega, se je zavzel tudi njegov brat Claudio Vi-

talone demokristjanski senator, ki se je včeraj
pogovarjal z državnim pravnikom Galluccijem,
z dr. Sico in drugimi sodniškimi predstavniki.
Vitalonejevi zagovorniki, so že vložili prošnjo za
njegovo izpustitev na začasnno svobodo, toda zdi
se, da bo moral sodnik preveriti še nekatere oko-
loščine.

V tej zvezi je treba poudariti, da se od vse-
povsod kopijo glasovi, da je treba odvzeti rim-
skemu pravništvu pristojnost nad afero ter jo
prenesti v Perugia (kot določa zakon, če gre za
morebitne osumlence iz vrst rimskega sodstva).

V Trstu pa je pomočnik državnega pravnika
Coassin ponovno zaslišal poročevalca komercia-
lista Aida Romaneta. Ta je izjavil, da je pojasnil
svoj položaj glede srečanja s Calviem v Trstu.
Obstajajo pa še nekatera vprašanja v zvezi z
njegovim sodelovanjem s finančno skupino pokoj-
nega bankirja.

S POSREDOVANJEM POSEBNEGA ODPOSLANCA ZDA ZA BLIŽNJI VZHOD HABIBA

V Bejrutu se nadaljujejo težka pogajanja Voditelji EGS obsodili izraelsko agresijo

Izrael zahteva takojšen umik palestinskih gverilcev, ki naj bi prej predali orožje - Za EGS bo mogoče vzpostaviti trden mir na tem območju le s sporazumevanjem ob sodelovanju PLO

BEJRUT, TEL AVIV, BRUSELJ
— V Bejrutu so se včeraj nadalje-
vala mučnaka pogajanja med pred-
stavniki vodstva PLO in libanonski-
mi oblastmi, da bi našli kompromis
po rešitvi za časten umik palestins-
kih gverilcev iz obkroženih pred-
elov libanonskega glavnega mesta.
O poteku teh pogovorov priinjajo
z Bliznjega vzhoda med seboj zelo
nasprotujoče si vesti. PLO je pri-
pravljeno, da se umakne z libanons-
kega ozemlja, se naprej pa naj bi
vztrajala pri nekaterih pogojih, ki
so jih njeni predstavniki obrzložili
že v soboto, dan po začetku četrte
prekinitve ognja. Prižadeva si, da
bi obdržala v Libanonu del svoje
politične strukture, ki naj bi skrbel
za približno pol milijona palestin-
skih beguncv v tej državi. Poleg
tega naj bi tudi del njenih orožje-
nih sil ostal v Libanonu in sicer po
poveljstvom domače vojske. Od I-
zraela zahteva naj obenem za pet

kilometrov razširi obroč okrog Bej-
ruta.

V Tel Avivu, vsaj kar je mogoče
samoizvesti iz javno obrambnega mi-
nistra Sharon in ministrskega pre-
sednika Begin, se pisana krajina
niti časopisov, pa ne nameravajo
sprejeti tudi Sircem je izraelsko lea-
stvo uničilo vse sirske rakete po-
stojanke na območju dline Bešaa
in zadalo nasprotni vojski hude iz-
gube. V bojih v Libanonu je doslej
izgubilo življenj 271 izraelskih vo-
jakov, 13 jih pogrešajo. 1470 pa je
ranjenih.

Zaskrbljenost s potekom pogovo-
rov so včeraj izrazili predstavniki
falangistov, ki sicer zahtevajo, naj
se vsi Palestinci, tudi civilno pre-
bivalstvo, umaknejo iz Libanona.
Njihov voditelj Džemal je v ro-
govoru za ameriško televizijo sko-
merice poudaril, da Palestinci niso
v stanju, da bi kaj zahtevali in po-
stavljali pogoje.

O pogajanjih bi moral včeraj
spregovoriti tudi ameriški odposla-
nec Habib, ki opravlja posredniško
funkcijo med predstavniki različnih
libanonskih političnih grupacij zbra-
nih v odboru narodne rešitve, ki se
je sicer že razbil zaradi odstopov
premera Vasana in voditelja na-
prednih sil Džumblata, ki pa kljub
temu v določenem smislu še na-
prej deluje in predstavniki PLO ter
izraelsko vlado. Tega pa doslej ni
napravil baje zaradi težavnih po-
govov, v katerih potekajo pogovori.

Da Izrael ne namerava popusta-
ti, je mogoče sklepati tudi iz zad-
nje izjave egiptovskega predsedni-
ka Mubaraka. Leta je vse doslej
zagovarjal možnost, da bi se Pale-
stinci umaknili iz Bejruta z orožjem,
včeraj pa je izjavil, naj Palestinci
predajo orožje in tako rešijo poli-
tični del svoje organizacije.

O libanonski krizi so razpravljali
tudi voditelji držav članice EGS, ki
so zasedali v Bruslju. V skupni de-
klaraciji so ostro obsodili izraelsko
agresijo na Libanon in izrazili vo-
jo zaskrbljenost s potekom dogo-
dov v tem delu sveta ter zahtevali,
naj se na vsak način spoštuje pre-
mirje.

Voditelji evropskih držav so še
zahtevali, naj se izraelska vojska u-
makne s položaj okrog Bejruta. Pa-

lo o tem obvestili Damask preko
posebnega ameriškega veleposlani-
ka za Bliznji vzhod Philipa Habib-
ba. Sirska vojska, vsaj po njegovih
izjavah, je začela prva sirske vojske
izraelske vojske, kar je seveda
sprožilo reakcije Izraela. V ope-
radjah pri Sircem je izraelsko lea-
stvo uničilo vse sirske rakete po-
stojanke na območju dline Bešaa
in zadalo nasprotni vojski hude iz-
gube. V bojih v Libanonu je doslej
izgubilo življenj 271 izraelskih vo-
jakov, 13 jih pogrešajo. 1470 pa je
ranjenih.

Zaskrbljenost s potekom pogovo-
rov so včeraj izrazili predstavniki
falangistov, ki sicer zahtevajo, naj
se vsi Palestinci, tudi civilno pre-
bivalstvo, umaknejo iz Libanona.
Njihov voditelj Džemal je v ro-
govoru za ameriško televizijo sko-
merice poudaril, da Palestinci niso
v stanju, da bi kaj zahtevali in po-
stavljali pogoje.

O pogajanjih bi moral včeraj
spregovoriti tudi ameriški odposla-
nec Habib, ki opravlja posredniško
funkcijo med predstavniki različnih
libanonskih političnih grupacij zbra-
nih v odboru narodne rešitve, ki se
je sicer že razbil zaradi odstopov
premera Vasana in voditelja na-
prednih sil Džumblata, ki pa kljub
temu v določenem smislu še na-
prej deluje in predstavniki PLO ter
izraelsko vlado. Tega pa doslej ni
napravil baje zaradi težavnih po-
govov, v katerih potekajo pogovori.

Da Izrael ne namerava popusta-
ti, je mogoče sklepati tudi iz zad-
nje izjave egiptovskega predsedni-
ka Mubaraka. Leta je vse doslej
zagovarjal možnost, da bi se Pale-
stinci umaknili iz Bejruta z orožjem,
včeraj pa je izjavil, naj Palestinci
predajo orožje in tako rešijo poli-
tični del svoje organizacije.

O libanonski krizi so razpravljali
tudi voditelji držav članice EGS, ki
so zasedali v Bruslju. V skupni de-
klaraciji so ostro obsodili izraelsko
agresijo na Libanon in izrazili vo-
jo zaskrbljenost s potekom dogo-
dov v tem delu sveta ter zahtevali,
naj se na vsak način spoštuje pre-
mirje.

Voditelji evropskih držav so še
zahtevali, naj se izraelska vojska u-
makne s položaj okrog Bejruta. Pa-

lestinci pa v svoja taborišča. Zapu-
ščene pozicije naj prevzame liba-
nonska redna vojska. V naslednji
fazi naj se iz Libanona umaknejo
vse tuje sile. Rešitve za bliznje-
vzhodne zaplete je treba iskati s
sporazumevanjem. Izrael ne bo pri-
šel do lasne varnosti s silo, am-
pak z uresničitvijo zalcitnih prav-
ice palestinskega ljudstva. EGS je
pri tem ponovno poudarila, da mo-
rajo v pogajanjih za mir na tem
področju sodelovati tudi predstavi-
niki palestinskega osvobodilnega g-
banja, PLO.

VARSAVA — Predvčerajšnjim se
niso nedovoljene manifestacije ob
25. obletnici poznanskih dogodkov
odvijale samo v Poznnu temveč
brzkone tudi v drugih krajih Pol-
jske. Poljsko časopisje je namreč
včeraj poročalo, da so zaradi ne-
dovoljene manifestacije v Wrocla-
wu aretirali 257 oseb.

«Azzurri» presenetili

Italiji je uspel veliki podvig!
V svoji prvi četrtfinalni tekmi
španskega mundiala so namreč
«azzurri» včeraj v Barceloni za-
služeno premagali svetovno pre-
ke z 2:1 in so tako tudi delno
popravlili slab vtis iz prvega kro-
ga tega prvenstva.

«Azzurri» so tako tudi v Špa-
niji dokazali, da znajo ugodno
presenetiti prav tečaj, ko so v
»podrejenem položaju«. Bearzoto
ni varovanci so bili dne dni de-
leži hudih kritik ne samo v Ita-
liji, temveč tudi s strani tujih

strokokanjakov in poročevalcev.
Vsem so se torej krepko oddol-
žili.

Argentinci pa včeraj proti Ita-
lijanom gotovo niso upravičili
svojega slovesa: igrali so zmede-
no, nativno v obrambi, nepozna-
no na sredini igrišča, premalo
odločno v napadu. Menutitjevi
nagometaši so posvsem nasledili
Italijanom, ki so z obrambno igro
stili vsak nasprotnikov napad in
nato v protinapadi dosegli oba
zmagovita zadetka.

Za pravo razočaranje pa sta
sinoči pokrbeli Anglija in Za-
hodna Nemčija. Ljubitelji nogo-
meta so pričakovali pravo posla-
stico, priča pa na prvi izredno
slabi igri.

Danes bo na »mundialu« počit-
ek. Jutri pa bosta na sporedu
tekmi med Sovjetsko zvezo

NA VČERAŠNJI DEŽELNI SEJI V ODGOVORU NA ŠTEVILNA VPRAŠANJA

SINOČI ZAKLJUČEK 34. MEDNARODNEGA VZORČNEGA VELESEJMA

SINOČI V BOLJUNŠKEM GLEDALIŠČU «PREŠEREN»

Odbornik Coloni včeraj poročal o vprašanjih ki so povezana z lokacijo industrijske cone

V zvezi z odločitvijo o mikrolokaciji mešane industrijske cone v sežanski občini je dejal, da gre za legitimne notranje obveznosti zgolj urbanističnega značaja, ki niso vezane s konkretnimi načrti - Potrnil je važnost osimskih sporazumov

V deželni svet je bil včeraj govor o vprašanjih, ki so povezana z lokacijo industrijske cone, ki jo predvidevajo osimski sporazumi. Svetovalec skupine KPI, LpT, PSI, KD, PDUP in neofasistov so namreč deželni odbor vložili vrsto vprašanj in interpelacij, s katerimi so zahtevale pojasnila in stališče dežele, ki jo je 15. junija objavila agencija Tanjug. Vprašanja in interpelacije so seveda izhajale iz različnih stališč, ki jih posamezne stranke imajo do tega vprašanja in do sodelovanja z Jugoslavijo nasprotno, ki mu na pr. listarji in neofasisti kar žolčno nasprotujejo, kakor tudi nasprotujejo osimskim sporazumom v celoti.

V imenu odbora je na vprašanja odgovoril odbor Coloni, ki je v ugodno dejal, da vsa izhajajo iz sporočila agencije Tanjug glede mikrolokacije italijanske - jugoslovanske industrijske cone, ki jo v sežanski občini s strani oblasti SRS. Kljub temu, da gre za legitimne notranje obveznosti - je dejal - ki so izključno urbanističnega značaja in ki niso povezane - deželni odbor ima razloge, da tako misli - s konkretnimi načrti, je razvidno, da procedure in pobude za praktično realizacijo proste cone, po črki in duhu osimskih sporazumov, predvidevajo obveznosti, ki morajo biti nujno bilateralne in niso torej uresničljive brez konsenza obeh partnerjev podpisanih sporazumov. Tudi sicer kaže, da se žame splošne jugoslovanske častniške vesti to implecitno potrjuje - je nadaljeval Coloni - to je so sklicujoče na dela, ki bi morala potekati istočasno na jugoslovanski in italijanski teritoriji.

Odbornik Coloni je nato ponovno potrdil stališče odbora, da se spremeni prvotno lokacijo cone, kar je tudi večkrat orisal vidi. Le-ta je takoj sklicala dva sestanka s krajevnimi političnimi in družbenimi predstavniki, ki so na sestanku so glasno podčrtali, da je treba najti drugo rešitev glede lokacije; de-

Podelitev značk OF v Rovtahn-Kolonkovec

V soboto, 3. julija, ob 20.30 bo v prostorih kulturnega društva Rovtahn-Kolonkovec (UL Monte Sernio 2, bivša UL Compagnelle) slovesna podelitev spominskih značk OF aktivistkam in aktivistom tega področja, ki so sodelovali v narodnoosvobodilnem gibanju. Spominske značke bo podeljevalo Zdrženje aktivistov osvobodilnega gibanja za Tržaško ozemlje. Slovesnost pa bo povezana tudi s kulturnim programom, v katerem bo sodeloval tudi pevski zbor «Fran udeležbo na tej slovesnosti bodo prebravili Kolonkovec in tudi sv. Ane pokazali svojo navezanost na ideale, za katere so v času borbe delali in katerim so ostali zvesti vsa povojna leta.

zela je na prošnjo vlade predlagala kot novo možno rešitev področje pri Orehu in ustrezno študijo odposlala tudi krajevnim upravam, da bi dale svoje mnenje.

Takrat pa se je v mestu začela politična kriza, zaradi česar so bila posvetovanja zaustavljena; jasno je zato - je dejal Coloni - da italijanska vlada ni morala formalno posredovati te nove možnosti jugoslovanskim oblastem; jasno je tudi, da so le-te seznanjene o tej notranji italijanski proceduralni fazi, katere namen je določiti spremeni- ljalne predloge v odnosu z originalnimi predvidevanji. Povsem jasno je tudi, da o določitvi nove lokacije in novih oblik kooperacije, ki bi bile različne od originalnih, se lahko in se morajo pogajati le obe osrednji vladi, čeprav s sodelovanjem krajevnih stvarnosti.

Odbornik Coloni je nato govoril še o dosežanih odnosih med obema vladama v zvezi s tem vprašanjem in ob zaključku ponovno podčrtal politične smernice deželnega odbora, ki si prizadeva za pospeševanje prijateljstva, sodelovanja in kooperacije na različnih področjih z bližnjimi državami, še posebej pa med obema in stvarnostmi; po mnenju odbora je to v interesu prebivalstva. Deželni odbor je tudi podčrtal važnost osimskih sporazumov v njihovi celoti.

V repliki je komunistični svetovalec Rossetti med drugim dejal, da s takim odbornikovim odgovorom ne more biti zadovoljen, ker je odgovoril le na dve od štirih vprašanj, ki so mu jih zastavili komunisti (ni govoril o pomenu sporočila Tanjuga in pa o pobudah, ki bi jih moral deželni odbor sprejeti, da bi celotno zadevo dokončno razčistili) in ker to vprašanje ima nekatere manj jasne plati. Iz drugačnega razlogov so bili z odgovorom nezadovoljni listarji (svetovalec Bologna je včeraj ponovno sedel na svojem mestu, potem ko je napovedal svoj odstop, ki pa je deželni svet za vrnil) in neofasisti. Svetovalec Vignini (KD) je odbornikove izjave podprl, kar je storil tudi socialist Pitoni, med drugim je dejal, da je bilo pričakovano, da bi se v mestu po volitvah bolj uravnovešeno spoprijeli s tem vprašanjem in pri tem ožigal ponovno instrumentalizacijo liste; pristavil je še, da sklep

jugoslovanskih oblasti o tej administrativni obveznosti ne more spreminjati odločitev dežele in krajevnih uprav, ki so se izrekle proti lokaciji na Krasu in še dodal, da cona ni uresničljiva niti pri Orehu, zaradi česar je treba iskati drugačne oblike sodelovanja. Z odgovorom je bil nezadovoljen svetovalec Barazutti (PDUP), predvsem pa zaradi odnosov med deželo in vlado, glede tega vprašanja.

Za področje bivše Tovarne strojev

Dežela odobrila varianti 28 in 29

Na predlog odbornika za delo je deželni odbor na včerajšnji popo-

danski seji odobril varianti šte. 28 in 29 splošnega regulacijskega načrta tržaške občine, ki vsebujeja podrobnosti načrt za področje bivše Tovarne strojev pri Sv. Andreju, ki ga je svoj čas predložila Cecovinije občinska uprava. V prejšnjih tednih je podrobnosti načrt proučila urbanistična sekcija deželnega tehničnega odbora in kljub temu da je izrekla pozitivno mnenje za njegovo odobritev, je k načrtu prispevala vrsto pripomb predvsem v zvezi s sistemom cestnih povezav do področja in do novih poljov, z uporabo zelenih površin, kakor tudi v zvezi s problemi, ki zadevajo odnose med javnim in zasebnim posegom. V prihodnjih dneh bo izšel odgovarjajoči dekret s podpisom predsednika deželnega odbora Comellija.

SINOČI ODOBREN PRORAČUN SSG

Gledališče pestijo finančna bremena Na sporedu dve slovenski noviteti

Upravni svet se je med razpravo obvezal, da se bo nadalje zavzemal za rešitev finančnih problemov - Predvidena gostovanja znanih režiserjev

Upravni svet Slovenskega stalnega gledališča je na sinočnji seji odobril proračun za sezono 1982/83. Odobril je tudi repertoar, čeprav ostajata dve deli se v diskusiji in bosta dokončno odobreni do pričetka nove sezone.

Glede proračuna je potrebno zapaziti, da so člani upravnega sveta poudarili nekatere problematične postavke, ki so na žalost vpletoje iz sezone v sezono. V bistvu gre za to, da so pasivne obresti, ki bremenijo SSG zaradi nakopičenih dolgov, iz leta v leto višje in se zelo približujejo celokupnim predvidnim izdatkom za delovanje gledališča. V tem smislu so člani upravnega sveta ponovili obvezo, da se je potreba še nadalje boriti za to, da se reši vprašanje SSG v sklopu novega zakona o gledališčih ter v sklopu globalnega zakonodajnega zakona za manjšino in na podlagi posebnega zakonskega, sputnika senatorek Gerbecove. V bistvu

gre za to, da je potrebno zagotoviti ustrezne podpore našemu gledališču, potrebno pa je sanirati tudi sedanje stanje, preprosto povedano, dolgove. Po tem priporočilo in po dobri-

V BAZOVICI

V soboto in nedeljo partizanski tabor

Pokrajinski odbor VZPI - ANPI je sklenil, da se bo tretji partizanski tabor v Bazovici nadaljeval tudi v soboto, 3. in nedeljo, 4. julija. Prireditelji potrjujejo, da bo tombola, kot napovedano, na sporedu v nedeljo točno ob 20. uri. Prireditel v Bazovici je bila, kot znano, prejšnjo nedeljo preklejana zaradi slabega vremena.

POLETNI CENTER NA PROSEKU ZAČNE DELOVATI 5. JULIJA

Za slovenske otroke letos samo eno poletno središče

V ponedeljek, 5. julija se bodo za malčke v tržaški občini ponovno odprla vrata poletnih središč. Slednja omogočajo šolobveznim otrokom, da se tudi skozi poletne mesece srečujejo, igrajo, zabavajo v družbi vrstnikov pod varstvom aktivnih animatorjev.

Se do pred par leti so imeli slovenski otroci na razpolago več takih poletnih središč; letos jim je namenjeno le eno, na Proseku. Tržaška občina namreč tudi letos ni smatrala za potrebno, da bi pripravila še eno središče, in sicer v mestu. Pred nedavnim je deloval poletni center v Dijaškem domu, ki je služil predvsem slovenskim mestnim otrokom, po odklonu občinskih oblasti pa je središče prenehalo delovati.

Letos bodo ostali slovenski otroci tudi brez poletnega centra v Zgoniku. Ta center so pripravljali zgoniška, devinsko - nabrežinska in repentarska občina (enkrat je bil center tudi v Repnu) v sodelovanju s tržaško pokrajino. Tri okoliške občine so krile stroške za pomožno

osebe (kuharice), za prevoze s šolskimi avtobusi, zgoniška občina je prispevala prostore osnovne šole, pokrajina pa je prispevala za animatorje in za prehrano. Vse kaže, da je bila tržaška pokrajina letos prisiljena odgovoriti sodelovanju zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Celotno breme poletnega centra je tako padlo na okoliške občine, bilo pa je preveliko, da bi ga lahko le-te krile same (tudi zaradi klestenja izdatkov za socialne službe). Zato je poletni center v Zgoniku letos odpadel.

Tržaška občina je medtem objavila urnik avtobusa, ki bo peljal otroke iz mesta v poletni center na Prosek. Avtobus bo odpotoval ob 8.30 od Sv. Ivana (Trg Gioberti), ustavil pa se bo pri Bosketu, na Trgu Oberdan, na Škorkliji in na Opčinah. Na Opčinah bodo na ta avtobus stopili tudi otroci iz Bazovice in okoliških vasi, ki bodo prišli spet do Opčin za avtobusom št. 1 repentarska občina (enkrat je bil center tudi v Repnu) v sodelovanju s tržaško pokrajino. Tri okoliške občine so krile stroške za pomožno

POZITIVEN OBRACUN ŠOLSKEGA LETA GLASBENE MATICE

Učni uspehi jamčijo še kvalitetnejši razvoj

V šolah vsebne vrste in stopen polagajo v teh dneh obsežen o uspehih in težavah, ki so zaznamovali potek šolskega leta, marsikje pa tudi že sklepanje in se dogovarjajo o novih programih in zakaj ne, tudi o novih idejah, ki bi jih začeli uresničevati od srede septembra dalje. V ta namen smo izkoristili priložnost, da smo obiskali Šolo Glasbene matice in se v pogovoru z njenim ravnateljem Svetom Grigcem seznanili o pravkar zaključenem učnem letu. Takoj moramo povedati, da je šola naše osrednje glasbene ustanove razdeljena na devet oddelkov, gojencev na osrednje: sedeži in v podružnicah tržaške pokrajine pa je bilo lesto krepko nad štiristo, tako da se danes skupno število gojencev GM v vseh treh pokrajinah, kjer živimo Slovenci, vsake okrog sedemsto. «Naša šola je glede števila vpisov v polnem razmahu,» nam je ob teh številkah pristavil ravnatelj Grigč, «in si za novo šolsko leto obetamo še večji obisk. Spričo velikega demografskega padca, ki žal spremlja vso našo šolsko stvarnost, moramo biti s tem samo zadovoljni. Manj pa smo lahko zadovoljni s tem, kako gojenci in njihovi starši izbirajo glasbene instrumente, saj smo na eni strani priča stalni krepitvi doleženih oddelkov, na drugi strani pa se še ni v zadostni meri razvilo zanimanje za katera glasbila. V mislih imam oddelke za godala (violina, violončelo in kontrabas) ter

oddelek za pihala in trobila, ki bi si zaslužila večjo pozornost in zlasti večji odziv s strani rojencev.»

Kot smo že napisali torej deluje v okviru šole devet oddelkov in sicer za klavir, godala, pihala in trobila, kitaro, harmoniko, staro glasbo, solo petje, tolkala in pa tako imenovani teoretski oddelki, kjer: se poleg drugega gojenci učijo tudi glasbene zgodovine. Kot vidimo je izbira zelo razvejana in za vsakogar lahko zanimiva, učni programi pa so evrali tistim na državnih konservatorijih in nedvomno bogatejši kar zadeva erpanje iz slovenske in splošno jugoslovanske glasbene literature.

«Obracun pravkar sklenjenega učnega obdobja, je nadaljeval ravnatelj šole GM, «je po naši splošni oceni dober in nam elava zaupanje za stalno vsebinsko rasti naše šole. Večina naših gojencev danes zelo vestno in prizadevno, za kar nosijo zasluge tudi naši pedagogi, ki dobro opravljajo svoje dolžnosti. Najboljše spričevalo za to so uspehi in priznanja, ki jih naši gojenci redno žanjejo na teptih na tržaškem konservatoriju «G. Tartini» in ki je tudi dokaz resnosti naše šole.» Očitno pa to še ne zadostuje odgovornim italijanskim političnim krogom, da priznajo Glasbeno matico kot polnopravno javno ustanovo ter ji tako nudijo nove in gotove perspektive obstoja in razvoja. V Rimu se izgovarjajo z vsemi mogočimi formalnimi in

Potrjena pomembna vloga razstavišča v razvijanju krajevnega gospodarstva

Našteli so 95.000 obiskovalcev - Razstavljalcev je bilo 778 iz 28 držav Prireditelji zadovoljni s poslovnim prometom - Važnost Kongresnega centra

Sinoči so se po trinajstih dneh zaprla vrata 34. mednarodnega vzorčnega velesejma pri Montebellu. Sejemška uprava je v tiskovnem sporočilu izrazila zadovoljstvo nad potekom razstavnih, kongresnih in drugih obrobni dejavnosti, in to z ugotovitvijo, da se vloga velesejma v korist gospodarstva v tržaški pokrajini in deželi Furlaniji - Julijski krajini na sploh, kljub neugodni mednarodni konjunkturi, utrjuje.

Na razstavnih površini 14.500 kvadratnih metrov se je zbralo 778 razstavljalcev iz 28 držav, od tega 293 inozemskih. Uradno je bilo zastopanih na velesejmu 13 držav, to so Argentina, katere «d» je bil včeraj, Avstrija, Jugoslavija, Bavarska, Kamerun, ČSSR, LR Kitajska, Etopija, Gabon, Grčija, Indonezija, Somalija in ZDA.

Prireditelji so zadovoljni tudi z obiskom: našteli so okrog 95.000 obiskovalcev, in to kljub ne ravno ugodnim vremenskim razmeram. Po menjenju velesejemške uprave je to dokaz, da velesejem še vedno privlači ljudi, da ima še vedno svoj čar. Mnozica si je še zlasti rada ogledovala stojnice in razstave blaga siroke porabe, stanovanjske opreme in pohištva, oblačil in sredstev za pranje in sušenje perila.

Tudi s poslovnim obsegom so prireditelji zadovoljni. Pravijo, da so bili poslji se najbolj zajetni na področju oblačil in konfekcije, elektrogospodinskih strojev in aparatov, pohištva in opreme, embalaže, obrtniških izdelkov ipd.

Omenili smo obrobne prireditve. Med te sodijo trgovski posveti med delegacijami tujih držav s tukajšnjimi in deželnimi predstavniki gospodarstva in oblasti ter ustrezni operativni sestanki, a med drugim specializirana zasedanja, kakršno je bilo mednarodno zasedanje o lesu in lesni trgovini, katerega se je udeležilo nič manj kakor 300 izvedencev in operaterjev z vseh strani naše zemlje.

V tej zvezi velja posebno poudariti novo veliko pridobitev sejemske uprave, ki jo predstavljajo prav pred začetkom vzorčnega velesejma odprti Kongresni center, elegantno in funkcionalno urejen, ki daje razstavišču nov prestiž. Uprava sejmišča gleda sedaj že na prihodnjo priredbo poletnega vzorčnega velesejma v želji po njegovem dodatnem izboljšanju.

Zakon o odpravninah je treba izpopolniti

Člani tržaškega tajništva Sindikata italijanskih gojencev pri CGIL so se prejšnje dni sestali v Rimu s predstavniki parlamentarnih skupin v poslanski zbornici, kjer razpravljajo o «krbsteni reformi. Tržaški sindikalisti so po slancem v prvi vrsti predložili potrebo, da se poravnava krivica, ki je pred kratkim sprejeti zakon o odpravninah prizadeval upoštevanjem iz obdobja od leta 1977 do 31. maja 1982.

Zaradi pomanjkanja časa za odbritev zakona o odpravninah namreč ni bilo mogoče vnesti popravek, s katerimi bi lahko tudi osebe, ki so se upokojile v omenjenem obdobju, uživale poviške pri od-

pravninah in penziji, za katere je bila premična lestvica «zamrznjena» s februarjem leta 1977. V tistih okoliščinah so v parlamentu izjavili, da bodo to pomanjkljivost, ki nepravilno prizadene nekatere upokojene, popravili med razpravo o reformi skrbstva.

Res zasoljeno kosilo

Med kosilom v neki restavraciji v Ul. Manzoni se je v ponedeljek 26-letni Giuseppe Pernarcic iz Medije vasi 12 nenadoma spomnil, da ni zaklenil vrat svojega bmw. Stelkel je do parkirišča, a denarnica, v kateri je bilo shranjenih milijon lir v bankovcih, je že bila v žepu neznanega tatu. Pernarcicu ni preostajalo drugega, kot da je prijavil tatvino policistom.

OD DANES DO 7. JULIJA

V Aristonu in na Gradu revija filmskih poslastic

Drevi se bo začela v kinodvorani Ariston in na Gradu sv. Justa tržaška revija najboljših filmov, nagrajenih na II. festivalu festivalov v novih filmov, ki jih bodo predvajali v kinodvorani šele v novi sezoni.

Danes, ob 18. uri, v Aristonu predvajajo film Vittoria Sindonia «Quasi quasi mi sposo». Pred začetkom filma (ob 17. uri) se bo sta tržaškemu občinstvu predstavila režiser in protagonist Fabio Traversa, znan po nosilnih vlogah v filmih Namija Moretija. Zvečer (ob 21.15) bo na Gradu sv. Justa na sporedu Cronenbergov «Scanners», za njim pa (ob 23. uri) «E tutti risero (Detective story) Petra Bogdanovica.

V četrtek bo v Aristonu (vedno ob 18. uri) na vrsti zanimivo delo španskega režiserja Carlosa Saure «Bodas de sangre» po baletu znane španskega pesnega umetnika Antonia Gadesa, ki je priredil za balet Garcia Lorca «Krvava svadba» (letos je to delo uprizorilo Slovensko stalno gledališče). Na Gradu bodo zvečer vrteli najprej «Gli amici di Georgia» Arthura Penna, nato pa še «Moskva ne ver-

je pomagal tržaški slikar Klavdij Palčić. Klavdij Palčić je bil sinoči tudi častni gost dolinskih otrok, ki so iz njegovih rok prejeli bralne značke. V spomin na srečanje jim je priznani slikar pustil skico z Bradomom in Krpanom v sridnem boju, ki jo je na odru gledališča naslikal pred pričetkom predstave (ris)

Igrica, ki je na odru začela v zelo skopi opremi, je pritegnila z originalnostjo mask, sveda pa je bila tudi v tem, da so se otroci lotili na popolnoma samostojni način. Vredno se nam zdi tudi poudariti, da so otroci izdelali opremo in maske sami, pri načrtovanju pa jim

Odborniki KASTA čestitajo svojemu predsedniku Marjanu Krpanu in ženi Grazielli ob rojstvu hčerke

MARTINE

kateri želijo, da bi v življenju imela vedno same aktivne postavke.

S PISMENO NALOGO IZ SLOVENSČINE

Jutri začetek zrelostnih izpitov na višjih srednjih šolah

S pismeno nalogo iz slovenske se bodo začeli jutri na vseh višjih srednjih šolah zrelostni izpiti. Letos bodo po prvič prvič maturi tudi dijaki poklicnega zavoda za industrijo in obrt, saj ima šola tokrat prvič polnih pet razredov.

Izpite bo polagalo skupaj 115 dijakov in 6 privatistov. Na znanstvenem liceu jih bo 28, na klasičnem liceu trije, na trgovskem tehničnem zavodu 47 dijakov in trije privatisti, na učiteljskem 20 dijakov in na poklicnem zavodu 17 dijakov in trije privatisti. Kot drugo pismo preizkušnjo bodo na znanstvenem liceu pisali nalogo iz matematike, na klasičnem liceu iz grščine, na trgovskem tehničnem zavodu iz knjigovodstva, na učiteljskem iz latinščine in na poklicnem zavodu na oddeku za kemije operaterje praktično vajo iz kemijskih in peljav in risanja, na oddelku monterjev RTV iz fizike, na oddelku za orodne mehanike pa iz tehnike proizvodnje z risanjem.

Danes zaključek vpisovanja otrok v prve razrede osnovnih šol

Danes zapade rok za vpis otrok v prve razrede osnovnih šol. Vpisovalna naših najmlajših šolarjev v slovensko šolo so bistvenega pomena ne samo za nadaljnji obstoj naše šole, temveč celotne naše manjšinske skupnosti. Prav zaradi tega je pomembno, da vpišejo slovenski starši svoje otroke v slovensko šolo, ki je v zadnjih letih že itak zabeležila upad števila razredov zaradi demografskega padca (letos imamo imeli v devinsko-nabrežinski občini dva razreda manj kot lani, v nevarnosti pa sta tudi en razred v Barokovljah in pri Sv. Ani).

Danes se bo prav tako zaključilo tudi vpisovanje v občinske vrtniške občine.

Prispevki

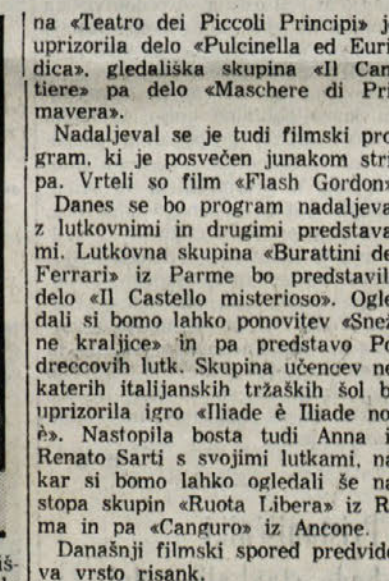
V spomin na Viktorja Sosica-Perača daruje Aleksander Jerić 30.000 lir za moski pevski zbor Tabor. Namesto cvetja na grob Franca Živca-Vivianija darujeta Liliana in Roberto Pregarc 10.000 lir za TPK Sirena.

V počastitev spomina Franca Živca-Vivianija daruje Justa Blažič 10.000 lir za TPK Sirena.

V spomin na Vilija Krage in ob drugi obletnici smrti drage Klare daruje družina Jogan 10.000 lir za Dijaško matico.

Izleti

SPDT priredi enotedenski planinski - turistični izlet v Črno goro na Durmitor od 20. do 28. avgusta skupno z obalnim planinskim društvom Koper. Vpisovanje in informacije na sedežu ZSDSI UL sv. Frančiška 20/II do vključno sobote, 10. julija. Število mest omejeno.

Na «Teatro dei Piccoli Principi» je uprizorila delo «Pulcinella ed Euridice», gledališka skupina «Il Cantiere» pa delo «Maschera di Primavera».

Nadaljeval se je tudi filmski program, ki je posvečen junakom stripa. Vrteli so film «Flash Gordon». Danes se bo program nadaljeval z lutkovnimi in drugimi predstavami. Lutkovna skupina «Burattini dei Ferrari» iz Parme bo predstavila delo «Il Castello misterioso». Ogle dati si bomo lahko ponovitev «Snežne kraljice» in pa predstavo Po-drečevih lutk. Skupina učencev ne-katerih italijanskih tržaških šol bo uprizorila igr o «Liade e Liade non è». Nastopila bosta tudi Anna in Renato Sarti s svojimi lutkami, na-kar si bomo lahko ogledali še na-stop skupin «Ruota Libera» iz Ri-ma in pa «Canguro» iz Ancone.

Današnji filmski spored predvideva vrsto risank.

Upravni odbor družinske posvete valnice pri Sv. Soboti se bo sestel drevi, ob 20. uri v Ul. Valmaura 7.

Na konservatoriju Tartini je uspešno diplomiral

STOJAN KURET

Novemu profesorju klavirja iskreno čestita

KD Slavec

Rozani in Aleksi se je rodil prvorojenček

MILOS

Svoji članici in možu iskreno čestita

KD Slavec

Razstave

Razstava VII. bienala umetnikov amaterjev v Prosvetnem domu na Opčinah je na ogled vsak dan od 17. do 20. ure.

Alpinistični odsek SPDT izreka izgubno sozljaje družini ob tragični zgodbni sodelavca in prijatelja Pavla Podgornika.

Z DELOM «ROŽA IZ STAMBULA», KI BO NA SPOREDU V SOBOTO

Festival operete otvarja letošnje poletne predstave

Za prihodnji teden pa je napovedan začetek festivala znanstvenofantastičnega filma

Z delom «Roža iz Stambula» Lea Falla se bo v soboto pričel 13. festival operete, ki predstavlja že tradicionalni uvod v tržaške poletne prireditve. V okviru festivala, ki ga tudi letos prireja gledališče Verdi s sodelovanjem tukajšnje Avtonomne letovišarske in turistične ustanove, bodo predstavili še dve opereti in sicer Leharjevo «Lombardijsko» in pa Sirausovo «Valček sen», ki jo bo dirigiral jugoslovanski umetnik Oskar Danon. Vse predstave bodo na sporedu v gledališču Verdi, rezervacije sedežev in vstopnice pa bodo prodajali v blaginji osrednjega tržaškega gledališča.

V soboto, 10. julija, pa bodo uradno odprli dvajseto izvedbo mednarodnega festivala znanstvenofantastičnega filma, na katerem bodo letos predvajali filmska dela iz Avstralije, Belgije, Bolgarije, Francije, Japonske, Velike Britanije, Izraela, Italije, Jugoslavije, Norveške, Poljske, Švice, Madžarske in SZ. Tudi letos so prireditelji poskrbeli za zanimiv spored strokovnih srečanj in podobnih javnih prireditev, ki bodo nedvomno privabile v Trst filmske operaterje iz vsega sveta.

Med predstavami na odprtem, ki se bodo kot vsako leto odvijale na osrednjem dvorišču Grada sv. Justa, napovedujejo v juliju recital Mie Martini, Ricarda Cocciantea, skupine «Ricchi e poveri» in drugih pevcev, medtem ko je gotovo, da bo kantavtor Francesco De Gregori nastopil na stadionu Grezar avgusta. Poleg tega si bomo na Gradu ogledali tudi več gledaliških predstav, sredi avgusta pa bo na nabrežju na sporedu že tradicionalna velikomerna sagra.

Bogat program poletnih prireditev napovedujejo letos tudi v devinskem - nabrežju občini. V znameniti štirinajstletni cerkvi je bil v ponedeljek koncert godbenega kvinteta iz Benetk, serijo glasbenih večerov pa bo v ponedeljek, 19. julija, sklenil duo Črtomir Škovič - Miloš Mlejnik. V okviru pobude «Devinsko poletje '82» pa bo danes zvečer ob 20.30 v slikovitem okviru devinskega portiča nastopil ki-tarist Dorian Canalaz.

KD VALENTIN VODNIK ŠAGRA V DOLINI 2., 3. IN 4. JULIJA

PETEK, 2. JULIJA
ob 18.00 odprtje kioskov
ob 20.30 ples z ansamblom POMLAD
SOBOTA, 3. JULIJA
ob 20.30 ples z ansamblom ARIES
NEDELJA, 4. JULIJA
ob 16.00 odprtje kioskov
ob 18.00 koncert godbe BREG iz Doline in nastop gojencev godbene šole BREG
ob 20.00 prikaz modernih in južnoameriških plesov. Izvaja plesna skupina TINE ROZANC iz Ljubljane
ob 20.30 ples z ansamblom ARIES
Dobro založeni kioski s specialitetami na žaru in pristnim domačim vinom. V nedeljo prodaja domačih kolačev in kornetov. OBISČITE NAS!

KD LONJER - KATINARA SD ADRIA

V soboto, 3. in v nedeljo, 4. julija

VAŠKI PRAZNIK V LONJERJU

Ples z ansamblom «POMLAD», v nedeljo nastop
TFS «STU LEDI»

SPOROČILO

pevcem, godbenikom in recitatorjem TPZP «PINKO TOMAŽIČ» da bo v petek, 2. julija, ob 20.30 v partizanskem domu v Bazovici

GLAVNA VAJA

za nastop v Trstu na Festivalu Unita. Zadnji tovariši, ki še niso oddali podatkov za turnejo bratstva po Dalmaciji in Italiji z ladjo, naj to do poteka zanesljivo uredijo s predstavnikom Tržaškega partizanskega pevskega zbora.

Gledališča

VERDI
V soboto, 3. julija, ob 20.30 otvoritev festivala operete s predstavo «La rosa di Stambul» Lea Falla. Glavni interpreti Gabriella Ravazzi, Gaetano Scano, Sandro Massimini, Giordana Mascagni, Maria Grazia Moratello, Fulvia Gasser in še drugi.

Opereto bodo ponovili: 4., 6., 7., 11., 16. in zadnja predstava bo 20. julija. Pri blaginji gledališča prodaja vstopnic za premiero.

Kino

Ariston 21.30 «U Boot 96». Režija W. Petersen.
Ritz Danes zaprto. Jutri ob 18.00 «La febbre del sabato sera». J. Travolta.
Eden Zaprto za počitnice.

Grattacielo 17.00-22.15 «Spranga» la porta... arrivano i vicini di casa». J. Belushi, D. Aykroyd. Jutri ob 18.00 zadnji film R. W. Fassbinderja «Lola».

Fenice 17.30 «Sesso matto». G. Gianini. Prepovedan mladini pod 14. letom.

Nazionale 16.15 «Alpha blue». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Aurora 17.00 «L'urlo di Chen Terizza anche l'Occidente». Bruce Lee.

Cristallo 17.30 «Missione goldfingers». Sean Connery.

Moderni 17.00 «Anonimo veneziano». Prepovedan mladini pod 14. letom.

Filodrammatico 15.00-22.00 «Lovo sensation love». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Capitol Danes zaprto. Jutri ob 18.15 «Il cacciatore». R. De Niro.

Vittorio Veneto 16.30 «La cruna dell'ago». Donald Sutherland. Jutri ob 16.30 «Confitto finale». Rosano Brazzi.

Mignon 16.30 «Il volto della vendetta». Bruce Lee.

Radio 15.30 «La porno farfalla». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Lumiere 16.30 «Bruce Lee - Chen l'immortale». Bruce Lee.

Razna obvestila

Fotografije iz izleta v Bosno, 1^a jih je posnel Mario Magajna, so na razpolago v Tržaški knjižarni Ul. sv. Frančiška 21.

Zveza vojnih invalidov NOV obvešča svoje člane, da bo od 1. julija do 31. avgusta pisarna odprta samo v jutranjih urah od 9. do 12. vsak dan razen ob sobotah.

Drevo, ob 18. uri, bo na sedežu v Ul. del Toro 12 na sporedu seminar o zgodovini Zveze žensk Italije - UDI. Odprt je vsem ženskam.

Mali oglasi

telefon (040) 79 46 72

MEDICINSKA sestra nudi pomoč bolniku. Telefonirati v večernih urah na št. 003866/51173.

NARAVNE preparate za sončenje iz korenja, olivnega olja in limone dobiti na Opcinah po najnižjih cenah - «kozmetika 90».

FIRMO za izdelavo orodij za proizvodnjo na ekscentrični preši iščem. Ponudbe na ADIT - DGS, PP 171 - 61001 Ljubljana.

PRODAM simco SR 1000 letnik 1976 v odličnem stanju. Telefon 040/55711.

KUPIM rabljen stroj za rezanje papirja. Telefonirati od 21. do 22. ure na št. 040/231946.

FRIZERSKI salon Neva vabi cenjene stranke in prijatelje na otvoritev novega salona v Dolini št. 75 jutri, 1. julija, ob 16. uri.

JADRNIČO optimist colombo ugodno prodam. Telefon 040/816502.

V **BLIZINI** univerze prodam stanovanje v dobrem stanju: tri sobe, manjša soba, kuhinja in kopalnica. Telefon 040/228390.

V **BLIZINI** kina Cristallo so bila najdena očala za vid. Telefon 040/228390.

PRIVATNIK proda stanovanje - Ul. Galleria: dve sobi, kuhinja, kopalnica, shramba, klet, razgled na morje. Telefon 040/755862 ob urah kosila in večerje.

PRODAM 850 kv. m zazidljivega zemljišča na Krasu. Telefon 040/226294.

UNIPOL - zavarovalna družba - Agencija kmetijske zadruge: tvoja agencija za vsa zavarovanja. Telefon 040/274986.

PRODAM malo rabljen surf alpha phantom. Cena 750.000 lir. Za informacije telefonirati v večernih urah na št. 040/411589.

DELAVER pri tvrdki FIAT proda avtomobil znamke autobianchi 112 junior, star štiri mesece, po ugodni ceni. Telefonirati na številko 040 229224.

UNIC MANN - posoda zdrava in prihranka - zastopnik Bruno Škerk.

PRODAM kilni pas dolg 95 cm in moški steznik v pasu širok 86 cm po zelo ugodni ceni. Telefon 040/53441.

PRODAMO po zelo ugodni ceni končno hladilno-vitrino ameg malo rabljeno. Zmrzljivost do -10 stopinj - odlična za trgovine, gostilne, slaščičarne itd. Klicati (040) 794672 Graficenter

IDFALNA POSODA UNICURPLUS CR-18 - NI-10 iz nerjavečega jekla. Cena za 4 osebe 23 kosov 588.000 lir z izrednim popustom na 528.000 lir + reklamno darilo. Za jugoslovanske oddelke pa cena 460.000 lir s carinskim potrdilom. Idealna posoda kuha na zdrav način brez grama masti in brez vode z omejenim garancijam in servisom. Zastopnik Mario Devetaki - Ul. Z. netti 22 - Sovodnje (Gorica) - telefon (0481) 882.112.

ZLATARNA URARNA «Svizzera»

di A. Sorace

SEIKO

DOXA

Philippe Läderer

TRST

Ulica S Spiridione 12
Tel 60-252

DVE ZANIMIVI ANKETI

Sociološki inštitut ISIG preučuje obstoječa kulturna društva in zadruge

Po prvih poročilih naj bi delovalo pri nas 1.500 najrazličnejših društev in 200 zadrug - Slovenska društva naj odgovorijo kar se da popolno

Goriški inštitut za mednarodno sociologijo je v zadnjem času prevzel od goriških krajevnih uprav naročilo za dve podrobni raziskavi v goriški pokrajini. Preučujejo sedanje stanje prostovoljnih društev in ustanov ter sedanje stanje združenih ustanov v naši pokrajini.

Inštitut ISIG je že pred dvanajstimi leti napravil raziskavo o tukajšnjih društvenih kulturnih, športnih, rekreacijskih, političnih in drugih značajih. Takrat so ugotovili, da je bilo v tistem času na Goriškem nekaj nad 900 društev. Analize te raziskave so obrazložili v knjigi, ki je bila na razpolago vsem, ki so se s stvarjo ukvarjali. Veliko je bilo v takratni knjigi slovenskih društev. Nekatera so sicer manjkala, označena pa so bila nekatera, ki so obstojala le na papirju, saj smo za obstoj marsikaterega izvedeli iz te publikacije ISIG.

Po dvanajstih letih so se spet lotili analize stanja teh društev. Raziskovalci želijo izvedeti kakšne spremembe so nastale v tem dvanajstletnem razdobju. Na inštitutu pravijo, da je število teh društev naraslo, in da so že v prvi fazi raziskave ugotovili obstoj približno 1.500 raznih društev. To je na eni strani najbrž znak, da so bila ustanovljena nova društva, kar smo za beležili tudi mi upoštevajoč našo vsakdanjo kroniko, na drugi pa da so raziskovalci pred dvanajstimi leti marsikatero društvo prezrli.

Vsekakor je pomembno dejstvo, da deluje toliko društev, še posebej če vemo, da je italijanski svet manj dovozen za taka prostovoljna združevanja kot je tukajšnji goriški svet, pa naj gre za slovenskega ali furlanskega, saj pri nas velja še tradicija iz let pred prvo svetovno vojno.

Inštitut ISIG obvešča vsa zainteresirana društva, da so jim po pošti dostavili vprašalne pole. Kdor pa teh pol ni dobil, bodisi ker so društva nova, ker so spremenila naloge ali so bila prezrta, naj se obrne na inštitut ISIG v Ulici Malta 2 (tel. 83632). To je ista stavba, kjer je sedež SKGZ, v drugem nadstropju. Zastopniki društev bodo v inštitutu lahko dvignili vprašalne pole.

Podobna je raziskava o združenih organizacijah v tem času. Nalogo za to raziskavo je ISIG dala pokrajinska uprava. Gre za vsakovrstne zadruge kmetijskega, konsumnega, gradbenega, prevoznega in drugih sektorjev. Na inštitutu so dognali, da deluje na Goriškem približno dvesto zadrug, del katerih izvaja delo, ki se ne odraža v zunanosti na reklamni način. Tudi zadrugam po ISIG postal v teh dneh anketne liste s prošnjo, da se ti vrnejo iz popolnosti. Zastopniki zadrug, ki ne bodo dobili teh listov, naj se kar obrnejo po informacije na prej omenjeni zavod ISIG.

Odveč je z naše strani povedati, da bo prav, da se vse slovenske zadruge organizacije in najrazličnejša društva odzovejo prošnji za vodo ISIG in mu odgovorijo z najbolj popolnimi podatki.

DREVI V DOBERDOBU

Solidarnostni večer s Palestinci

Te dni, ko skušajo Izraelci s silo dokončno zatreti uporabo Palestincev, so tudi nekatera slovenska društva na Tržaškem priredila solidarnostne manifestacije s palestinskim ljudstvom. Podobna manifestacija bo drevo, ob 20.30 na pobudo KD Jezero v Dobrdo. V občinski sejni dvorani bo Pavel Strajn z diapozitivi prikazal manj znano stran palestinskega vprašanja. Po vsej verjetnosti bo ta prikaz precej drugačen od tistega, ki ga poprečnemu bralcu ponuja del italijanskega demokratičnega tiska, ki istovetno oropane in iz svojih domov izgnane ljudi s teroristi.

Med prireditvijo bo tudi nabirka, s katero bodo vaščani konkretno pokazali svojo solidarnost.

Ob tem naj zabeležimo, da poimeni današnja manifestacija tudi potrditev resolucije, ki jo je občinski svet sprejel na seji 19. junija in v kateri daje vso moralno in politično podporo palestinskemu osvobodilnemu gibanju.

Uspela 2. razstava domačih vin na Peči

Devet vinogradnikov iz sovedenjske občine je sodelovalo na 2. razstavi in pokušini domačih vin, ki je bila od 24. do 27. junija na Peči. V okviru prireditve ob občinskem prazniku, Zanimanje za domači pridelek je bilo tudi letos precejšnje.

Škoda le, da je prireditev, zlasti zadnja dva dneva, motilo slabo vreme. Vsekakor nameravajo s pobudo, ki so jo prvič uresničili lani, nadaljevati tudi v prihodnje. Komisija, ki je razstavljene vzorce vina ocenila že v sredo zvečer, torej še pred odprtjem razstave, je izrekla sledeče ocene: za belo vino je največ točk prisodila vzoru št. 5, ki ga je poslal Marko Kovic, sledita Salomoni Tomšič in Franc Tomšič. Za črna vina je največ točk (75) prisodila vzoru št. 8, ki ga je poslal Franc Tomšič iz Sovodnje, sledita Marko Kovic in Buzin Venceslav.

Poleg zgoraj omenjenih vinogradnikov so na razstavi sodelovali še Jozef Batistič iz Rupe, Severin Čotič z Vrha, Slavko Gulini in Franc Lukman iz Sovodnje in Silvester Kovic s Peči.

Zbrali so se 55-letniki z Doberdobskega

Skoraj ne mine teden, ko iz doberdobske občine ne pride vest, da so se tam zbrali letniki te ali one okrogle obletnice in skupaj za en dan oživili spominne mišlinski lef. Zadnji zapovrstjo so se zbrali 55-letniki, ki so svoj dan proslavljali v soboto, 12. junija. Spominski dogodek so seveda začetili s skupno sliko pred občino, kjer jih je sprejel župan Mario Lavrenčič. Med njimi je bil tudi domači župnik Anton Lazar, ki je poskrbel za verski obred. Po krajši slovesnosti v gostilni pri Drejetu so se napotili na kosilo v Medejo, kjer so se zadržali do večernih ur. Še pred odhodom iz vasi pa so se poklonili padlim iz vse občine in obiskali pokopališče, kjer so pokopani njihovi vrstniki.

Izleti

Slovensko planinsko društvo obvešča udeležence nedeljskega izleta z vzponom na Skrbino, da bo odhod ob 6. uri s Travnika. Prevoz z lastnimi sredstvi. Izlet vodi Ivo Berdon.

GOSTILNA

VID PRIMOŽIČ

obvešča cenjene goste, da v juliju ne bo poslovala zaradi dopusta.

Rezultati malih matur na «Cankarju» in «Trinku»

Na slovenskem trgovskem zavodu «Ivan Cankar» in nižji srednji šoli «Ivan Trinko» so se zaključili izpiti čez tretje razrede obeh šol. Dijaki nižje srednje šole so zaključili obvezno šolanje in lahko sedaj nadaljujejo študij v višjih srednjih šolah ali pa poiščejo primerno zaposlitev. Dijaki tretjih razredov zavoda «Ivan Cankar» so dobili svojo prvo diplomu, ki jim odpira možnost zaposlitve; lahko pa nadaljujejo še dveletno šolanje na istem zavodu, tako da bodo dobili maturitetno diplomu, ki jim bo odpirala boljše možnosti zaposlitve in tudi nadaljevanje študija na univerzi. Kot smo izvedeli ga velika večina dijakov obeh šol nadaljevala šolanje. Na sedanjih izpiti, ki so se zaključili v ponedeljek, so izdelali vsi dijaki. Objavljamo rezultate teh izpitov.

Trgovski zavod «Ivan Cankar»
III. A r.: izdelali so Ivan Branjnik, Robert Cossutta, Aleksander Feri, Vida Gravner, Jozica Hlede, Aleks Pahor, Ana Štiglič, Ales Šuligoj, Klavdija Terpin, Helena Vogrič, Nadja Znidarčič, Igor Waltritsch.

III B r.: izdelali so Robert Anton, Pavel Bagon, Nevija Cernic, Andrej Fajt, Marko Ferfolja, Edi Kobal, Igor Kovic, Darja Lavrenčič, Rozana Lavrenčič, Flavij Mosteti, Aleksander Peric, Mavricj Peric, Darja Visintin in Pavel Visintin. Izidi malih matur na nižji srednji šoli «Ivan Trinko» so naslednji:

III A r.: izdelali so Mihaela Balaban, Katja Branjnik, Manuela Cernigoj, Lucia Cragnaz, Patrizia Caudek, Romina Devetak, Alenka Devetta, Milojka Juren, Diana Mulic, Verena Pisk, Svetlana Primožič, Gianmarko Cijan, Ivan Cont, Dario Ferfolja, Franko Medvedich, Richard Primožič, Robert Semoli, Damjan Visintin, Klavdij Visintin, Nevojko Zavadlav.

III B r.: izdelali so Damjana Cescutti, Samantha Degenhart, Pavla Devetli, Nataša Florenin, Fanika Klanjšček, Bogdana Maraž, Mirella Radetič, Marija Terčič, Maks Bernaridi, Peter Braini, Vojko Bratinar, Stefan Cernic, Marko Čubril, Emanuel Ferfolja, Fabio Laurenci, Diego Marcosig, Mirko Pelicon, Rudi Pintar, Ferruccio Porta, Alessandro Rinelli, Ivo Spazzapan, Peter Šberberic, Marko Znidarčič.

III C r.: izdelali so Lara Bensa, Roberta Burgnig, Helena Cocciantea, Kristina Degrassi, Katerina Devetak, Miranda Devetak, Marina Ferfolja, Carmen Frandolič, Andreina Jarc, Kristina Kovic, Lorendana Olivio, Ivana Roner, Marija Vicih, David Cibini, Boris Frandolič, Damjan Jarc, Ivano Laurenci, David Medvedich, Igor Ožbot, Mitja Ožbot, Marko Primosi, Aleksander Rozic.

III D r.: izdelali so Marisa Alt, Nadja Beuciar, Lucija Ciglič, Flavija Culot, Sabina Grahek, Marina Leghissa, Darja Makuc, Vida Mar-

V NEDELJO POPOLDNE V GORIŠKIH BRDIH

Pobratenje med borci Števerjana in Kojškega

Pestri stiki ob meji s pomočjo KD Briski grič

V nedeljo se bosta pobratili sekcija VZPI - ANPI Števerjan in Zdrženje zveze borcev Kojško v Goriških brdih. Predsednika števerjanske sekcije borbevske organizacije Franca Komica, mitraljeza in pozeje komisarja, ki se je najprej boril v 17. brigadi Simona Gregorčiča in kasneje v Briski - beneskem odvodu, smo vprašali po vzgibih, ki so narekovali takšen korak.

«Ta odločitev ima g'oboke korenine in segajo v same začetke o svobodnega gibanja v Brdih. Ne smemo pozabiti, da je Števerjan dal izredno veliko borcev in aktivistov, da so bili njegovi prebivalci tudi v prekomorskih brigadah. Vsa vas je na takšen ali drugačen način sodelovala v osvobodilnem gibanju. Prve sestanke Osvobodilne fronte v Števerjanu smo imeli oktobra 1942, vodil pa jih je Dreja Hučkov s Kojškega. V tem kraju je bila komanda mesta in vsi števerjanci, ki so šli v partizane so bili s Kojškim, tako tudi povezave terencev.» je povedal Franc Komic. Ko so

pred tolikimi leti v Gonjačah postavili spomenik padlim partizanom, se je začelo organizirano sodelovanje med borci in med ljudmi ob meji, ki se je vedno bolj krepilo. Zveza borcev iz Števerjana je od takrat dalje vsako leto 1. maja in na dan mrtvih nesla venec v Gonjače, delegacija ZVB Kojško pa ga je prinesla v Števerjan.

Med prosvetnimi in rekreacijskimi skupinami v Brdih se je razvila živahna dejavnost, ki jo je spodbujalo kulturno društvo Briski grič, nosilec najlepših tradicij enotnosti brisrškega prebivalstva ob meji. V zadnjih treh letih je to društvo organiziralo zelo uspešne množične pohode. Posebno letošnji pohod ob partizanskih spomenikih v Brdih je navede zelo uspešno po organizaciji kakor tudi po udeležbi.

Kakor je povedal Komic, se bo številna delegacija udeležila nedeljskega slavlja, ki ga krajevna skupnost Kojško v okviru svojega praznika prireja v Šmartnem. Ob tej priložnosti bodo v tem kraju odkrili partizansko obeležje, izvedli bodo pobratenje med dvema sosednjima in prijateljskima borbevska organizacijama, slovesnost, ki se bo pričela ob 17. uri po italijanskem času, pa bodo sklenili z odprtjem nove ceste.

Z nedeljskim pobratenjem hočejo nekdanji partizani obogatiti odnos med Brici in pripraviti pot pobratenju, za katero sta se odločili občinski upravi Števerjan in Nova Gorica.

Kino

Gorica
CORSO Zaprto.
VERDI 18.00-22.00 «L'assassino si siede accanto». Prepovedan mladini pod 14. letom.

VITTORIA 17.00-22.00 «La piazza del sesso caldo». Prepovedan mladini pod 18. letom.

Tržič
EXCELSIOR 18.00-22.00 «Prima pagina».

PRINCIPE Danes zaprto.

Nova Gorica
in okolico
SOČA 18.00-20.00 «Jack London kopač zlata». Ameriški film.

SVOBODA 18.00-20.00 «Beg na divji zahod». Ameriški film.

DESKLE 19.30 «Čudna priča zločinca». Ameriški film.

Od petka do nedelje tradicionalni poletni praznik na Vrhu

Tradicionalni poletni praznik na Vrhu bo od petka, 2. julija, do nedelje, 4. julija. Tudi tokrat pripravljajo Vrhovci vrsto zanimivih kulturnih in športnih prireditev.

Tako bodo v petek, v prostorih osnovne šole, odprli speleološko razstavo, ki jo pripravljajo v sodelovanju s Kraškimi krti, razstavo bodo odprli ob 20. uri, v soboto bo na vrsti nastop otrok v poligonu, prireditve bo ob 19. uri, cerkev in na pokopališču v Ločniku.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
Danes ves dan in ponoči je v Trziču dežurna lekarna S. Nicolò Ul. I. maggio, tel. 73328.

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Bassi, Ul. Don Bosco, tel. 32551.

POGREBI
Danes v Gorici ob 8. uri Antonio Chiaruzzi iz miriške veže glavnega pokopališča; ob 9.30 Alda Budicin vd. Štilli iz miriške veže glavnega pokopališča; ob 11. uri Vittorio Furlan iz bolnišnice sv. Justa v cerkev in na pokopališču v Ločniku.

NESREČA SE JE PRIPETILA KONEC MINULEGA TEDNA

Mlada alpinista umrla v steni Mangarta

Žrtvi sta Tamara Likar iz N. Gorice in Pavel Podgornik iz Ajdovščine, zelo znan tudi v naših zamejskih krogih

Včeraj zvečer je širša slovenska javnost pretresla vest, da sta se v soboto med plezanjem v ostenju Mangarta smrtno ponesrečila znana in priljubljena slovenska alpinistka Pavel Podgornik, doma iz Vrtovine pri Ajdovščini, in Tamara Likar iz Nove Gorice. Drugi udeleženci zahtevnega šeststopenjskega vzpona na Mali Mangart so ostali nepoškodovani, čeprav so plezali na tem vzponu skupaj 24. letnega Pavla in 23-letno Tamaro, ki so dobili gorski reševalci v steni Mangarta na italijanski strani, po vsej verjetnosti pa sta smrtno.

Alpinista sta se skupaj z drugimi že v soboto odpravila na to zahtevno plezalno turo v ostenje Mangarta. V steni sta bila prisiljena bivakirati, v soboto ponoči pa ju je presenetilo izredno slabo vreme z močno ohlajitvijo. Ker se v nedeljo ne nista vrnila, je brat Peter, ki je v soboto plezal z drugimi, soprozi reševalno akcijo. Pri tej so sodelovali slovenska Gorska

NEW EURJAPAN co.

RADIO - CB
FOTO - VIDEO
CANON - NIKON - LEICA
HITACHI - SONY

TRST - Pasaža Fenice 8 - Tel. 732-897

SIP Società Italiana per l'Esercizio Telefonico

RAZGOVOR Z MITJOM RIBIČIČEM, NOVIM PREDSEDNIKOM CK ZVEZE KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE

Tri razsežnosti osimskega sporazuma: odstranjena hipoteka meje interesi obmejnega prebivalstva, perspektiva odpiranja Trsta

Mitja Ribičič, dosednji predsednik republiške konference SZ DL Slovenije, po rodu Tržičan, je novi predsednik centralnega komiteja zveze komunistov Jugoslavije. V torko, na predvečer zaključka kongresa, smo ga tržaški novinarji zaprosili za razgovor o splošnih temah kongresa, pa tudi o tistih vprašanjih, ki nas najbolj zadevajo. Razgovor se je odvijal tako:

VRP: Na kongresu predstavljamo predvsem kontinuiteto dela Tita in Kardelja pri izgradnji socialističnega samoupravljanja, istočasno pa napovedujete korenite spremembe, da se ta začela uresničijo. Kako ocenjujete kongres in kongresno razpravo v tej luči?

RIBIČIČ: Dvanajsti kongres resnično po eni strani predstavlja kontinuiteto napredka v socialistični Jugoslaviji. Mislim, da ima ta naša sedanja pot dve značilnosti, dve glavni pridobitvi. Ena pridobitev je partizanski boj in partizanska zmaga z novim nosilec ljudske oblasti. Druga pridobitev pa je socialistično samo-

Popolna enotnost glede vloge Jugoslavije v svetu, glede vloge Združenih narodov in vprašanja miru - Govor je bil tudi o problemih slovenske manjšine v Avstriji, na Madžarskem in v Italiji v smislu utrjevanja dobrososedskih odnosov in krepitve institucije odprte meje

VRP: Na tem kongresu smo imeli novinarji vtis, da je bil dan sorazmerno manjši poudarek mednarodnim vprašanjem. Je kakšen razlog za to?

RIBIČIČ: Mislim, da so bili poudarki in referati in v resoluciji dovolj močno poudarjeni. Če morda ni bilo toliko polemik glede teh vprašanj, kakor je bila polemika in kritika prisotna v notranjopolitičnih, gospodarskih in drugih vprašanjih, je morda vzrok v tem, da so vsi komunisti in vse progresivne socialistične sile pri nas glede te neuršene politike in vloge Jugoslavije v svetu, da nes tako enako usmerjeni, da tu ni velikih dvomov. Tu je prav gotovo kritika blokov, kritika vojn, priprave vrha neuršene, vprašanja združenih narodov, vprašanja miru, vse to so vprašanja, o katerih je v Jugoslaviji popolna enotnost. Mislim, da so bili na kongresu zelo močno prisotni naši odnosi s sosedi. Jasno je, da so delegati vsake republike in vsake pokrajine dajali prednost v svojih razpravah problemom, ki so se nakopili na njihovi meji, ki so bili v Srbiji, Makedoniji in Črni gori prisotni predvsem naši odnosi z Albanijo, pa z Grčijo in Bolgarijo, v naših razpravah pa seveda tudi problemi naših manjšin v Avstriji, v Madžarski in v Italiji, ampak vendarle v smislu utrjevanja dobrososedskih odnosov in v smislu krepitve institucije odprte meje, ki je bila na tem kongresu obravnavana ne kot nekaj, kar se je treba boriti, ampak kot nekaj, kar že obstaja, kar predstavlja nek pridobitev našega sistema in, mislim, da je to zelo pozitiven rezultat tega kongresa.

VRP: Na kongresu so bili odnosi z evropsko gospodarsko skupnostjo ocenjeni kot pozitivni v političnem smislu, pri praktičnem izvajanju pa je bila podana negativna ocena. Kakšna so stališča o tem in kakšne so perspektive, tudi glede na gospodarske odnose Jugoslavije z Italijo?

RIBIČIČ: Italija je prav gotovo eden zelo pomembnih partnerjev Jugoslavije in njenega gospodarstva. Mislim, da bo treba te gospodarske odnose razvijati naprej, mislim, da se to vprašanje zvezi komunistov in kongresu ne postavlja, ker o tem ni nobenega dvoma in se temu ne bo nihče zoperstavil, ker je ekspanzija našega gospodarstva, še zlasti na zapadna, evropska, konveribilna tržišča, na vsa tista tržišča, ki lahko olajšajo našo zunanjo trgovinsko bilanco in probleme naših dolgov. Mislim, da je to ena od srednjih naših strategij, v tem smislu je naša usmeritev na italijanski trg bolj kot nakupovanje in prodajanje usmerjena v iskane sodobnejše oblike skupnega stopanja na tretjih trgih. Kar je tudi v interesu Italije. Mislim, da je to zelo pomembno. Isto velja za sosednjo Avstrijo, ki je v nekem smislu tudi nekakšen posrednik naših povezav z Zahodno Nemčijo kot neko močno gospodarsko organizacijo in isto velja seveda za ves ta zapadnoevropski prostor. To seveda ne pomeni, da bi mi ta vprašanja reševali tako, da bi zmanjšali obseg naše menjave z Zahodom ali z neuršeni, ker to sploh ni potrebno, ampak pomeni, da bi po večali naš izvoz na zapad in da bi v vseh teh odnosih dobili neko ugodnejšo ravnotežje. Mi smo neke pred tremi kongresi zastavili cilj, da bi morala Jugoslavija imeti neko politiko diverzifikacije, to je tretjina zapad, tretjina vzhod, tretjina neuršene države. Tega v praksi nismo uspeli uresničiti zaradi različnih obtežitev, pa tudi subjektivnih razlogov in mislim, da se bomo v nekem smislu vrnili na to dolgočnejšo strategijo našega u-ravnoteženega razvoja, tako da bi zmanjševali našo finančno odvisnost od zapada, zmanjševali našo surovinski odvisnost od vzhoda in povečevali naš vpliv v neuršeni deželah, ki dostikrat razpolagajo z bogato surovinsko bazo, nimajo pa niti sredstev, niti kadrov, niti pogojev za to, da bi se lahko enakopravno uveljavile na teh svetovnih tržiščih.

VRP: Prosili bi še za mnenje o nekem vprašanju s tržaškimi lokalnimi prizivkom. Osimski sporazumi imajo poleg politične tudi ekonomsko vsebino, vendar kaže, da so naselili na nekakšno sipino

RADIO VIZIJA

ITALIJANSKA TV Prvi kanal 13.00 Iz palače Barberini v Rimu 13.30 Dnevnik in Danes v parlamentu 13.55 Šolska vzgoja 17.00 Strašilo - otroška serija 17.30 Prigode Jacoba Fremonta 18.00 «Piccole donne» TV nadaljevanje 18.50 MASH - TV film 19.45 Almanah 20.00 Dnevnik 20.40 Kojak - TV film 21.00 Quark potovanje v svet znanosti 22.15 Športna središča Ob koncu Dnevnik, Danes v parlamentu Drugi kanal 13.00 Dnevnik 2 - ob 13. uri 13.15 Konjice: kuhar Več ali manj znani mošje v kuhinji... 15.00 Evrovizija: Tenis Britanija: Wimbledon Velika: Mednarodni turnir 17.00 Popoludan V tek oddaje Mundial 82, dogodki, osebnosti in analize svetovnega nogometnega prvenstva 17.40 Program za mladino Variate za mladino. Galaxy Express 999, risanka 18.30 Dnevnik 2 - Športne vesti in iz parlamenta 18.50 Srce in srčni utrip - TV film 19.45 Dnevnik 2 - Vesti 20.40 Politična tribuna Tiskovna konferenca PSI 21.45 Megla nad Rokavskim prelomom - film Nastopa Esther Williams 23.20 Dnevnik 2 - Zadnje vesti 23.45 Šolska vzgoja Treći kanal 19.00 Dnevnik 19.20 Četrta oblast Časnikarski poklic - 10. in zadnje nadaljevanje	19.50 Sto italijanskih mest: Amalfi, prva pomorska republika 20.10 Šolska vzgoja 20.40 Smrt v neposrednem prenosu, film 22.40 Dnevnik 3 23.05 Šolska vzgoja JUGOSLOVANSKA TV Ljubljana 19.00 Poročila 19.05 Gusarji kapitana Gancha. TV nadaljevanje 19.30 Obzornik 19.45 Republiška revija MPZ Zagorje '82 20.15 Risanka 20.30 TV dnevnik 21.00 Reportaža o mestu Issy Les Moulineux: Igre brez meja 22.35 Jazz na ekranu 23.05 V znamenju Koper 13.30 Odprta meja - program v slovenskem jeziku V naslednji Odprti meji bodo na sporedu med drugim še naslednje vesti: TRST - Deželni svet KRMIN (GO) - Novi občinski sedež GRADIŠČE (GO) - Razstava arhitekta De Finetija VIDEM - Razstava o raziskovalcu Pietru Savorgnanu 18.00 Z nami pred kamero... 18.05 TVD - Vesti 18.30 TV sola 19.00 Narodna glasba pesmi in plesi narodov Jugoslavije 19.30 Nogomet: Svetovno prvenstvo - Madrid 21.00 TVD - Stičišče in TVD - Danes 21.15 Telo - celovečerni film 22.45 Nogomet: Svetovno prvenstvo - Barcelona 23.30 TVD - Danes Ob koncu Odprta meja
--	---

TRST A 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.10 Almanah; Slovensko planinstvo na Tržaškem od začetkov do danes; 8.45 Glasbene slike; 9.30 Alternativa kozmetika; 10.10 Koncert; 11.30 Polidnevniški razgledi; Literarni listi; 12.00 Pod Matajur-jan, posebnosti in omika Nadiških dolin - Belezba; 13.20 Naši zbori: moški zbor «Andrej Paglavac» iz Podgore; 13.45 Instrumentalni solisti; 14.10 Otroški kotiček: «Poje, poje, drobne pite»; 14.30 Roman v nadaljevanju: Oskar Davičo: «Pesem» - 3. del; 15.00 All Talking! All Singing! All Dancing! Ameriški gledališki musical; 16.00 12 let strategije napetosti v Italiji; 16.35 Motivi z malega zaslona; 17.10 Mi in glasba: Mladi izvajalci: pianisti Rosanda Kralj in Vera Crevatin; Skladbe slovenskih avtorjev; 18.00 Pesniki so čudenje sveta; 18.20 Priključni motivi; 18.40 Iz beležnice Viljama Černa.	17.10 Edig Galletti; 17.32 Crash; 17.55 Pismo iz...; 18.00 Lepo petje; 18.30 Muratti music; 18.30 Zbori v večeru; 19.30 Stičišče se jutri. RADIO 1 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 19.00 Poročila; 6.00 - 8.40 Glasbena kombinacija; 9.00 - 10.03 Radio anch'io - glasbenogovorni program; 11.00 Glasbena hiša; 11.34 Radijska priredba; 12.03 Ulica Asiago Tenda; 13.15 Počna kočija; 13.25 Master; 15.00 Popoludanska srečanja; 16.00 Kulturne aktualnosti in glasba; 17.30 Master under 18; 18.00 Nove plošče operne glasbe; 18.30 Plošče; 19.15 Draga glasba; 19.30 Jazz glasba; 21.00 Radijska priredba; 21.30 Radijska povest; 22.00 Skrivnostna Italija; 22.22 Plošče za avtomobiliste; 22.27 Audiobox; 22.50 Danes v parlamentu; 23.03 Telefonski klic.
--	---

TI IN MORJE

GIBALO NAŠIH ZAMEJSKIH POMORSKIH DRUŠTEV

Morje vzljubiti v otroštvu

«Česar se Janezek nauči, tega Janez ne pozabi», je ljudska modrost, ki je postala gibalo obeh naših zamejskih pomorskih društev, Čupe in Sirene, ki z malimi optimisti vzgajajo novi rod jadralcev. Njihovi uspehi so spodbudni, še bolj spodbudna pa je ugotovitev, da so med zamejski razširili krog ljudi, ki jim je morje nekaj več kot velika slana luža, v kateri se namakaš v vročih dneh.

O tem sem bil dokončno prepričan, ko sem pred dnevi v Sesljanu po naključju prisostvoval vračanju malečkov z zaključne regate ob koncu jadranskega tečaja. Tudi iz ust najmlajših je vrelo navdušenje za novo doživetje, kljub morebitni slabši uvrstitvi, saj so za njo takoj dobili opravičilo v slogu pravih morskih volkov: presibek veter in preteška jadrnica ter seveda smola. Enega za drugim so otroške roke počasi spravljale optimiste na suho ob spodbudnih besedah vadiatelja, ki jim je pomagal, ne da bi jim kvaril občutka, da niso več neobojljena otročad, da lahko sami marsikaj otročeje.

Ob športu torej neločljiva vzgoja, ki mora biti, ki mora biti marsikaterega očeta in matere prepričati, da bo otrok na jadrnem tečaju preživel svoje najlepše počitniške dni. Morda bo otrok s svojim navdušenjem celo okužil starše, da bodo tudi sami spremenili svoje mišljenje do morja. Pri Čupi so pomislili tudi na take, saj jim dajo na razpolago nekoliko večje jadrnice, da poskusijo užitek jadrnanja. Če bo prvi pri-

AVTOMOBIL IN ČLOVEK

NIZKI REŽIJSKI STROŠKI POROK ZA USPEH

Fiorino - najmanjše tovorno vozilo z motorjem diesel

Po uspehu, ki ga je zabeležil ducato, turinska tovarna Fiat zadnje čase neprestano krepi svojo prisotnost na področju lahkih industrijskih vozil. V ta okvir sodi nedvomno fiorino, tovarna verzija fiata 127, ki skupno z 900 E krije kar 84 odst. prodaj lahkih industrijskih vozil v Italiji. Da bi ta uspeh še okrepil so sedaj fiorino namenili tudi motor diesel, ki ga 127 že ima. Dosejel je bil diesel razpoložljiv samo za različico fiorino pick-up, odsedel pa bo na voljo za vseh pet različic tega majhnega tovarnega vozila.

Režijski stroški fiorina, ki so zelo nizki in davčne olajšave, ki jih ima v Italiji prispevajo k dejstvu, da je fiorino trenutno najbolj ceneno prevozno sredstvo. Motor, ki ga poganja je že znan: 1300-kubični diesel, ki zmere 45 KM pri 5000 o-
bratih v minuti, medtem ko je največji navor 7,6 kpm pri 3000 obratih v minuti. Med vzroke velikega uspeha tega majhnega tovarnjaka naj omenimo možnost povrnitve 15-odstotnega davka na dodatno vrednost IVA, oprostitve superdavka na diesel, zmanjšano avtomobilsko takso, nižje celine na avtocestah in nižjo zavarovalnino.

Francoska tovarna pnevmatik Michelin je sporočila, da je imela v preteklem letu zelo velike izgube, ki znašajo skoraj 290 milijonov frankov, približno 59 milijard lir. Pri tem je treba omeniti, da je imela ista tovarna v letu 1980 dobiček 304 milijonov frankov.

Se večje izgube je v preteklem letu zabeležila tovarna Talbot motor co., ki je bila v letu 1981 ob 91 milijonov funtov šterlingov. Talbot je imel veliko izgubo tudi leto prej, ko je znašala 75 milijonov funtov šterlingov.

AVTOŠOLA DARIO Dario Bortuzzo

TRST - UL. BARBARIGA 7/1 (ROJAN) TEL. 414657

- Avtomobilisti: pazite kdaj vam zapade vozniško dovoljenje
- Zdravniški pregledi v našem sedežu
- Hitri in dopolnilni tečaji
- Avtomobilske pratike

JADRALNA ŠOLA «NAUTICLUB»

- Tehnični in administrativni servis
- Pratique za registracijo plovil
- Dovoljenja za upravljanje jadrnic in motornih čolnov
- DOPOLNILNI TEČAJI

AUTOSPRINT

VELIKA IZBIRA:

- prevlek
- tepihov
- slamnatih podlog
- nosilcev
- senčnikov FILTRA - VEDO

In nadomestnih delov vseh vrst avtomobilov.

ALFA ROMEO ZANARDO POOLASČENI ZASTOPNIK,
Ul. del Bosco 20, tel.: 796348 in Miramarski dvorovi 9, tel.: 414020. Maksimalne ocene vaših rabljenih avtomobilov, nismo nove in rabljene na obroč brez mene, zamenjamo rabljeno za rabljeno. **ALFA ROMEO** 2000 L 80, 2000 AC 77, Alfetta 1800 77-76, Giulietta 1600 78, Alfusod 3 vrata 1300 82, Alfusod 4 vrata 1300 81-79-77, Alfusod TI 75, Alfusod Sprint Veloce 1500 80, 2000 AMERICA klimatizirana, z vbrizgom 82, FIAT 125 Special 70, 131 Supermirafiori 1300 80, 127 Top 80, 131 Racing 2000 81, **AUTOBIANCHI** A 112 E 1976, **RENAULT** 5 Alpine 81, 5 TL 76, **TALBOT** Solara 1600 81, **CITROEN** Mehari 81, GS 1200 Club 78, **MERCEDES** 200 80, **MOTOCIKEL** KAWASAKI 400 80, **HONDA** Caston 650 82, **NAŠI RABLJENI AVTOMOBILI** TMAJO 3-MESEČNO GARANCIJO.

CICLI FLEUR
TRST - Ul. Settefontane 19 - tel.: 790456

Prodaja in popravila:

- ◆ Biciklov
- ◆ Motornih koles
- ◆ Cyclette - in potrebščine za telovadbo
- ◆ Otroških vozičkov in električnih triciklov

Maks Zadnik: ANTON SERAJNIK - MIRKO 5 PARTIZANSKI OBVEŠČEVALEC V NEMŠKIH ŠTABIH

KAKŠNE USPEHE JE SERAJNIK DOSEGEL IN S ČIM SE JE VSE UKVARJAL V SVOJEM DELU ZA NOB

Zapisi smo že Markutičevu ugotovitev, da je Serajnik opravljal svoje delo zelo požrtvovalno, vendar nam ta pre malo konkretno pove, kakšne uspehe je dosegel in s čim se je vse ukvarjal?

Prav gotovo je res, da je Tone v več kot 15-mesečnem intenzivnem obveščevalnem delu dosegel tolikšne uspehe in doživel toliko tveganj in drugih vznemirljivih peripetij, da bi jih komaj opisali v debeli knjigi. Zato se bomo tu omejili le na kratke oris, najbolj zanimivih in najpomembnejših.

IZ njegove, že omenjene vloge, poslana 14. decembra 1972 republiškem odboru ZZB NOV SRS, več kot 30 pisem, poslanih pisnu, pripovedovanj in poročil obveščevalnega centra «O, lahko na kratko povzamemo, da je izpeljal nekaj zelo pomembnih in drznih akcij, mnogokrat sporočil, kaj in kje pripravljajo Nemci napade na partizanske enote (hajke), odkril marsikatero nemškega vrnjenca, zbral podatke o utrjevalnih delih v okolici Trsta, izvajal propagandne akcije, opozarjal izbrane aktiviste, obveščevalce in kurirje ter druge pristaje NOB, naj se umaknejo, ker jim preti a-retacija, reševal, kolikor je pač mogel, iz nemških, zlasti

pa iz italijanskih in domobranskih zaporov ujetih aktiviste, kurirje in druge pristaje NOB, izvajal po navodilih obveščevalnih oficirjev propagandne akcije in dezinformacije, škodljive okupatorju, obveščal o tem, kaj vedo nemški štabi iz vohunske službe o sestavi, načrtih in delu partizanskih enot in njihovih štabov idr. Vsekakor pa sodi po svojem pomenu med vsemi njegovimi podvigi na prvo mesto izseditev nemških priprav za napad na Vrhovni štab NOV in POJ in tov. Tita v Drvarju. (18)

KAKO JE ZVEDEL ZA NEMŠKE PRIPRAVE ZA DESANT NA DRVAR

Nedvomno je večina Serajnikovih obveščevalnih akcij takšne narave, da niso bile zabeležene ne v partizanskih in tudi ne v okupatorskih poročilih ali so se zapiski o njih izgubili ali pa pisu niso znani in ne dostopni. Zato je zelo težko opredeliti točen čas njihove izvedbe, še težje pa do-
ločiti vse v njih sodelujoče dejavnike in druge njihove razsežnosti. Podobno je tudi z obvestilom o pripravah za nemški napad na Vrhovni štab in tovariša Tita v Drvarju, ki ga Tone ni v nobenem pripovedovanju in v nobenem pismu podrobneje opisal, ker se ga zaradi velike psihične napetosti, v kateri je maja 1944 delal, v letu 1971, ko sem ga spraševal, ni več dobro spominjal.

Ker je bil štab Istrskega odreda med 1. in 18. majem 1944 skupaj s svojim obveščevalnim centrom (razen nekaj njegovih članov) na pohodu iz Brkinov v Suho Krajino in nazaj, depeša ni bila redno zabeležena v delovnik in je tudi v arhivu OC (obveščevalnega centra), IO nisem uspel najti, ker je bila najbrže poslana po radijskem oddajniku komande Istrskega vojnega področja ali po kakšnem oddajniku štaba VII. korpusa, ki je deloval v snežniških gozdovih.

18. Pismo A. Serajnika 22. 2. 1973. Zapiski iz pripovedovanja 10. 8. 1971 - arhiv pisca.

naša zemlja

Zavihajmo rokave v obrambo slovenske zemlje in skupnosti

V soboto, 12. junija, smo v našem listu poročali, da je v teku postopek o oddaji del za izgradnjo tretjega in četrtega odseka načrtovane avto ceste na Krasu. To sta odseka Opčine - Fernetiči in Opčine - Padriče. Dela za uresničitev prvih dveh odsekov (Sesljan - Prosek in Prosek - Opčine) so bila, kot je znano, že oddana, niso pa se še začela, ker sta nabrežinska in zgornja občinska uprava upravičeno zahtevali spremembo ustreznih načrtov. Ravno tako so bila oddana tudi dela za speljavo hitrocestnega odseka Pomol VII - Padriče, toda Lonjerci, Katinarci in Rovtarji so se uprli predvideni trasi z zahtevo po njeni preusmeritvi, tako da bi hitra cesta ne oškodovala obdelane zemlje, ne povzročila zrušenja nekaterih stanovanjskih hiš in ne zadušila Lonjerja. Predlog, ali boljše, zahtevo v tem smislu je pristojni odbor razlaščenec na licu mesta posredoval strokovnjaku, ki sedaj pripravlja ustrezní popravitveni načrt.

Te vrstice smo namenili preveritvi delovanja koordinacijskih odborov razlaščenec. Takšnih odborov imamo šest in zajemajo glasnike prizadetih lastnikov zemljišč iz dolinske občine, s Kontovela in Proseka, z Opčin, iz Križa in, kot omenjeno, iz Lonjerja, s Katinare in iz Rovt. Odbori so bili ustanovljeni z namenom učinkoviteje braniti interese razlaščenec, kar je pač mogoče edino z najširšo enotnostjo, vzajemno solidarnostjo in neprestanim stikom med žrtvami nove «javno-koristne» pobude. Člani teh odborov so obenem posredovalci med razlaščenca na eni strani in njihovo strokovno organizacijo — Kmečko zvezo — ter pristojnimi oblastmi, razlastitelji in graditelji prometnic na drugi strani.

Iz razgovorov z nekaterimi člani koordinacijskih odborov razlaščenec smo izluščili stalnice, ki kaže, da si ti organizmi morda premalo odločno prizadevajo doseči pravice, ki jim gredo v zameno za razlaščena zemljišča. Dobili smo tudi vtis, da naši ljudje niso dobro seznanjeni s pravicami, ki jim pritečejo. Res je, da so npr. prizadeti v dolinski občini zahtevali kot protivrednost napeljava metanovodnega omrežja, da bi Križani radi spravili vinogradniško zadrugo «Kriški breg» pod dostojno streho, ki je sedaj ni, da bočejo v Nabrežini Kulturni dom, in sploh, da posamezne vaške skupnosti od dolinskega do devinsko-nabrežinskega kota zahtevajo v zameno za odtujeno zemljo razne socialne, kulturne in druge javno-koristne strukture, ki jih pogrešajo. Res je tudi, da smo kot narodnostna skupnost postavili odločno zahtevo, naj se nam velikanska škoda po razlastitvah povrne v obliki organiziranih načrtov za vsestranski razvoj dejavnosti, v katerih smo neposredni subjekti — kmetijstvo, obrt, turizem in podobno. V tej zvezi se sklicujemo tudi na dogovore iz Osima in na tolikanj pričakovani zakon o celoviti zaščiti Slovencev od Milj do Trbiža.

Toda vprašati se moramo, če so nam takšne splošne zahteve dovolj. Podoba je, kot da prosimo za tisto podporništvo, ki je pri nas in drugod po Italiji toliko zla povzročilo in ki ga tudi javno obojamo, namesto da bi prišli na dan z najnadbneje zapisanimi in zarisanimi, tehtno osnovanimi in še tehtneje utemeljenimi načrti. Videz je, kot da se bojimo preveč zahtevati in vendar vemo iz izkušenj preteklosti, da smo od zahtevanega hleb-

čka vselej dobili le drobtinico. Izkušnja bi nas bila morala izučiti, da je po toči prepozno zvoniti, kot pravi pregovor, a vseeno se še vedno in ob vsaki priložnosti najdemo pred izvršenim.

Pristostovali smo marsikateremu sestanku, čuli ogorčene proteste, pametne predloge in stvarne zahteve, toda kaj, ko so potem tonili v pozabo pod vplivom teze, da «tega nam ne bodo sprejeli, onega tudi ne, ker je preveč» in tako naprej. Lonjerski možakar je kratkomočno dejal: «Teh cest sploh ne potrebujemo, uprimo se jim!». Može in žene okoli njega so mu v srcu dajali prav, rekli pa so si: «bodimo previdni, bodimo stvarni, ceste bodo vseeno zgradili, upor nas bi še dražje stala». V resnici to drži, tudi zato, ker smo priložnost, da bi z enotnim, javnim nastopom lahko preprečili to ali ono, že zdavnaj zamudili. Ne drži pa, da moramo vsemu in vsakemu, da moramo samo še dajemu potuho vsem, ki nas vlečejo za nos, in to celo v imenu dogovorov iz Osima. Gradnja avtocestnega odseka od Sesljana do Padrič je npr. predvidena v odloku predsednika republike št. 100 iz leta 1978 o izvajanju zakona, s katerim so bili ratificirani osimski sporazumi iz leta 1975. Toda v «preambuli» osimskih listin je govor tudi o zaščiti slovenske narodnostne skupnosti. V imenu Osima uporabljajo torej ustrezno predvidena finančna sredstva za razlaščevanje slovenske zemlje.

Prometnice, center za znanstvene in tehnološke raziskave, morda termoelektrarna v Štivanu sedaj, naftni hranilniki, naftovod in drugi cevovodi prej, poitalijančevalna begunska naselja in gradbena špekulacija na Krasu še prej: kaj si bodo še izmislili in kako jih bomo ustavili? Če branimo našo zemljo, je ne bomo zgolj iz sentimentalnosti ali zato, ker utegne na njej v bodoče kmetijstvo bolje uspevati, branimo jo tudi zato, ker na njej lahko razvijemo dolgo vrsto drugih proizvodnih in storitvenih dejavnosti, s katerimi si bomo utrdili majavo gospodarsko podlago, brez katere si tudi ni mogoče omisliti za našo «manjšino» neke svetle prihodnosti. Imamo npr. pridne in sposobne obrtnike: ali jih ne bi kazalo z vsemi močmi podpreti in začeti ustvarjati zametke naše, zamejske, maloindustrijske dejavnosti? Imamo gospodarske dejavnike, ki bi s primerno politiko mogli zavreti oddajanje naših zemljišč in hiš tujerodcem. Imamo izvedence, ki bi lahko dan za dnem brskali po zakonodaji, o predpisih katere vse premalo vemo, tako malo, da ne moremo izkoristiti določenih finančnih ugodnosti, ki bi jih sicer lahko. Imamo izvoljene predstavnike, ki bi morali biti boljše čase. Imamo mladino, iz katere sami ne znamo izvleči, češar je sposobna. Zapičimo pa se pod varno streho domačnosti v društveni dvorani in sami med seboj premalo sodelujemo. Kako naj nam potem drugi pomagajo, če si sami ne znamo? Ali ne bi rajši sleherni od nas poštno zavijal rokave, pomiril za «idarsko žlico», vzeli zidak in pomagal sezidati zamočnem takšno zgradbo, ki se ne bi sesula ob prvem tresljaju?

DRAGO GAŠPERLIN

Confcoltivatori pripravljena nastopiti v bran slovenskega teritorija in kmeta

Prejšnji teden je vsedržavna stanovska organizacija kmetov Confcoltivatori, katere ustanovni član je tudi Kmečka zveza, sklicala tridnevni zbor svojih vodilnih, deželnih in državnih organizacijske strukture te organizacije.

Glavna tema uvodnega poročila in razprave, ki je sledila in v katero je poseglo veliko število diskutantov, med katerimi tudi predstavnik Kmečke zveze Edi Bukavec, je bila analiza stanja kmetijstva v državi in v posameznih deželah, z namenom, da se poiščejo ustrezne rešitve socialnega, gospodarskega in organizacijskega značaja, ki bodo kmetijstvu omogočile enakopravno vlogo v sodobnem razvoju italijanske družbe. Zelo je bila poudarjena potreba po večji enotnosti kmetov, ne glede na njihovo politično opredelitev. Samo ob

dejanski enotnosti kmetov in njihovih strokovnih organizacij si bo kmetijstvo lahko priborilo pravičnejše mesto v družbenem in gospodarskem razvoju. Zato so tudi potrebni novi odnosi med kmečkimi organizacijami, med temi in delavskimi sindikati, javnimi oblastmi in političnimi strankami.

V svojem posegu je tajnik Kmečke zveze iz Trsta orisal predstavnikom kmetov iz vse Italije nalogo in delo, ki ga od ustanovitve dalje opravlja KZ kot edina slovenska stanovska organizacija kmetov in polkmetov na Tržaškem in v Furlaniji - Julijski krajini. Pri tem je bilo še zlasti poudarjeno njeno dvojno, gospodarsko in narodno - obrambno podarstvo. Obe vlogi sta v življenju slovenske narodnostne skupnosti v Italiji neločljivi, za-

to je bila naša manjšinska organizacija že iz vsega začetka poklicana, da brani našega kmeta in človeka pred nenehnimi razlastitvami, ter, da nastopa v zaščito specifičnih kmetijskih in gospodarskih interesov na našem teritoriju.

Nerazumevanje za naše specifične probleme gospodarstva, kmetijstva in teritorija s strani pristojnih oblasti, v prvi vrsti državne uprave prej in danes želene, ter skrajno negativen, če že nočemo reči sovražni, odnos do slovenskega življa nasploh, ki še preveča nekatere tržaške oblastne kroge, sta po naši sodbi glavni razlog propadanja našega kmetijstva, kot tudi teritorialnega in splošno gospodarskega obubožanja.

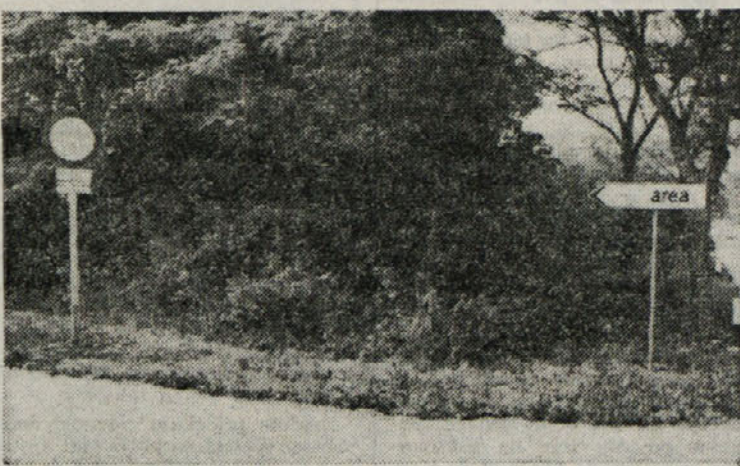
Predstavnik Kmečke zveze je v utemeljitev svojih stališč podčrtal, da si očiten dokaz takega nerazumevanja in nenaklonjenosti neurejene razmere v delovanju javnih strokovnih služb in uradih za kmetijstvo, kot so pokrajinsko kmetijsko nadzorništvo, deželna ustanova za razvoj kmetijstva in druge, kjer, čeprav so Tržaški km. je v veliki večini Slovenci, ni zaposlen niti en slovenski strokovnjak. To dejstvo morajo vse demokratične sile odločno obsoditi in se dejansko zavzeti za njegovo ustrezno rešitev.

Zelo zgovoren dokaz omalovaževanja našega kmetijstva s strani pristojnih oblasti pa so tudi pomanjkanje vsakršnega gospodarskega teritorialnega in finančnega načrtovanja, ki bi zagotovil razvoj naših tradicionalnih dejavnosti — predvsem kmetijstva — vsaj na tistih področjih, ki jih deželna uprava mačehovsko in diskriminatorno deli tržaškim kmetom. Lansko leto je namenila kmetijstvu 180 milijard lir, tržaški pokrajini pa samo milijardo in dvesto milijonov, kar je

EDI BUKAVEC

(Nadaljevanje na zadnji strani)

Protest domačinov

Ob nedavnem odprtju centra za informatiko so domačini od Banov, s Padrič, iz Gropade in Bazovice postavili ob vhodu v bive begunske taborišče tablo z dvojezično prepovedjo vožnje, kot to sicer določa deželni zakon o zaščiti okolja. Cesta je last Gozdne zadrage

Napotki kmečkim zavarovancem

Kmečki zavarovanci, ki redno plačujejo prispevke za pokojninsko in zdravstveno zavarovanje, so v teh dneh dobili na dom (ali jim bodo dostavili v najkrajšem času) poštne položnice, s katerimi bodo morali plačati zavarovalne prispevke za leto 1982. Predvideni so štirje obroki, in sicer bodo morali poravnati prvega do 10. julija, drugega do 10. septembra, tretjega do 10. novembra, četrtega pa do 10. januarja prihodnjega leta. Poleg tega morajo vsi tisti, katerih letni agrarni dohodek presega določeno vrednost, plačati do 10. novembra dodatni prispevek za zdravstveno zavarovanje.

Kot se interesenti lahko sami prepričajo, se je višina prispevkov precej povišala v primerjavi z lanskim letom. Seveda treba tu razlikovati med kmetovalci na ravninskih predelih in tistimi, katerih posestva ležijo v goratih oziroma manj razvitih območjih. Pri določanju višine zavarovanja moramo upoštevati tri bistvene postavke: 1. za pokojninsko zavarovanje plača vsak kmet 237.060 lir za leto 1982, v goratih predelih pa je prispevek polovičen in znaša 118.220 lir; 2. prispevek za zdravstveno oskrbo je povsem e-

nak za vse kmetovalce in znaša 162.750 lir; 3. prva dva postavka moramo prišteti se prispevek za zavarovanje proti neugodam na delu v višini 47.000 lir, zavarovanci na goratih pa plačajo 23.500 lir, torej točno polovico. Glede zavarovanja proti poškodbam treba pristaviti, da so precej povišali prispevek, vendar pa bodo imeli tudi kmetovalci na osnovi novega državnega zakona pravico do dnevnice odškodnine, če bodo utrpeli nezgodo pri kmečkem delu. Če torej polegneto črto, morajo kmečki zavarovanci v ravninskih predelih plačati za leto 1982 skupno 446.810 lir v štirih obrokih, kmetje na goratih območjih pa 302 tisoč 470 lir.

Pri natiskovanju zavarovalnih zneskov pa so možne tudi napake s strani SCAU, zato je potrebno preverjanje tako anagrafskih podatkov in tudi višine zneskov. Še posebno važno je ugotoviti, če so vsem kmetovalcem na goratih predelih aplicirali nižje zneske. Vsako netočnost treba takoj javiti pristojnim uradom in izvesti popravke. Zato svetujemo vsem kmečkim zavarovancem, naj se še pred vplačilom prvega obroka javijo v uradih Pa-

tronata Kmečke zveze INAC v Trstu za preveritev podatkov. Vsakdo naj seveda prinese s seboj vse poštne položnice, ki jih je pravkar dobil.

Novi sistem plačevanja zavarovalnih prispevkov preko poštne položnice, ki so zamenjale davčne kartice, pa prinaša nevarnost, da INPS ne bi registriral vplačila kakšnega obroka. V tem primeru mora sam upravičenec dokazati s pobutnico oziroma odrezkom poštne položnice, da je poravnal prispevke pravočasno in redno. Ker pa bo vsakdo imel po štiri oziroma pet odrezkov za vsako leto zavarovanja, se lahko zgodi, da se doma ti dokumenti izgubijo. Zato bo Patronat Kmečke zveze INAC uredil v svojih uradih poseben arhiv, kjer bo shranil vse odrezke v zvezi s plačevanjem kmečkih zavarovalnih prispevkov, tako da bodo upravičenci imeli v vsakem trenutku, še posebno pa tik pred upokojitvijo, jasen pregled nad svojim položajem. Poleg tega pa bomo tudi leto za leto zahtevali od INPS, da izstavi potrdilo, da so bili prispevki redno plačani in da so jih pravilno registrirali elektronski možgani.

BORIS SIMONETA

Pozor na novosti pri obveznostih glede izdajanja spremne listine

Kakor je naše časopisje že poročalo, bodo v četrtek, 1. julija, stopile v veljavo nekatere spremembe v zvezi s spremno listino za kmetovalce (Bolla d'accomplimento).

Kot za druge fiskalne (proračunske) zadeve v kmetijstvu, gre ločevati spremno listino med kmetovalci, katerih letni promet presega 10 milijonov lir, in kmeti, katerih promet tega zneska ne presega.

Za vse kmetovalce, ki v letu 1981 niso prekosili 10 milijonov lir prometa, in ki ne vodijo knjigovodstva, ostajajo obveznosti do spremne listine v glavnem nespremenjene. To pomeni, da niso dolžni izstaviti spremne listine, če blago prevažajo sami ali kdo drug na njihov račun, v sledečih primerih:

a) blago, ki ga prevažajo, je njihove proizvodnje in tvori predmet prodaje;

b) blago, ki ga prevažajo, je njihove lastne proizvodnje in je predmet neposredne (direktno) dobave zadrugam in ustanovam;

c) blago in dobrine (orodje, pripomočki, gnojila ipd.), ki jih prevažajo v raznih proizvodnih fazah, npr. uskladiščenje, prevoz na trg ali razstavišče in z enega trga ali razstavišča na drugo za prodajo ali razstavljanje.

To v primeru lastnega prevoza ali prevoza v rezihi tretjega na kmetovalcev račun.

Če pa zgoraj navedeno blago (lastne proizvodnje) prevaža z lastnimi sredstvi ali pa to blago prevaža kdo drug na njegov račun, mora spremno listino izstaviti kupcu sam — pa naj bo to zasebnik ali zadruga ali pa kaka ustanova — in v njej navesti kmeta kot odposilatelja in sebe — kupca — kot naslovljenca.

Poudariti pa moramo, da gori navedene oprostitve veljajo samo za blago lastne proizvodnje in prireje, ki je vključeno v prvem delu seznama A, priloženega zakonu IVA. Ta seznam, kot tudi vse izjave o oprostitvah izstavitve spremne listine, lahko dobite v uradih Kmečke zveze.

Za nekatere proizvode pa obstaja objektivna oprostitve izstavljanja spremne listine, ne glede na to, kdo in kakaj jih prevaža. Ti proizvodi so:

- mleko
- organska gnojila
- zemlja
- sladkorna pesa namenjena cukrarnam
- kože
- pripomočki za kmetijske stroje.

Za tiste kmetovalce, ki presega 10 milijonov lir lastnega prometa, je izstavitev spremne listine obvezna v primeru, ko je blago, ki ga prevažajo, predmet prodaje.

Sprito važnosti gornjih predpisov in dejstva, da so za kršitelje predvidene visoke globe, svetujemo vsem zainteresiranim kmetovalcem, da se čimprej zgledajo v uradih Kmečke zveze, Ul. Cicerone 8/B, tel. 62948.

S. M.

Odločno zavrniti vse protislovenske manevre okrog cvetličarske zadruge

Cvetličarstvo in vrtnarstvo spada danes med tiste specializirane kulture, ki imajo v tržaški pokrajini največjo možnost razvoja. Znano je, da imajo specializirane kulture visoko hektarsko donosnost, da je vanje treba vlagati veliko dela, da pa ne zahtevajo velikanskih površin; prav zaradi teh okoliščin se je mnogo tržaških kmetov posvetilo cvetličarski in vrtnarski panogi, s katerima se kmečka družina lahko dostojno preživlja.

Težave in problemi, ki nastajajo na tem področju, so predvsem tehničnega značaja, saj nimamo primerne strokovne kadra, ki bi lahko nudil našim obdelovalcem strokovno pomoč pri

uporabi novih tehničnih pripomočkov, kemijskih snovi, gnojil, razkužil itd., ter praktičen prikaz o vzgoji tipičnih in drugih cvetlic. Prav zaradi tega se je Cveticarsko-vrtnarska zadruga s Proseku skupaj z Deželno ustanovo za razvoj kmetijstva (ERSA) že pred leti angažirala za ureditev Cveticarskega centra na Proseku. Danes lahko skupaj z našimi cvetličarji in vrtnarji, ki so po večini člani zadruge, izrazimo zadovoljstvo, ker je center že dograjen in bi v najkrajšem času moral začeti obratovati.

Delovanje Cveticarsko-vrtnarskega centra bo v veliko korist krajevnu kmetijstvu, ki ima z razliko od drugih krajev poleg

pedoklimatskih še izredno dobre tržne pogoje, oziroma predstavlja perspektivo za bodoče delo tudi mladini, ki se želi posvetiti tej panogi.

Center, ki je namenjen preizkušanju novih vrst in sort cvetja, bo nedvomno prispeval k po-

Kmečka zveza

NUDI ČLANOM SINDIKALNO IN STROKOVNO POMOČ ZA:

- davčne, pravne, urbanistične probleme
- prošnje za kmečke prispevke
- vodenje knjig IVA in prijave dohodkov
- urejanje zapuščin in lastništva
- dvolastništvo
- dovoljenja za osmice
- in prodajo domačih pridelkov
- kmetijske zadruge

PATRONAT KZ INAC UREJUJE BREZPLAČNO VSAKOMUR PROŠNJE ZA:

- invalidske in starostne pokojnine
- uveljavljanje jugoslovanske pokojninske dobe
- povrnitev nezgodnih in zdravstvenih stroškov
- vpis in izbris s seznamov kmetov, obrtnikov in trgovcev
- vse zadeve s področja socialnega varstva in skrbstva

sodobitvi gojenja žilantnih kultur, a s pomočjo strokovnjakov in tehnikov bo pripomogel tudi k strokovnemu in kakovostnemu usposabljanju cvetličarjev.

Ob dejstvu, da so strukture prošekega cvetličarskega centra že polni dve leti pripravljene na začetek delovanja, se nam nujno porodi vprašanje, kakaj center še ni pričel obratovati. Kljub temu, da je bila pri načrtovanju centra neposredno angažirana Cveticarsko-vrtnarska zadruga, imamo vtis, da imajo nekateri krogi, ki delujejo v sklopu ustanove ERSa, takšne načrte, ki nikakor niso v skladu z načrtanimi programskimi smernicami. To prihaja vsakokrat od izraza, ko teče razprava o direktnem upravljanju centra: pogovor na tej ravni namreč brž zaide v slepo ulico.

Prepričani smo, da skuša ustanova ERSa zadržanjem upravnih vajeti centra v svojih rokah, kljub temu, da imamo naše predstavnike v tehnično-posvetovalnem odboru, škoditi našim cvetličarjem, nanje ne gleda samo kot na neposredne obdelovalce zemlje, ampak tudi kot na Slovence, a prav z dejstvom, da so Slovenci, se očitno ne more sprijazniti. Zadnji občni zbor Cveticarsko-vrtnarske zadruge je potrdil prepričanje članov, da je ravnanje ustanove ERSa nesprejemljivo, in njihovo voljo, da odločno bojkotirajo vsak poizkus Deželne ustanove za razvoj kmetijstva, ki ne bi bil v skladu s prvotno načrtanimi programi. Nikakor ne nasprotujemo sodelovanju z drugimi cvetličarji, saj smo trdno uverjeni, da je to edino pravilna pot za napredek in ovrdenotenje kmetijstva; ne moremo pa se sprijazniti z nameni nekaterih, ki hočejo sodelovanje spremeniti v škodljiva trenja, karšna, žal, vodi v brezizhodne konflikte.

DARKO KRIŽMANČIČ

Dopolnilna odškodnina

Vsi živinorejci in kmetje, ki so vložili prošnjo za prejem prispevka za dopolnilno odškodnino za gorata področja v letu 1981, bodo prvi obrok tega prispevka prejeli že v prihodnjih dneh. Kraška gorska skupnost je namreč sporočila, da je denar, ki ga je dežela nakazala za te prispevke že odposlala pooblaščenim bankam.

M. J.

Kranjska čebela najbolj kraška od vseh čebeljih pasem pri nas

V zadnjih letih se vedno več ljudi navdušuje za čebelarstvo. Večina išče pri tem sprostitev, kdor pa čebelari strokovno, lahko od tega posla pričakuje precejšnjo korist. To je dejstvo, ki ga ne gre zanemarjati. Kljub temu, da je Kras za kmetijske dejavnosti zelo skopa pokrajina, je čebelarstvo tudi glede na relativno majhno razsežnost tržaškega Krasa, zelo razširjena dejavnost. Nenasladno gre tudi za kulturno dediščino, saj je slovenski človek že iz davnine vezan na čebelarjenje.

Ker je Kras mejna pokrajina, ki se na zahodu preliva v Furlansko nižino, na vzhodu pa meji na osrednjo Slovenijo, se na tem področju križata dve pasmi čebel in sicer kranjska čebela (apis mellifica carnica) in italijanska čebela (apis mellifica ligustica). Med čebelarji prihaja večkrat do vročih diskusij, in to verjetno tudi zaradi tega, ker je naše področje etnično mešano, katera od dveh pasem ima boljše lastnosti. Večkrat so ocene zagovornikov ene ali druge pasme neobjektivne, saj enostavno hvalijo in pripisujejo najboljše lastnosti tisti vrsti, ki jo gojijo.

Kranjska čebela, s katero čebelarji večina naših čebelarjev, je razširjena na Balkanu, v severni Grčiji, na področju Donave, severno od Alp seže na Koroško, Štajersko vse do ČSSR in do Karpatov. Zaradi velikega povpraševanja se je v prejšnjem stoletju razvila velika trgovina s čebelami in maticami te pasme na celotnem območju Slovenije. Od tod se je razširila v mnoge druge dežele, kjer je predvsem v precejšnji meri izpodrinila temno čebelo v nemško govorečih deželah. Nekateri jo imenujejo tudi siva čebela, ker je lepša in ima sive dlačice na zadnjih obrčkih. Že od nekdaj je kranjska čebela znana kot najbolj kraška od vseh čebeljih pasem.

Dobro prezimuje v majhnih družinah in porabi zelo malo hrane: spomladi se burno razvija, vendar

je zaleganje v veliki meri odvisno od donosa hrane. Čebele zelo lepo in mirno sedijo na satju. V primerjavi z ostalimi pasmami izletavajo mnogo prej in iz oddaljenih paš nosijo več medu. Očitajo pa ji, da močno roji, mnogim čebelarjem s selekcijo je sicer že uspelo zmanjšati rojnost posameznih satov na minimum.

Italijanska čebela je razširjena na Apeninskem polotoku. V zadnjih sto letih se je zaradi izvoza čebel in matic zelo razširila po svetu, predvsem v ZDA; Avstraliji, Skandinavskih deželah, Angliji, južni Ameriki itd. V teh deželah jo cenijo predvsem zaradi nekaterih lastnosti, ki so pomembne za industrijsko čebelarjenje. Italijanska čebela je nekoliko manjša od temne čebele, ima pa precej dolg rilček: hitin na zadku je svetel, na zadku ima od dveh do štirih rumenih obrobov. Čebele so na satju mirne, vendar se ta lastnost zelo spreminja. Matica začne zalegati zelo zgodaj, v ugodnem podnebju pa zalega tudi pozimi. Italijanska čebela razvija močne družine, vendar pa je spomladanski razvoj manj buren kakor pri kranjski čebeli. Zaleganja jeseni ne prekinje, zato ima v tem letnem času veliko zalege.

Družine pričakajo zimo izredno močne, vendar porabijo tudi dosti več hrane kot pa naša čebela. V svetu je priljubljena zaradi majhne rojivosti, velike plodnosti in prilagodljivosti. Vendar se ta čebela slabo orientira in se zaletava v osedne panje in zelo rada ropsa. Ta vrsta čebele je prilagojena sredozemskemu podnebju s kratkimi zimami, vročimi poletji in dolgo trajno pašo.

Mejna lokacija našega področja je prispevala k temu, da je z naravnim križanjem obeh pasem nastalo več križancev, ki po mnenju strokovnjakov ne zagotavljajo ustaljenih rezultatov. Kot pa jih lahko dajejo čiste pasme.

IGOR CASTELLANI

Nekaj koristnih vesti za čebelarje

Za obvarovanje čebel pred strupi

V obdobju cvetenja je na vseh rastlinskih kulturah prepovedano škropljenje ali drugačno zatiranje. Zajemalci in rastlinskih bolezni s strupi, ki so škodljivi tudi koristnim žuželkam in čebelam. Pred vsakim posegom, ki ga gre opraviti v času pred ali po cvetenju kultur, moramo pokositi morebitne rastline v cvetju, ki se nahajajo v bližini teh kultur, ki jih običajno obiskujejo čebele.

Prepoved uporabe fitofarmaceutskih pripravkov v času, ko so najbolj nevarni za obstoj čebel in žuželk na sploh, vsebuje odlok deželne odbornika za kmetijstvo, ki je bil objavljen v Uradnem vest-

niku Furlanije - Julijske krajine dne 1. junija letos.

V obrazložitvi odloka je poudarjeno, da ob upoštevanju smotnih smernic pri dejavnosti za zaščito rastlin, fitofarmaceutski posegi niso neobhodno potrebni v času cvetenja.

Finančna podpora dežele čebelarjem

Marca je deželni svet izglasoval zakon št. 17/82, ki predvideva pospeševanje čebelarstva v Furlaniji-Julijski krajini. Besedilo zakona navaja, da bo za pospeševanje kmetijskih dejavnosti, posebno pa sadjarstva, deželna uprava nakazovala čebelarjem denarne prispevke, s katerimi naj bi ure-

dili in posodobili čebelnjake.

Pogoj za prejem prispevka je v tem, da mora čebelar v predvidenem roku javiti količino in vrsto svojih panjev. Prijava je obvezna, in to vsako drugo leto. V tekočem letu 1982 zapade rok predložitve tovrstnih prijav v sredo, 14. julija.

Kmečka zveza in Konzorcij čebelarjev tržaške pokrajine pozivata vse čebelarje, naj prijavo čimprej predložijo. Za izpolnitev prijavnice se lahko obrnejo na urade Kmečke zveze v Ul. Cicerone 8/b ali pokrajinskega kmetijskega nadzornišstva v Ul. Milano šte. 19. Članom čebelarskega konzorcija je v prostorih kmetijskega nadzornišstva vsak četrtek popoldne na razpolago za vso potrebno pomoč predsednik konzorcija prof. Trčelj.

M. J.

Zakon o upravljanju jursarskih zemljišč

Ministrski svet je odobril osnutek zakona, ki določa osnovne smernice za ureditev vprašanj v zvezi z upravljanjem in uporabo jursarskih zemljišč. Osnutek predvideva tudi reorganizacijo ustreznih komisarskih uradov. Novi zakon bo v bistvu pomenil vodilo deželam, ki bodo morale poskrbeti za nadrobnejšo zakonsko in upravno ureditev tega problema.

Deželne uprave bodo izvedle inventar zemljišč, ki jih izkoriščajo jursarski upravičenci (lastnik zemljišča je lahko občina ali vaška skupnost), in jih porazdelile glede na njihovo namembnost. Slednja je, kot znano, lahko kmetijske, turistične, urbanistične ali industrijske narave. Dežele bodo še zlasti dolžne poskrbeti, da se primerne jursarske površine izrecno ohranijo za potrebe kmetijskih dejavnosti. To je za naše kraje izrednega pomena in videli bomo, kako se bo uprava Furlanije-Julijske krajine te obveznosti držala.

Da bi se omogočili učinkoviti načrti za pogodovanje, ovrdenotenje pašniških površin in podobno, kot tudi za pospeševanje živinoreje in tako imenovane agroturistične dejavnosti (kmečki turizem), bodo jursarska zemljišča lahko dodeljena v uporabo zadrugam kmetovalcem, sicer pa tudi gozdarskim zadrugam in družbam z javno upravno soudeležbo.

Vladni zakonski osnutek obravnava nazadnje tudi vprašanje namembe finančnih sredstev iz izkupička od prodaj, koncesij in likvidacije jursarskih zemljišč ter opredeljuje različne pristojnosti, ki jih bodo imele v tem pogledu deželne uprave, komisariji za upravo jusa in pa država.

Zakon je za nas Slovence velikega pomena, zato bi kazalo, da bi naše pristojne organizacije vso zadevo nadrobno proučile in ukrepale v korist naših jursarjev.

M. J.

Pred združitvijo lovskih rezervatov na območju devinsko-nabrežinske občine?

Izvršni odbor Kmečke zveze je pred kakšnim mesecem dni podpril predlog nabrežinske sekcije lovske organizacije, po katerem naj bi se na ozemlju devinsko-nabrežinske občine obstoječi trije lovski rezervati združili v enega samega. To bi po sodbi lovcev prispevalo k učinkovitejšemu načrtovanju lovske dejavnosti, obenem pa tudi k učinkovitejši zaščiti interesov kmetovalcev. Utemeljitev svojega stališča je Kmečka zveza naslovila tudi predsedniku deželnega odbora Comelliju, ki je pred dnevi našo strokovno kmečko organizacijo odgovoril.

Comelli je sporočil, da je za sprejem gori omenjenega predloga pristojen pokrajinski odbor za lov, ki se mora še poprej posvetovati z upravnim organom lovskih rezervatov iz Vidma. V zvezi s predlogom, naj bi pri vodenju lovskih rezervatov bili soudeleženi tudi predstavniki prizadejanih občinskih uprav kot neposredni glasniki krajevnega prebivalstva. Je predsednik deželne odbora odvrnil, da to vprašanje proučuje komisija strokovnjakov, ki je zadolžena za izdelavo osnutka za novi enotni deželni pravilnik o lovu.

Ne glede na vse to ostaja dejstvo, da vlada med našimi kmeti hudo nezadovoljstvo. Saj jim divjad, ki se množi na Krasu izrečno za potrebe lovcev, prizadeja veliko škodo. Sramno so se kmetovalci lahko postavili po robu z mrežami, zoper ptice na ni pomoči.

M. J.

O saditvi in gojenju dalij

Najprej dve besedi kako dalije sadimo. Razdalja korenastih gomoljev ali kjucev se ravna po vrsti dalij. Dalije bujne rasti sadimo približno en meter narazen; drugim vrstam pa lahko razdaljo polagoma zmanjšujemo. Globočina saditve naj znaša pri gomoljastih koreninah okrog 20 cm. Na vsak način potrebujejo dalije oporo, kajti še tako krepka stebelca se ne morejo sama držati pokoncu, posebno še, če so precej dolga in natrpna cvetja in, če so izpostavljena vetru. Zato je potrebno, že ob saditvi postaviti oporo, kajti močna rašča kasneje zelo preprečuje postavljanje opor.

Med raščo so potrebna naslednja kulturna opravila:

1. prischipovanje poganjkov, ker s tem opraviš dalije močnejše rastejo in dajo večje število cvetov (omenjena opravila izvršimo še pri mladih rastlinah in vedno nad četrtim dobro razvitim lističem);
2. izločitev vseh tistih mladice, ki ne obetajo cvetja;
3. če želimo samo en cvet, ki naj bi bil najlepši, odstranimo vse ostalo cvetje, to prischipovanje obstarja v tem, da odstranimo dva nežna stranska nastavka navadno takrat, ko imata približno velikost gaha;
4. primerno pogosto zalivanje (ob vrstu rastline voda ne sme zastajati), ki ga najraje vršimo proti večeru;
5. pogosto okopavanje in pletev rastlin ter večkratno vezanje stebelnih opor z rafijo;
6. protiglivni škropljenje po potrebi;
7. če dalje slabo rastejo, jih močamo gnojiti z dušičnimi gnojili.

Glede parazitov, ki napadajo dalije, hočem pripomniti, da obstajajo zajedalci rastlinskega izvora, katerih zatiranje je zelo težavno; zato moramo okužbe preprečevati s periodičnimi škropljenji, na primer s pripravkom DITHANE N 45, ki ga vzamemo 250-350 gramov na hl vode. Zivalske škodljivce pa, kot so nematodi, uši, rdeči pajek ter molji, uspešno zatiramo s pripravki BLADAFUM, potem ROGOR in tudi DICONAL. Na vsak način svetujem, da se pred vsakim izvajanjem obrnite na Opazovalnico za rastlinske bolezni za potrebna navodila.

Pozno jeseni dalije prično rumeneti. Dokler novi gomolji popolnoma ne dozorejo, je bolje, da s pobiranjem še nekoliko počakamo. Ko listi ne vršijo več nobene funkcije, nastopi pravi čas za pobiranje gomoljev. Stebelca prirežemo na 12 do 15 cm visoko in korenaste gomolje izrujemo z zemljo vred, biti pa moramo previdni, da pri tem opraviš gomoljev ne ranimo.

Gomoljaste korenike očistimo od višne zemlje in jih za nekaj dni postavimo na zasenčen prostor. Tako očistene gomoljaste korenike napraviš s pripravkom MARISAN 4 PS in jih shranimo na zračnem in suhem, rajši na osvetljenem prostoru, kjer se nam ni bati, da nam bi zmrazili. Najprimernejša temperatura shrambe je 5-8°C, kjer hranimo korenaste gomolje do februarja-marca meseca. Preko zime jih večkrat pregledamo in odstranimo morebitne gnile in bolne gomolje.

I. B.

Važno za uporabnike kmetijskih strojev

Kmečka zveza opozarja uporabnike kmetijskih strojev, ki so vpisani na seznamih UMA (Utenti di motori e macchine agricole), da zapade v soboto, 3. julija, rok za predložitev letne prijave o lanski porabi goriva in njegovih morebitnih ostankih. S prijavnico bodo zainteresirani zaprosili tudi za prejem goriva za tekoče leto 1982.

Kljub številnim opozorilom in obvestilom po časopisu, moramo, žal, ugotoviti, da še mnogo uporabnikov kmetijskih strojev še vedno ni prijavilo goriva. To naj storijo čimprej, saj so za kršitelje teh obveznosti predvidene globe tudi do 300.000 lir.

Pri tem, pa ne nasedajte vabilom drugih organizacij, ampak se obrnite na vašo strokovno organizacijo — Kmečko zvezo.

Navodila za uspešno zatiranje češnjeve muhe in drugih zajedavcev, ki se lotevajo sadeža

Od živalskih zajedavcev bomo danes spoznali le tiste, ki prizadevajo češnji največ škode in ki jih pri nas najčešče zasledimo.

Vsi dobro vemo, da je češnji najbolj škodljiva češnjeva muha. Njena ličinka povzroča črvivost češenj, ki je splošen pojav v vseh češnjevih nasadih. Velika gospodarska škoda zaradi črvivosti nastopa posebno v krajih, kjer gojijo kvalitetne pozne češnje za izvoz. Saj se uvoz češenj ustavi, brž ko so češnje črvice.

Češnjeva muha, ki jo v stadiju ličinke navadno imenujemo »črva«, je podobna po velikosti navadni muhi, saj je dolga komaj 4-5 mm. Barve je črne in rumene. Na hrbtici strani oprisa med krili ima rumeno triglato liso, po kateri muho lahko spoznamo. Krila so prozorna in imajo po tri črne prečne proge. Na zadku ima samica dolgo leglo, s katerim zabode v plod, da v luknjico odloži po eno jajčece. Muha se pojavlja začeni od maja pa do julija. Samice ne odlagajo jajčec takoj po pojavu. Najprej se kakih 14 dni hranijo s sladkimi sokovi, da jim jajčeca dozorejo. Zauživajo najraje kapljice nektarja, ki ga izločajo žleze na češnjevih listnih pecljih. Muhe se morajo razširiti kakih 300 metrov v daljavo. Jajčeca odlagajo posamezno v plodove blizu peclja, in

sicer v opoldanskih urah v na pol dozorele češnje, ko se te prično barvati. Vsaka samica odloži po kakih 30-50 jajčec, morda celo do 100 v ravno toliko plodov, ki zato postanejo črvi. Iz jajčec se nekaj dneh izleže žerka, brezno in brezglava ličinka, ki — dorasla — meri 6 mm. Žerke jedo meso okoli koščice. Meso ob vbojni luknjici in ob koščici se zmečka in segnije. Od zunaj spoznamo, da je češnja napadena, po rjavi vdrti lisi blizu peclja. Črvice češnje imajo slab okus in zaradi črvov niso užitne. Uporabne so le za žganjekuho. Dorasli črvi v dozorelih češnjah padajo na tla in skozi razpoko v zemlji dospejo v globino nekaj centimetrov, običajno ne več kakor 3 cm, da se tam abubijo v sivorumeni bubo. Ta prezimi in spomladi v maju in še pozneje se prebijejo na svetlo muhe.

Češnjeva muha napada najbolj pozne sladke češnje. Zgodnje češnje niso napadene, ker tedaj še ni muh, srednje pozne pa le včasih v majhnem obsegu, kar je odvisno od lege in vremena.

Pozne češnje niso vsako leto enako močno napadene. V toplem suhem vremenu so češnje močno črvice, ker muhe nemoteno odložijo vsa svoja jajčeca v plodove. Če pa je v času dozorevanja češnje vreme deževno in hladno, mu-

he propadajo, ne da bi odložile jajčeca in zato češnje niso močno črvice.

Kot sem že rekel, se škodljivci čez zimo skrije v zemljo in ga le težko zatiramo. Poleg tega pa pri nas rastejo češnje največ v travniški ruši, ki je ne moremo prekopati, dasi bi jim to prav dobro delo, zlasti ko bi jim obenem tudi gnojili.

Za zatiranje škodljivca lahko rabimo pripravek ROGOR L 20 ali L 40, ki je pripravek III. stopnje strupenosti. ROGOR-ja L 20 vzamemo 100-300 gr. na hl. vode; ROGOR-ja L 40 pa le 50-150 gramov na hl. Seveda moramo s škropljenjem prenehati kakih 20 dni pred obiranjem češenj.

To uničevalno sredstvo pa moramo spremljati s potrebnimi kolturimi opravili, kot je pobiranje odpadlih češenj in po možnosti tudi tistih, ki so ostale na drevju še po trgatvi, ker so prve in druge vir novih okužb v naslednjem letu.

Češnjeva uš je tudi zelo škodljiva. Ta se namreč neizmerno hitro širi in sesa drevesne soki, tako da začne drevo naglo hirati in postane kmalu revno. Češnjeva uš je rjavo-črne barve ter jajčaste oblike. Najdemo jih v sadovnjaku od tega meseca dalje, na listih in popju, katerim srka re-

dilne snovi. Tako napadeno drevje kaj hitro zgubi listje in številne poganjke ter se začne sušiti. Proti češnjevi, kakor tudi proti ostalim ušem, se borimo tako, da jih škropimo s pripravkom PIRIMOR, ki je pripravek III. stopnje strupenosti; vzamemo ga 100-200 gramov na hl. vode.

Stalno se pojavlja pri nas hrošč zlate mimice — po domače mandrol. Prav malo ali nič se ne bori proti temu hrošču, ne misleč na škodo, ki jo naredi ta škodljivci pozneje na sadnem drevju, posebno pa na češnjah. Kot zatiranje se še najbolj obnese ročno pobiranje hroščev v jutranjih in večernih urah tako, da položimo pod drevje odeje ali podobno, veje pa otresemo tako, da hrošči popadajo na podlago.

Ne smemo se pozabiti malega zimkega pedica, ki se pojavlja na češnjah, kakor tudi na ostalem sadnem drevju mnogokrat v takih množinah, da so drevesa v kratkem času popolnoma gola. To se dogaja posebno pri tistem sadnem drevju, kjer ne opravljamo niti zimkega niti pomladanskega škropljenja. Ko se spomladi enkrat brsti odprejo, se iz jajčec izležejo gosnice, ki brste zaprejo z redkimi nitkami in jih objedajo ter tako uničijo tudi cvetne nastavke in pozneje cvetje. Zaprejo tudi mlade liste in plodove ter jih objedajo. Pri češnjah izjedó najraje koščice, nato se plod posuši. Dorasle gosnice objedajo liste, medtem ko ga zaprejo in bušajo za seboj le glavna rebra.

Metulji se med seboj ovisno ločijo po spolu. Samci imajo dobro razvita krila, in sicer je prednji par rožnato-sive barve s temnimi valovitimi črtami, zadnja krila pa so enobarvna, svetlosiva. Metulj z razprostrtimi krili meri 2,5-3 mm. Samice so brez pravih kril. Nosijo le krilne nastavke, s katerimi ne morejo leteti. Dolge so 6-7 mm in sive barve. Iz zemlje prilezejo metulji na jesen, v času prvih močnih mrázov, v drugi polovici oktobra in v novembru. Samci so dobri, močni letalci, samice pa le dobri plazilci. Po debelu splezajo oplojene na drevo, kjer odložijo 200-300 jajčec v kroni med listje, v razpoke lubja in na brste. Jajčeca so ovalne oblike, velikosti makovega zrna, pokoncu postavljena in v večjih ali manjših skupinah. Najprej so svetlozelene barve, po nekaj dneh pa postanejo temnordeča, če so oplojene, neoplojena pa ostanejo zelena. Ko se brsti spomladi odpirajo, prično lesti iz jajčec gosničice, a ne izležejo vse naenkrat, temveč postopoma do konca aprila. Zato najdemo spomladi na drevju gosnice raznih velikosti. Majhne gosnice so temno sive, dorasle pa zelene ali rjavkaste, po hrbtu imajo temnozeleno črto, na vsaki strani pa po tri belkaste črte. Dolge so 2,5 cm. Značilna za gosnice je njihova hoja. Ker nimajo trebušnih nog, se premikajo tako, da zadnji del telesa primaknejo k sprednjemu, pravimo da mirijo pedi. Zato ime pedic. Ko gosnice dorastejo, konec maja, se spustijo na tla po nitki in se 5 do 15 cm globoko v zemlji zabubijo v zapredku. Pozno v jeseni se izvijajo iz tla metulji.

Najpreprosteje in zanesljivo uničimo škodljivca, če drevje v jeseni opašamo z lepljivimi pasovi, ki branijo samicam plezanje v krono. V višini 1 do 1,5 metra opašemo dobro očisto deblo z 10 cm širokim papirnatim trakom, ki ga premazemo s gosničnim lepilom. Dobro očisto deblo lahko tudi premazemo s svinčeno barvo. To opravimo sredi oktobra.

S tem načinom zatiranja zimkega pedica pa ne ničimo vseh jajčec v kroni, preprečimo le množično pojavljanje škodljivca. Ta način zatiranja se je zadnje čase skoraj opustil pri nas. Rajši škropimo drevesno krono spomladi, ko se pojavijo gosnice s pripravki, kot je na primer ROGOR I 20 ali L 40, ki ju vzamemo prvega 100-300 gramov na hl. vode, drugega pa 50-150 gramov na isto količino vode.

IVAN BASA

Kdaj in kako pravilno opravimo zeleno ali poletno rez na trtah

Za razliko od glavne (zimске) rezi, ki jo običajno opravimo v fazi mirovanja vinske trte, opravimo zeleno rez v dobi vegetacije. Zelena rez je kot dopolnilo glavni rezi in jo upravljamo na zelenih delih rastline. S tem ukrepom želimo uravnavati razmerje med rastjo in rodnostjo, posredno pa omogočimo tudi boljše zaščito pred boleznimi in škodljivci.

V mladih vinogradih, do petega šestega leta starosti, uravnavamo število in razporeditev mladice na trsu, s čimer omogočimo močnejšo rast poganjkov in dozorevanje lesa. To pa je predpogoj za uspešno oblikovanje osnovne vzgojne oblike trsa.

Zelena, ali kakor jo tudi imenujemo, poletna rez, vključuje pravzaprav več ukrepov, ki jih opravimo posamič ali kombinirano. V vinogradih navadno plejemo, odstranjujemo grozdiče, prikrajšujemo mladice, odstranjujemo zalistnike, vrščikamo ter odstranjujemo spodnje liste. Omeniti moramo, da je intenzivnost posameznih ukrepov zelene rezi odvisna od sorte, podlage, gnojenja, vzgojne oblike, starosti trsa, podnebnih in talnih značilnosti ter drugih dejavnikov, ki vplivajo na vinsko trto.

PLETEV

S pletvijo odstranjujemo odvečne mlade poganjke. V rodni vinogradih opravimo pletev, ko so poganjki dolgi 10 do 15 cm, ker takrat lahko še razlikujemo rodne in nerodne. Na mladih trsah do tretjega leta in na trsah, katerih vzgojna oblika šele nastaja, ni potrebno razlikovanje rodni in nerodni poganjkov. Zato lahko opravimo pletev znatno prej, kar po brstenju. V tej fazi opravimo delo najlažje, saj poganjki odpadejo že z rahlim dotikom. Če je nevarnost spomladanske pozebe, opravimo pletev kasneje. Če se lotimo tega opravila pozneje, si pomagamo z ostrim nožem ali škarijami, da ne bi nastale rane ali poškodbe. Pletev je priporočljivo opraviti vsaj teden dni pred cvetenjem, da bi oploditev potekala nemoteno.

Pri pletvi odstranimo: a) jalovke na starem lesu, če jih ne bomo potrebovali kot nado mestni les za pomladni ev debela, krakov, kordona ali rodne štrle; b) nerodne mladice na šparonih. Česa poglajne mladice tudi iz sobstov, jih odstranimo, seveda, če je normalno razvita in rodna mladica iz glavnega brsta;

c) nerodne mladice na reznikih in cepih, torej tiste, ki jih ne bomo potrebovali pri glavni (suhi ali zimski) rezi;

e) izjemoma vodne mladice, če menimo, da je nastavek preobilan glede na moč trsa;

d) vse drobne, slabo razvite poganjke na starem lesu, ki so poglajne iz spehich očes; pustimo le tiste, ki jih rabimo za rezervo. Pri pletvi mladih trsov (v tretjem letu) upoštevamo zastavljeno vzgojno obliko. Ker je pletev tesno povezana z rezjo na zrelo, saj zastavljamo osnovo za rez v naslednjem letu, moramo pletev opraviti kar se da strokovno. Drugo pletev po potrebi opravimo hkrati z vezjo ali spravlom mladice nad žico. Tedaj odstranimo mladice na starem lesu, ki so se naknadno razvile, pa tudi nerodne in nepotrebne mladice na vodnem lesu.

ODSTRANJEVANJE GROZDIČEV

Ta ukrep opravimo predvsem v mladih vinogradih, ko se trsi še oblikujejo. Preobilan nastavek grozdja bi lahko zaviral normalno rast mladice oziroma trsa (zlasti v tretjem letu). Grozdiči naj bodo kolikor mogoče pravilno razporejeni na trsu. Odstranimo jih po oplodnji, ko se začnejo razvijati jagode. Tako bodo preostali grozdiči lepši, večji in z debelejšimi jagodami.

S tem ukrepom odstranjujemo vrhove mladice z nekaj gornjimi listi. Tako želimo začasno prekiniti bujno rast mladice in omogočiti najboljše za cvetenje in oploditev. Na ta način naj bi ustvarili boljše pogoje za boljše osvetljenje in zračenje. Pinciramo lahko pred cvetenjem ali po cvetenju. Pinciranje pred cvetenjem (6 do 10 dni) neposredno vpliva na cvetenje in oploditev ter s tem na količino in kakovost grozdja pri bujno rastočih sortah, ki so podvržene osipa-

nju. Pomembno je tudi prikrajševanje mladice na mladem debelu (tretje leto), ker slednje pomagajo debeliti deblo. Mladicam porožemo vršičke med petim in sedmim listom nad zadnjim grozdom. S pinciranjem delno zmanjšamo listno površino, zato je ustrezno le v nekaterih primerih.

ODSTRANJEVANJE ZALISTNIKOV

Zalistnike odstranjujemo sproti, ko se razvijejo iz letnih očes. Starejše in močnejše zalistnike pa prikrajšamo na 1 do 2 lista. To opravilo je zlasti pomembno pri nižjih trsnih vzgojnih oblikah, ožjih medvrstnih razdaljah, sortah, ki poženejo več močnih zalistnikov in, ki že po naravi delajo goščo.

VRŠČIKANJE

Vrščikanje opravljamo tedaj, ko preneha intenzivna rast mladice. V naših krajih običajno vrščikamo v avgustu, vsekakor pa šele tedaj, ko mine nevarnost toče (Kras). V letih, ko je več vlage, vrščikamo kasneje in na daljše ter obratno. Z vrščikanjem odstranimo ne dozorele vrščičke mladice in zalistnikov, ki bi sicer še trošili hranila, pospešimo dozorevanje grozdja in lesa, pa tudi prezračevanje je boljše, kar vpliva na zmanjševanje gnitja. Vrščikanje opravimo s škarijami ali manjšim srpom.

Odstranjevanje spodnjih listov na osnovi mladik okrog grozdja pozitivno vpliva na dozorevanje in na zračenje, kar posredno zmanjšuje gnitje grozdja.

VITJAN SANCIN

Včlanite se

v

Kmečko zvezo

Nudi vam sindikalno in strokovno pomoč

Prilogo uredita:

ALEKSANDER SIRK
DRAGO GAŠPERLIN

MARJU KOSMAČU IZ ZABREŽCA BODO GRADITELJI HITRE CESTE POBRALI VINOGRAD NA POLJANAH

V Borštu je zvonilo poldne. Nekdaj je bilo to kmetu znak, da zapusti njivo in se odpravi domov na kosilo. Pekoča, udušljiva vročina je oklepala vas in žgala tudi v obronke Zabrežca, kjer ima svojo domačijo Marjo Kosmač, pred katero se bohoti ogromen stoletni kostanj in kliče v gosto senco.

Dvomili smo, da bomo ob takšni uri našli gospodarja doma, toda imeli smo srečo, da je bil pri hiši. Potopljen je bil v zeleno morje svojega vinograda na Goljavki, nekaj deset metrov stran od gospodarskega poslopja. Sprejel nas je s širokim nasmehom, s preprostim »kaj bo novega?«.

«Mario, v časopis vas bomo dali.»

«Ostja» — omdal je mimogrede še nekaj trt, nato pa snel srajco s kolca — »bom, bom, gremo gor v kantino, je bolj hladno».

Marjo Kosmač stanuje v Zabrežcu, odkar se je rodil in od vedno kmetuje na domačem posestvu, ki pa ga je skupaj za nekaj tisoč kvadratnih metrov. Dokler je bil oče živ, so imeli poleg vinogradov tudi krave. «Oče je »tendal« štalo, jaz pa vinjo in je šlo. Potem pa ni bilo mogoče več, ker pridejo trte in seno vse hkrati, na čboje skupaj pa ne morem paziti, če sem tu nisem tam in če sem tam nisem tu, kadar je seno zrelo, začne delo tudi z grozdiem in trta je delikatna.»

Večino svojega posestva ima na Poljanah... tam, kjer bo kmalu stekla nitra cesta. «A za to si prišel? Ja, ja.» — Od tu naprej pa mu ni zmanjkalo besed. Na mizi je zasvetil »dopjo« malvazije in Marjo je pripovedoval, da sem ga komaj dohajal z zapisovanjem.

«O tem se govori že precej let. Pred kakšnimi šestimi leti je bil sestanek v Ricmanjih in že takrat so rekli, da bodo kmalu začeli, a še zdaj ni nič. No, pa letos pozimi spet takšna naglica. Vztrajno se je širil glas, da bodo kar vdrli v njive. Votem pa so rekli — aprila bomo začeli. Zdaj smo kmalu konec junija in še ni nič. Naredijo prav človeka zmešanega, kajti ljudje zapuščajo njive, nazadnje pa se zgodi, da človek brez potrebe vrže stran letino. Tudi jaz sem letos vinograd na Poljanah malo manj negoval.»

Koliko zemlje imate tam, kje bodo zgradili hitro cesto?

«To bo kakšnih 8000 kv.m in kjer naj bi tekla cesta je sam vinograd. Nekaj, a na drugi strani, je tudi zvrati (oranega). Cesta bi vzela približno 70 metrov na široko in prav »perčinkave«, počez, tako da, kar bi ostalo od spodnjega dela, bi težko še naprej uporabljal, zgornjega pa bi moral preurediti. Sicer pa, gojiti vinograd blizu takšne prometne žile, ni kaj prida. Tam bodo vozili težki tovornjaki in škode od prahu in izpuhov bi bilo še in še. Sicer pa so rekli, da bi manjše kose izplačali, večjih pa ne. Tako bo škoda še večja, kajti nekaj bodo uničili sami, kar bo ostalo lastniku, pa ne bo za nobeno rabo več.»

Kakšne občutke imate, zdaj ko vam tržejo zemljo iz rok?

«Ni prijetno, prav, da ni prijetno. Jaz nisem bil nikoli razlaščen, zdaj pa mi bodo naenkrat vzeli blizu tri tisoč kv.m. Potem pa ni to samo problem tistih, ki bomo zgubili zemljo. To je tudi širši politični in gospodarski problem. Nam pa se obeta slaba odškodnina, ker pravijo, da ne bodo plačali vsega naenkrat, temveč na obroke. Jaz si že mislim, kako bo to: Taljani so in ne moreš jim nič zaupati. Vem se iz leta 1935, ko so vzeli domačinom teren za cesto in še sedaj niso plačali. Denar leži vložjen, dvigniti pa ga ni mogoče. Vzeli so nekaj malega tudi nam in nam ocenili odškodnino na 5000 lir. Takrat je bilo to nekaj, a

zdaj, če bi hotel vzeti odvetnika, da mi reši pravdo? He, he — koliko bi me stalo, ga bi dobil ven tistih 5000 lir? Tudi zdaj za hitro cesto pravijo, da jemljejo teren za javno korist in zato da so nizke odškodnine. Javne koristi gor ali dol — pretrpi pa tisti, ki mu vzamejo zemljišče. Je to prav?»

Sicer pa deluje tudi odbor razlaščenecov, ne?

Ali res ni škoda takšnih zlahtnih vinogradov?

Kraški hlev potrebuje za pridelovanje krme opuščeno plodno zemljo pri Ribiškem naselju

Zadružni kraški hlev iz Praprota so ustanovili kmetovalci iz vasi devinsko - nabrežinske občine leta 1968, ker so smatrali, da bodo z združenimi močmi lažje premagovali vse težave, ki tarejo živinorejce na Krasu. Po dolgotrajnem birokratskem postopku so končno prejeli potrebno finančno pomoč, ki jo deželna zakonodaja predvideva za izgradnjo hlevov. Slo je seveda za veliko investicijo, saj je v modernem hlevskem poslopju prostora za okoli 200 glav živine, postavili so naprave za molžo in hlajenje mleka, ne manjkajo niti potrebna gospodarska poslopja za spravo sena in druge krme ter številnih kmetijskih strojev.

Pred tremi leti so zadružniki vselili prve junice sivorjave pasme in se opredelili za vzrejo molznice in mlečno proizvodnjo. Žal pa vsakoletni obračun stroškov in dohodka od prodaje mleka ni bil za zadružnike nič kaj spodbuden.

Dolgoletnega člana in sedanjega predsednika Zadružnega kra-

škega hleva Danila Lupinca smo vprašali, zakaj se je vzreja molznice izkazala kot nerentabilna dejavnost, kljub temu, da nekatere živinorejce še vztrajajo.

«V vsej državi je stanje živinoreje zelo kritično, predvsem zaradi nerealnega vrednotenja proizvodnih stroškov in nizke odkupne cene mesa in mleka. V drugih državah Evropske gospodarske skupnosti je živinoreja donosnejša (mlečni proizvodi teh držav so na italijanskem tržišču cenejši kot domači), ker prejmejo živinorejci izdatne državne prispevke. Na našem Krasu pa so obdelovalni pogoji mnogo težji kot marsikje drugje, ker ne razpolagamo z dovolj obširnimi zemljišči in vodovodom za kmetijske potrebe. Prisiljeni smo kupovati koruzo za pisanje živine in močna krmila. V zadružnem gospodarstvu, kjer se vodi točna evidenca stroškov in vloženega dela, pride do izraza velik razkorak med proizvodnimi stroški in prodajno ceno mleka. V zasebnem gospo-

darstvu ni takega razkoraka, ker večkrat živinorejec ne vračunava vseh svojih opravljenih delovnih ur.»

V hlevu letos ni več molznice, ostalo je še nekaj mladih junic, stojišča pa so zasedli bikci. Kako to, da se je Kraški hlev odločil za tako preusmeritev svoje rejske dejavnosti?

«Upravni odbor zadruge» pravi Danilo Lupinc, ki je sicer tudi priznan vinogradnik »se je odločil za vzrejo pitalcev, ki dajejo realnejša jamstva, da si zadruga finančno opomore.

Sedaj imamo v hlevu preko 100 bikcev, ki smo jih uvozili iz Jugoslavije s pomočjo kmetijskega konzorcija Grmada. Prepričani smo, da bo vzreja bikcev za meso donosnejša, k čemer pa bo morala prispevati tudi večja angažiranost samih članov. Vsak član mora pripraviti najmanj 100 stotov sena letno in pomagati pri vseh opravilih, kajti plačana delovna sila predstavlja prehujo finančno obremenitev za zadrugo.»

Kaj pa ostala močna krmila?

«V tej zvezi si Kraški hlev že več let prizadeva, da bi od deželnih oblasti prejel v uporabo nižinska zemljišča v bližnji Furlaniji. Člani zadruge bi lahko sami pridelovali potrebno krmo (npr. koruzo) in tako bistveno zmanjšali stroške za nabavo krmil. Vložili smo prošnjo za javna zemljišča (nekdanja last ustanove Tre Venezie), ki se nahajajo pri Fossaloni onkraj Tržiča, kar od naših vasi ni prehujo daleč. Znanj so primeri kmetov iz Cerovelj, Vižovelj in Medje vasi, ki na svojih poljih v okolici Tržiča pridelujejo potrebno krmo za pisanje živine. Toda prošnji Kraškega hleva niso ugodili.

Prav tako smo vložili prošnjo na občino in pristojne deželne organe, ki razpolagajo s 7 hektarji obdelovalnega, a že dolgo zapuščene zemljišča, nekdanje kmetije pri Ribiškem naselju. Družina istrskih beguncev, ki je svojčas prejela zemljo v obdelavo je prejela tudi precejšnjo finančno pomoč od pokrajinskega kmetijskega nadzorništv za ureditev modernega namakalnega sistema. Zaradi bližine reke Timave bi voda ne pomenila nikakršnega stroška, pridelek pa bi gotovo bil obilnejši kot kjerkoli drugje. Od občinske uprave Devin - Nabrežina smo prejeli potrebno soglasje, toda končnega odgovora s strani deželne uprave še nismo prejeli. Zamudili smo sicer čas pomladanske setve, a smo trdno odločeni, da v jeseni z našimi plugi zaorjemo v to zapuščeno, a plodno zemljo.»

Kako pa ocenjujete zakon o kraških rezervatih in načrtovano zaščito Krasa z naravnimi parki?

«Moje mnenje je, da je najboljša zaščita Krasa prav v pospeševanju kmetijstva in še posebej živinoreje. Kot primer naj navedem našo zadrugo, ki v okolici svojega hleva vzdržuje 20 hektarov travniške površine, ki je bila svojčas vsa zaraščena. Prav tako že četrto leto čistimo in kosimo velike površine travnikov v okolici Trebč, kjer je živinorejska dejavnost skoraj zamrla. Poleg pridelave sena omogočimo tako tudi preprečevanje požarov, do katerih največkrat prihaja na zapuščenih površinah.

Pristojne oblasti morajo zato bolj ovrednotiti kmetijstvo, ne pa vsiljevati takih zaščitnih zakonov, ki jih kraško prebivalstvo absolutno ne mara.»

JOŽKO MORELJ

● Confcoltivatori v bran slovenskega kmeta

(Nadaljevanje s 1. strani)

vsekakor manj kot en sam odstotek. Lahko pa bi našli še druge hude primere diskriminacije do naših kmetov, ki bodo ostale v žalostni zgodovini raznarodovalne in asimilacijske politike proti naši skupnosti. Omenjene so bile še enkrat in prevečkrat nepravilne razlastitve naše najboljše zemlje, ki so našemu kmetijstvu zadale najhujši udarec. Pa tudi nezakonita dolgotrajna komisarska uprava pokrajinske kmečke bolniške blagajne, ki so si jo naši kmetje, zbrani v Kmečki zvezi, priborili šele leta 1982 po težki bitki proti tistim silam, ki hočejo za vsako ceno odrzati v rokah sleherni možnost oblasti zato, da lahko še naprej gojijo svoje interese v škodo našega kmeta in naše skupnosti.

Kmečka zveza si zato z vsemi svojimi močmi prizadeva ustvariti čimvečjo enotnost med krajevnimi kmeti zato, da bo njihov glas odločnejši in da bo prodril tam, kjer ga nočejo slišati. Da bodo lahko postali aktivni subjekt odločnejša in tvorjenja lastnega razvoja in ne pasivni elementi druž-

benega, gospodarskega in narodnostnega propada.

Kmečka zveza si bo v prihodnje še z večjim naporom prizadevala, da pritegne v svoje vrste še ostale slovenske in demokratične kmete, ki se iz raznovrstnih razlogov niso še odločili, da dajo svoj pomemben prispevek zato, da bodo kmetje na Tržaškem zares samostojno odločali o svojih potrebah, o svojem razvoju ter za to, da bo njihov glas zares njihov.

Na koncu svojega posega je tajnik E. Bukavec naglasil, da Kmečka zveza, ki so jo pred 32 leti samostojno ustanovili tržaški kmetje, je organizacija kmetov, kjer leti samostojno odločajo o njenem delovanju, z razliko od drugih organizacij na Tržaškem, ki jih kmetje sami niso ustanovili ampak so bile ustanovljene »iz vrha« za potrebe oblasti in zato uživajo pri teh večjo podporo, nimajo pa v njih kmetje dejanske oblasti ali možnosti odločanja, razen tiste, da ubogajo.

Pomemben korak za novo kmetijsko politiko na teritoriju, kjer živi slovenska narodnostna skupnost, bo seveda moral pomeniti tudi zakon za njeno globalno za-

ščito, ki je sedaj v razpravi v parlamentu. Demokratične sile, ki so osvojile načelo, da je treba manjšinskim narodnostnim skupnostim zagotoviti nemoten in enakopraven vsestranski razvoj, se morajo danes aktivno angažirati zato, da bo ta zakon zares globalno pravično zaščitil našo narodnostno skupnost.

Vsodržavni predsednik Confcoltivatori poslanec iuseppe Avoglio je v zaključnem posegu posebej naglasil, da si bo njegova organizacija, ki se v svoji ustanovni listini sklicuje na demokratične ideale antifasizma in odpornosti, zavzeto prizadevala in delovala na vseh nivojih, tako v parlamentu kot drugod, zato, da bo slovenski narodnostni skupnosti in slovenskemu kmetijstvu še posebej priznana zares pravična in pravilna narodnostna zaščita.

S tem v zvezi je Confcoltivatori pripravljena takoj sprožiti nekatere pobude tako v parlamentu, kot na drugih nivojih, posebno kar zadeva zaščito kmetijstva in teritorija, ki sta nenadomestljiva faktorja za ohranjanje in razvoj narodnostnih značilnosti skupnosti, ki na teritoriju živi.

12. svetovno nogometno prvenstvo v Španiji

C SKUPINA

VČERAJ VELIKO PRESENEČENJE V BARCELONI

Podvig «azzurrov» proti svetovnim prvakom

Italijani so zaslužno premagali Argentine, ki so tokrat povsem razočarali

ITALIJA — ARGENTINA 2:1 (0:0)

STRELCI: v 56. min. Tardelli, v 67. min. Cabrini, v 83. min. Passarella.

ITALIJA: Zoff, Gentile, Cabrini, Orsini (75. min. Marini), Collovati, Scirea, Conti, Tardelli, Rossi (80. min. Altobelli), Antognoni, Graziani.

ARGENTINA: Fillol, Olguin, Tarantini, Galvan, Gallego, Passarella, Bertoni, Ardiles, Diaz (58. min. Calderon), Maradona, Kempes (58. min. Valencia).

SODNIK: Rainea (Rumunija)

KOTI: 3:1 za Argentino, 26 tisoč gledalcev. RUMENI KARTON: Rossi, Kempes, Maradona, Ardiles, Diaz.

BARCELONA — Italija je povsem zaslužno premagala Argentine in je tako precej popravila slabo oceno, ki si jo je zaslužila v kvalifikacijskih tekmah. «Azzurri» so igrali včeraj kot prerojeni in dokazali, da so lahko za vsakega se kako trd oreh. Igrali so zelo borbeno in taktično zelo zrelo. Bearzot je povsem zadel ureditev svojih igralcev na igrišču. Posebno posečena je bila po našem mnenju, trenerjeva odločitev, da je najnevarnejšim argentinskim igralcem Maradono postavil Gentileja, ki je zlepa ali zgrda (posebno zgrda...) zaustavil argentinsko zvezdo. To je bila po našem mnenju odločilna poteza tekmeh. Argentina je sicer vztrajno napadala, toda napadom južnoameriških igralcev je manjkala tista hitrost in fantazija, ki sta potrebni,

za preboj tako solidne obrambe, kot se je včeraj izkazalo, da je italijanska. Težave argentinskega napada dokazuje tudi dejstvo, da Zoff ni imel posebnih težav dela in je prejel gol iz prostega strela in se po lastni krivdi.

Italija je zaigrala po svoji zmognosti. Od «azzurrov» se je posebej odlično izkazal Tardelli, ki je bil po precej prost, saj ga je Kempes nezadostno pokrival, ko je igralce Juventusa krenil v napad. Edino Rossi ni zablestel.

Po izredno slabem prvem polčasu, ko se je Italija le branila in pustila pobudo nasprotnikom, ki pa so le v dveh priložnostih ogrozili vrata Zoffa, so v nadaljevanju italijanski igralci ponovno pustili pobudo nasprotnikom, vendar so le ti zagrešili

taktično napako, ko so navalili na italijanska vrata in puščali italijanskim igralcem vabljive vrzeli, ki so bile kot nalašč za protinapad. Poleg obeh golov so «azzurri» zagrešili kar lepo število priložnosti za zadetek. Ko bi se tekma končala z večjim številom zadetkov, bi ne bilo nič čudnega.

Argentina je tudi tokrat dokazala, da je v težavah proti takim ekipam,

Komu rdeče kartone...

Španija — dežela bikoborbe, vina in temperamentnih žensk. Bikoborbe so celo na prvem mestu v zavesti Špancev, najbolj priljubljen «sport». In tako korido smo gledali na barcelonskem stadionu «Sarría», ko sta igrali Italija in Argentina. Toredor je bil rumunski sodnik Rainea, igralci pa majhen bikci, ki so se eden v drugega zaletavali. Rainea ni moral kot vrhunski mojster svetovnih bikoborb, te bikce kaj zlahka ukrotiti, vendar je naletel na slab dan. S svojo «muletto» ni mogel spraviti podjanih živalic na pravi tir, tudi ker je bilo bikoborbov orodje rumeno obarvano. Na rumene barve pa biki sploh ne reagirajo...

Tako je Rainea vrtel svoje rdeče kartončke menec, da bo že utrudil besne nogometaše, ki so se «ščipali» s svojimi rožici. Najbrž se ni nicesar naučil od denimo El Cordobesa, ki je bikom takoj zadal smrtonosni udarec. Ne, Rainea je raje počakal in zadel enega od protagonistov le malo pred polnočjo, tako da so igralci belih robot in bikoborbe seveda ni dobili najbolj čislane trojeje — En, da, dragi rumunski sodnik. Več bi morali vrteti svoje rdeče obarvane papirčke. Pa ne samo nogometašem. Zaslužil bi si ga tudi naš dober Nando Martellini, ki ne sodi več v komentatorsko kabinjo. Z rdečim kartonom njemu, bi napravil uslugo nam in seveda tudi Nandu, ki bi se lahko odpočil v kakem odličnem španskem domu za onemogle...

ki ne puščajo svojim napadalcem prostora. To je bilo še posebno očitno, ko so morali napadati Argentine iskati uporabne žoge daleč od italijanskega kazenskega prostora. Edini, ki je igral na svojem običajnem nivoju, je bil Ardiles in deloma Passarella.

B SKUPINA

OB SINOČNJI TEKMI ZRN-ANGLIJA

DEVETDESET MINUT DOLGČASA

Angleži in zah. Nemci popolnoma razočarali — Samo trije strelji v okvir vrat — Igra se je odvijala pretežno na sredini igrišča

ANGLIJA — ZAHODNA NEMCIJA 0:0

ANGLIJA: Shilton, Mills, Sansom, Thompson, Butcher, Wilkins, Copel, Robson, Mariner, Rix, Francis (od 78. min. Woodcock).

ZNR: Schumacher, Kaltz, Briegel, Dremler, K. H. Förster, Stielike, B. Förster, Breiter, Rummengge, Müller (od 75. min. Fischer), Reinders (od 62. min. Littbarski).

SODNIK: Kohelo (Brazilija).

MADRID — Kakšen dolgčas tekma med Zahodno Nemčijo in Anglijo! Nič ne pričakoval tako slabe igre, s samo tremi strelji v okvir vrat, mnogimi napakami, zgrešenimi podajami in prekrškami. Prejmi sicer niso bili na ravni tistih iz tekme med Argentino in Italijo, pa vendarle so onemogli vsakešno igro, saj nogometaši niso mogli preteči z žogo več kot 5 m.

Ze s temi strunjenimi podatki smo podali sliko slabe tekme, pa vendarle razočaranja na tem svetovnem prvenstvu, ki res ni radodarno s prikazom dobrih iger. ZRN in Anglija sta bolj pazili, da ne prejmeta gola, tako da sta popolnoma zanemarljivo napad. Zaradi tega smo v prvem polčasu zabeležili v prvih minutah le dva strela Anglije na Schumacherjeva vrata. Enkrat je z daljave streljal Wilkins, drugič pa z neposredne bližine Robson z glavo, nemški vratar pa je bil vedno na mestu.

V drugem polčasu ni ali pa skoraj nič. Le v 40. min. je Rummenigge poskusil srečo in je zadel prečko, to pa je bilo edino, kar je proslavljeni as napravil na sinočnji tekmi. V ostalem, kot rečeno, igra na sredini igrišča, dolgovorne podaje, vračanje žoge vratarju, skratka od nogometne igre bore malo. Ali sta reprezentanti štedili moči za nastop proti Španiji? Najbrž ne. Preveč sta se spotovali, kajti nogometaši so se zavedali, da bi pomenil morebitni poraz slovo od «mundiala», tako pa Anglija in ZNR še vedno lahko upata, da se bo izteklo v njuno korist. Kdo bo pri tej spekulaciji imel prav? Španija je,

Dosedanji izid

Anglija — ZNR 0:0

Lestvica

ANGLIJA 1 0 1 0 0 0 1

ZNR 1 0 1 0 0 1 1

ŠPANJA 0 0 0 0 0 0 0

Preostali spored

2. 7.: Španija — ZNR; 5. 7.: Španija — Anglija.

Dosedanji izidi

ITALIJA — ARGENTINA 2:1

Lestvica

ITALIJA 1 1 0 0 2 1 2

ARGENTINA 1 0 0 1 1 2 0

BRAZILIJA 0 0 0 0 0 0 0

Preostali spored

2. 7.: Brazilija — Argentina; 5. 7.: Brazilija — Italija.

PAM železnina

STROJI — TEHNIČNI ARTIKLI

za industrijo, kmetijstvo in za dom

TRST (Industrijsko cono)

O O M J O, 132 - Tel. 824-979

Favoriti

Ko so častikarji vprašali vratarja francoske reprezentacije Ettorija, kdo so glavni favoriti letošnjega nogometnega prvenstva, je postavil na prvo mesto Francijo. Vsak berac svoje malho hvali.

VSI V ŠPANIJU HVALIJO POLJAKE

MADRID — Prva tekma drugega kroga «mundiala» med Francijo in Avstrijo je bilo pravo razočaranje za kakih 30 tisoč gledalcev na drugem madridskem stadionu «Vicente Calderón» in za milijone pred TV zasloni. Tudi sijajen nastop Poljakov v Barceloni nato ni mogel popraviti slabega vtisa s prvega dne, kajti v drugi igri so razočarali oslabiljeni Belgijci, ki skoraj da nimajo več možnosti, da bi se uvrstili v polfinala.

Francoski so zaigrali brez svojega prvega moža Platinija, ki je poškodovan. Zmago pa so si zagotovili z golom Genhinija iz prostega strela. Francoski so igrali veliko bolj povezano, se zlasti nevaren je bil Rocheteau, ki je zamudil še nekaj priložnosti. Francoski selektor Michel Hidalgo je po tekmi izjavil, da so njegovi igralci igrali na standardni ravni. «Če bi moji igralci bolj mislili na rezultat in manj na ekshibicijo, potem bi zmagali v polfinalu. A vseeno na dobri poti smo, s Platinijem smo močnejši. Proti Severni Irski bo zaigral, zato bo naša velika priložnost.» je dejal Hidalgo.

Nekdanji kapetan reprezentacije ZNR je po tekmi dejal: «To kar je pokazala Avstrija, to je prava katastrofa. Razočaral me je Pezzey, še bolj pa Prohaska.» Vsi pa v Španiji izredno hvalijo igro Poljakov z Belgijci. Celo sloviti zvezdnik Pele ni mogel mimo ugotovitve, da je bila to doslej najbolj čista in zaslužena zmaga v igrh nasprotnikov, ki kaj veljajo. Nizozemskega reprezentanta Repa sta navdušila zlasti Lato (igral je stoto tekmo za Poljsko) in avtor treh zadetkov Boniek.

Tej igri je bil priča tudi Juventusov trener Trapattini, ki je dejal: «Če bo Boniek tako kot danes igral tudi za Juventus, potem smo dobili zares izrednega igralca. Hiter je, sijajen temo ima, daje gole. Več res ni mogoče pričakovati od igralca.»

Poljaki pa so s fantastično igro preplašili tudi sovjetski tabor. Že zdaj je jasno, da pot Poljakom do polfinala lahko zaprejo le igralci SZ, toda to ne bo niti malo lahko.

«V tekmi položaju smo. Poljaki igrajo izredno, se zlasti močni so v nasprotnih napadih. 1. julija igrajo v Belgijo, tudi na tej tekmi nam ne bo lahko, to bo za Belgije zadnja priložnost.»

Za svoj prvi nastop v drugem krogu pa se temeljito pripravljajo tudi Španci, ki so deležni velike kritike javnosti, še najbolj selektor Santamaria, ki mu vsi priznava, da je bil nekoč velik igralec, toda ga je slabši selektor, kot ga je kdaj koli imela Španija. Santamaria napoveduje spremembo v moštvi, zamenjal naj bi celo slovitega vratarja Arconado, ki so ga imeli za

NAJBOLJŠI STRELCI

4 goli: Rummenigge (ZNR) in Boniek (Polj.)

3 goli: Kiss (Madž.) in Zico (Brazilija)

2 goli: Wark (Škotska), Fazekas, Nyilasi in Polosek (vsi Madž.), Robson in Francis (oba Angl.), Eder in Falcao (oba Braz.), Maradona in Bertoni (oba Arg.), Schachner (Av.), Six in Genhinji (oba Fr.), Panenka (ČSSR), Assad (Alžirija), Armstrong (Severna Irski).

MARCELO MALALAN (Opéine)

Vseh zadetkov tega prvenstva, seveda nisem videl, saj prav vseh tekem tudi nisem videl. Od teh, ki sem jih sledil po televiziji, pa mi je bil najbolj všeč drugi gol Poljaka Bonieka na tekmi z Belgijo. Boniek je skočil izredno visoko (sicer te žoge prav gotovo ne bi prestregel) in je žogo preusmeril naravnost v vrata. To je bil res zelo lep zadetek, ki ga lahko doseže le igralec, ki dobro obvlada tehniko nogometne igre v vseh njenih elementih.

BOGOLJUB PERČIĆ (Sempolaj)

Prvenstvu sicer sledim, vendar pa si je imena vseh strelcev in vse doze gole težko zapomniti. Najlepši je bil vsekakor tisti zadetek, ki ga je z osebno akcijo dosegel Boniek na tekmi z Belgijo. Zelo so mi tu dišale sovjetski strelci, zlasti so se izkazali na tekmah proti Škotski in Novi Zelandiji.

PAVEL GREGORIĆ (Trst)

Ederjev gol proti Škotski je bil gotovo najlepši. To je bil zelo težek zadetek in zato je bila to prava

Boniek zasenčil ostale «zvezde»

Poljak Boniek (na sliki AP) je proti Belgiji poskrbel za prvi «show». Dosegel je kar tri zadetke in bil daleč najboljši na igrišču. Poljak je zares zasenčil vse ostale «zvezde» tega SP.

Iz SP v Španiji poroča za nas

časnikar Dela, Franci Božič

«Moji nogometaši so igrali preveč ležerno, preveč so se štedili. Jara, Prohaska in Hintermayer niso prav v formi, mučijo jih poskodbje, toda igralci bi morali bolj hiterje in več napadati. Naše možnosti za polfinala, zdaj niso prav velike. Francija je tehnično odlično moštvo», tako pa je izjavil avstrijski selektor Schmidt. Na tribinah bi bilo veliko znamenih osebnosti, od nekdanjega predsednika Stanleja Rousa, do Henryja Kissingerja in nekdanjega slovitega Franza Beckenhauera, ki iz «mundiala» komentira dogodke za zahodnonemski tisk.

Nekdanji kapetan reprezentacije ZNR je po tekmi dejal: «To kar je pokazala Avstrija, to je prava katastrofa. Razočaral me je Pezzey, še bolj pa Prohaska.»

Vsi pa v Španiji izredno hvalijo igro Poljakov z Belgijci. Celo sloviti zvezdnik Pele ni mogel mimo ugotovitve, da je bila to doslej najbolj čista in zaslužena zmaga v igrh nasprotnikov, ki kaj veljajo. Nizozemskega reprezentanta Repa sta navdušila zlasti Lato (igral je stoto tekmo za Poljsko) in avtor treh zadetkov Boniek.

Tej igri je bil priča tudi Juventusov trener Trapattini, ki je dejal: «Če bo Boniek tako kot danes igral tudi za Juventus, potem smo dobili zares izrednega igralca. Hiter je, sijajen temo ima, daje gole. Več res ni mogoče pričakovati od igralca.»

Poljaki pa so s fantastično igro preplašili tudi sovjetski tabor. Že zdaj je jasno, da pot Poljakom do polfinala lahko zaprejo le igralci SZ, toda to ne bo niti malo lahko.

«V tekmi položaju smo. Poljaki igrajo izredno, se zlasti močni so v nasprotnih napadih. 1. julija igrajo v Belgijo, tudi na tej tekmi nam ne bo lahko, to bo za Belgije zadnja priložnost.»

Za svoj prvi nastop v drugem krogu pa se temeljito pripravljajo tudi Španci, ki so deležni velike kritike javnosti, še najbolj selektor Santamaria, ki mu vsi priznava, da je bil nekoč velik igralec, toda ga je slabši selektor, kot ga je kdaj koli imela Španija. Santamaria napoveduje spremembo v moštvi, zamenjal naj bi celo slovitega vratarja Arconado, ki so ga imeli za

OSKAR RACE (Rodik)

Svetovnemu prvenstvu po televiziji prav rad sledim, vendar pa se človek težko spomni vseh zadetkov, saj jih ni bilo malo. Od tistih, ki mi pridejo pred oči, pa mi je gotovo najbolj všeč zadetek, ki ga je dosegel Boniek proti Belgijcem. To je bil gol, ki je izredno spretno in hitro preigral ne le vrsto igralcev, ampak tudi vratarja in nato streljal v vrata. Odlično se je znašel v tej akciji.

Lep je bil tudi Zicov gol proti Novi Zelandiji.

Majhna mojstrovina. Igralec je moral namreč celotno akcijo izpeljati zelo hitro, žogo je moral posneti s tal in prav v tem je izrednost tega zadetka.

Lep je bil tudi Zicov gol proti Novi Zelandiji.

MIHA JEZERSEK (Kozina)

Osebnost me je najbolj navdušil Genhinijev strel na tekmi Francija — Avstrija. Francoski je streljal prosti strel ne samo neubranljivo, ampak tudi izredno natančno v zgornji kot. Ta podvig je bil zanj še težji, ker je stal «vizi zida» vsekakor bližje, kot predpisujejo pravila.

Med ostalimi zadetki mi je ostal v spominu tudi Zicov gol na tekmi Brazilija — Nova Zelandija.

ESPANA 82

KOLESARSTVO

Na dirki po Jugoslaviji

Kosjakov prvi v Čačku

ČAKAK — Sovjet Kosjakov je osvojil četrto etapo mednarodne amaterske kolesarske dirke po Jugoslaviji, obenem pa je tudi osvojil prvo mesto skupne lestvice.

ETAPNA LESTVICA

1. Kosjakov (SZ), ki je prevozil 180 km dolgo progo od Prokuplja do Čacka v 4.18.15" s p.h. 41.860 km na uro;

2. Lampič (Jug.);

3. Šeremet (SZ), oba v zmagovalnem času

4. Lagard (Fr.) po 3 sekundah

5. Rucki (ČSSR) v enakem zastanku itd.

SKUPNA LESTVICA

1. Kosjakov (SZ), 2. Polončič (Jug.), 3. Lampič (Jug.), 4. Takacs (Mad.), 5. Vološin (SZ) itd.

Na mostovni lestvici vodi Sovjetska zveza, pred prvo postavo Jugoslavije, Francijo in drugimi ekipami

BOR — Basket Team Totelco

66:61 (30:31)

BOR: Oblak 2, Canciani 23, Gerdol 11, Perko 9, Sestan 2, Mesesnel 6, Baitz 2, Berdon 2, Jančar 4.

V zadnjem kolu prvenstva so «plavi» poskrbeli za pravi podvig, s tem da so premagali prvovrstno in doslej še nepremagano moštvo Basket Team Totelco. Kljub odsotnosti centra Ferhuga, so borovci popolnoma zadovoljili in prikazali včasih res sijajno igro (za te kategorije). Pohvalo si tokrat zaslužijo prav vsi Borovi igralci, saj so vsi zanesljivo opravili svojo nalogo (Cancian)

TENIS

NA TURNIRU V WIMBLEDONU

Presenečenje med ženskami

WIMBLEDON — Na mednarodnem teniškem turnirju v Wimbledonu je prišlo v ženskem delu tekmovalnja do dveh velikih presenečenj. Američanka Smith je namreč (kot na silka skupine št. 13) izločila svojo rojakinjo Jaegerjevo s 6:4 in 6:2; manj pa ni presenetila nekda-

ATLETIKA

DEŽELNO PRVENSTVO V TRSTU

Tanja Kalc (Bor) najboljša a tudi ostali zadovoljili

V soboto je bilo na stadionu Grezar deželno prvenstvo za dečke in deklice. Nastopili so tudi atleti Adrie in Bora, ki so dosegli nekaj dobrih rezultatov.

Prvo mesto in naslov deželne prava je osvojila Tanja Kalc v teku na 60 m. Njen čas 8"2 je najboljši sezonski rezultat v deželi. Dobro sta se odrezala Igor Sedmak v metu kroglice (39.96 m) in Marjan Gustinčič v teku na 80 m (10"8). Oba sta s svojima rezultatom postavila nova društvena rekorda.

Na tem tekmovališču so dosegli nekaj dobrih izidov. Omenimo naj zmagovalko teka na 60 m z ovirami Elise Andretti (10"5) in zmagovalca meta krogla Stefana Aizzo (15.59 m).

IZIDI DEKLICE

60 m: 1. Tanja Kalc (Bor) 8"2; 1000 m: 3. Marisa Viller (Adria) 3'35"5; kroglica: 2. Lara Tinta (Bor) 31.30 m; 3. Alessandra Sumbar (Adria) 24.22 m; 4. Martina Gherlani (Bor) 23.48 m; 12. Tatjana Pertot (Bor) 16.48 m.

DEČKI

80 m ovire: 7. Daniele Giacomini (Adria) 15"; 80 m: 3. Marjan Gustinčič (Bor) 10"8; 5. Boris Cepar (Bor) 11"3; kroglica: 2. Igor Sedmak (Bor) 39.96 m; 10. Omar Bacchi (Adria) 32.88 m; 17. Marko Marega (Bor) 26.54 m; 21. Andrej Corradetti (Bor) 15.12 m. (C.D.)

NARASČAJNIKI

V soboto in nedeljo je bilo v Trstu tekmovalje v peterboju in šestorboju za narasčajnike, ki ga je organizirala Atletska sekcija Bor. Tekmovaljanci se je udeležilo zadovoljivo število atletov, tako da so dosegli nekaj dobrih rezultatov. Najkakovostnejše tekmovalje je bilo v šestorboju med narasčajniki s prisotnostjo borovk Tiziane Natural in Sare Umari ter Furlanec Pers. Vse tri sodijo med najboljše šestorbojke v državi.

Prvo mesto je dosegla Tiziana Natural, ki je bila izvrstna v vseh disciplinah in je zbrala 3752 točk.

Velik uspeh štandreskih kotalkaric

Kotalkarice društva Oton Zupančič iz štandresa nadaljujejo z uspehom na prvenstvenih nastopih. Po izrednem uspehu Nadje Marasice, Damijane Makuc in Tanje Vižintin na deželnem prvenstvu v Trstu (zasedle so prva tri mesta), sta tokrat prišli na vrsto Bianca Birri in Deborah Marvin, ki sta v Pieris dosegli dve prvi mesti, in sicer Birrijeva v kategoriji deželni seniorek, Marvinova pa med začelnicami.

Na sliki: Bianca Birri (levo) in Deborah Marvin s priznanjem za njun uspeh.

talkarici zagotovili vstop na vsedržavno prvenstvo FIHP, ki bo septembra v Bitonto pri Bariju. Z njima pa bodo v Puglio odgovorile tudi Marasiceva, Makuceva in Vižintinova. Vsekarer velik uspeh za štandresko društvo in vadiateljico Sonjo Cernec, ki bodo na največji državni manifestaciji nastopili kar s petimi kotalkaricami.

S to zmago sta si štandreski ko-

TV PRENOSI

DOBER SPREJEM VAM ZELI

HI-FI, RACK TV COLOR SERVIS

ALDO COLJA KONTROVEL 134

TEL. 225471

Danes

19.30 registrirani posnetek KP

22.45 registrirani posnetek KP

Jutri

17.25 Sev. Irski — Avstrija

RAI 2, L.J., KP (22.45)

21.00 SZ — Belgija

RAI 1, L.J., KP (22.45)

Petek, 2. julija

17.15 Brazilija — Argentina

RAI 2, L.J., KP (19.30)

21.00 Španija — ZNR

RAI 1, L.J., KP (22.45)

Nedelja, 4. julija

17.15 Sev. Irski — Francija

RAI 1, L.J., KP (19.30)

21.00 SZ — Poljska

RAI 2, L.J., KP (22.45)

GOSPODARSKO PISMO IZ SLOVENIJE

Denarja še za krpanje ni dovolj

Problemi, v katerih se je znašlo slovensko gospodarstvo

Lani so slovesno odprli za promet zahodno ljubljansko obvoznico, ki je mimo Ljubljane povezovala Gorenjsko in Notranjsko. S tem je bil odpravljen prometni čep, ki je zadrževal zlasti turisti iz zahodnih držav, namenjene na obale Jadranskega morja. Toda ob slovesnosti je bilo zaznati tudi precejšen kanček črnogledosti: vse kaže, so lani napovedovali, da bo takih slovesnosti ob odpiranju novih cest v prihodnjih letih bolj malo, kajti denarja za gradnjo cest zmanjkuje. Napoved se je letos uresničila. V Sloveniji se bo letos zbralo tako malo denarja za cestno gospodarstvo, da bodo morali ustaviti (oziroma so jih že) vsa cestna gradbena dela. Se več, denarja ni dovolj niti za redno vzdrževanje cest. Za cestno gospodarstvo se bo letos zbralo za tretjino manj denarja kot lani. Cestna skupnost bo namreč imela na razpolago le 5,3 milijarde dinarjev, vendar mora večino tega denarja uporabiti za odplačevanje posojil, natehtih v prejšnjih letih. Težak gospodarski položaj je torej tudi cestno gospodarstvo prisilil k močnemu varčevanju in omejevanju cestnih del.

Na srečo smo v naši republiki v prejšnjih letih vendarle uredili več pomembnih cestnih odsekov in v zgradili nekaj obvoznice okoli večjih mest, tako da celotno cestno omrežje v Sloveniji še zdaleč ne ustreza zahtevam sodobnega cestnega prometa. Za pomazoritve je dovolj zgornji odstavek, da je od okoli 5 tisoč kilometrov cest imenovanih magistralnih in regionalnih cest (sem sodijo najpomembnejše cestne povezave) samo 116 kilometrov popolnih ali polovinskih avtocest in da je od vseh teh cest še vedno skoraj tisoč kilometrov cest neasfaltiranih. V štirih slovenskih občinah je na primer še vedno več makadamskih cest kot pa asfaltiranih. Za popravila oziroma preureditev in posodobitev teh cest zdaj ni več denarja v republiški blagajni. Te ceste bodo urejevali le, če bodo imele same občine dovolj denarja za takšna dela.

To pa seveda pomeni, da je v veliki negotovosti tudi gradnja nekaterih pomembnejših novih cest, po katerih naj bi v prihodnjih letih stekli tisti prometni tokovi, ki so iz srednje Evrope namenjeni na vzhod ali na obale Jadranskega morja. V negotovosti je torej gradnja tistih cest, za katere so pripravljene tudi zahodne finančne ustanove posoditi denar. Gre predvsem za gradnjo Karavanskega predora, za gradnjo avtoceste od Naklega mimo Kranja do Ljubljane, za povezavo zdajšnje avtoceste Ljubljana - Razdrto s sistemom italijanske avtoceste, za posodobitev ceste med Ljubljano in Zagrebom in za gradnjo obvoznice mimo Maribora, po kateri bi stekel ves promet od mejnega prehoda z Avstrijo (Sentilj) proti Zagrebu, pa tudi za gradnjo nekaterih drugih pomembnejših poti (kot na primer gradnja cestnih obvoznic na Obali).

Iz več razlogov bi bila gradnja tistih cest, za katere so v tujini pripravljene dati posojila, še kako dobrodošla. Zato se ogrevajo, da bi nadaljevali oziroma začeli predvsem z gradnjo avtoceste med Naklim in Ljubljano (za katero je mednarodno posojilo že odobreno) in z gradnjo Karavanskega predora, ki naj bi blizu Jesenic povezoval slovenske ceste z avstrijskimi in za katerega je dogovor za tuje posojilo tako rekoč sklenjen. Če bi namreč gradili te ceste, bi lahko zaposlili del naših gradbenih podjetij, ki zdaj nimajo dovolj dela, ker so se nalozbe v tovrstna dela po vsej Jugoslaviji precej zmanjšala. Na drugi strani pa bi lahko aktivirali devizna posojila, kar bi bilo v zdajšnji težki devizni situaciji še kako dobrodošlo, kajti devize od teh posojil bi lahko uporabili za tuj, vračati pa je treba začeti ta posojila šele čez nekaj let. Toda za oboje je malo možnosti, kajti v republiški skupnosti za ceste, ki je nekakšen investor vseh pomembnejših cestnih del v Sloveniji, nimajo ustreznega dinarskega deleža za začetek takih del.

Republiška skupnost za ceste pa ima denarja premalo predvsem zaradi tega, ker mora letos odplačati precej posojil. Za letošnja odplačila domačih in tujih posojil bo namreč morala dati kar 3,3 milijarde dinarjev. To pa je toliko, da ne zadostja niti za redno vzdrževanje cest. Za redno vzdrževanje pet tisoč kilometrov republiških cest jim je namreč ostalo le 1,1 milijarde dinarjev. Za najnovejšo vzdrževanje pa bi rabili najmanj 2,2 milijarde dinarjev. Ker tega denarja ni, ni mogoče odgovoriti niti na vprašanje, ali bodo pozimi lahko spuščili vse ceste in če bodo imeli dovolj soli za posipanje zasneženih cest.

Povsem jasno je, da ob takem pomanjkanju denarja ni mogoče najti nikakršnih denarnih virov za rekonstrukcije in novogradnje. Že tako so nekateri, doslej dokaj zanesljivi denarni viri, presušili. Republiška skupnost, za ceste je na primer dobivala precej denarja od prodane bencina, toda ta vstopa se po vrednosti neprestano krči, kajti tako imenovani cestni dinar od prodane bencina zdaj razkosa na več delov: del ga na primer porabi za posodabljanje železnice, del pa za urejanje premovalov (da bi v večjem izkopu lahko na demontirali veliko porabo tekočih naftnih goriv). Vrednost bencinskega dinarja se navedenim zmanjšuje tudi zaradi tega, ker se prodaja bencina ne povečuje tako skokovito kot v prejšnjih letih (v zadnjih dveh letih je poraba bencina celo padla, kar pomeni, da je tudi denarja za ceste manj). Na drugi strani je postal zelo skop tudi nekdanji bogat vir denarja za ceste. V Sloveniji morajo namreč pri registraciji motornih vozil vsi lastniki teh vozil plačati posebno cestno takso. Ta pa se ni spremenila že osem let, kar pomeni, da je ta denar zaradi vsakoletne visoke inflacije kaj malo vreden. Cestna skupnost si skuša zdaj pomagati tako, da predlaga podražitev cestnih taks, vendarle jih sime podražiti le za 15 odstotkov, kar pa je seveda ob tako hudem pomanjkanju denarja zelo skromen oblik.

Edina možnost za zakrpanje cestne blagajne bi bilo splošno ljudsko posojilo za gradnjo in posodobitev cest. Za tako posojilo so se pred leti že odločili in zbrali 1,35 milijarde dinarjev, toda to posojilo morajo občanom prav zdaj vrniti (letos 450 milijonov dinarjev). Zdi se, da tudi poguma nimajo za takšen korak, kajti slab gospodarski položaj navsezadnje občutijo tudi občani in bi se zaradi tega težko odločili za posojilo. Na to navsezadnje opozarjajo tudi izidi nedavnih samoprispevkov, kajti v Celju je na primer za samoprispevek glasovala komajda dobra polovica vseh občanov. Morebiten polom pri razpisu posojila pa bi imel tudi nič kaj prijeten politični zven.

Zato za zdaj vse kaže, da bo ostalo cestno gospodarstvo v Sloveniji v neakademskem položaju, kot so zdajšnji položaji (ko bi se moralo cestno gospodarstvo obnašati kot dober gospodar, pa tega ne more storiti, ker nima denarja) označili strokovnjaki za cestno gospodarstvo. Toda marsikaj v Sloveniji takšnega položaja, v katerem se je znašlo cestno gospodarstvo, ne zastopijo in zahtevajo, da jim zgradijo ceste, ki so določene v srednjeročnem načrtu. Najbolj glasni so na Štajerskem in Primorskem, delno tudi upravičeno, kajti s posodabljanjem cestnega omrežja prav tam najbolj kasnjijo. Toda ne samo oni, pač pa še marsikdo drug igra ob tem na stare, razglašene strune, ki s dobrim gospodarjem nimajo nič skupnega, češ: gradimo, bo že kdo dal denar. Takšen ekdo se je v minulih letih res skoraj vedno našel. Ker zdaj ugotavljamo, da smo tudi zaradi takega načina dela zašli v izjemno hude gospodarske zadrege, takšna gospodarska miselnost ni več sprejemljiva.

JOŽE PETROVIČ

IZ SKLEPNE RESOLUCIJE IN RAZPRAV NA 12. KONGRESU ZKJ

Reševanje položaja narodnih manjšin bistven dejavnik sodelovanja s sosedi

Jasne besede Vlada Janžica, Jožeta Smoleta in zunanjega ministra Lazarija Mojsova v 5. komisiji. Novogoriški delegat Aljoša Uršič o konkretnih oblikah sodelovanja ob meji

(Od našega poročevalca)

BEograd — Politika dobrih odnosov s sosednjimi državami in skrb za manjšine za mejo je bila eden 12. kongresa Zveze komunistov Jugoslavije, ki se je končal včeraj v Beogradu. Razprava o tem vprašanju se odraža tudi v sklepih resolucije, ki so jo sprejeli ob koncu zasedanja. Poglavlje o tem izhajajo predvsem iz poudarka pomena, ki ga imajo republike in pokrajini pri snovanju dobrososedskih odnosov po načelu, da so vse republike in pokrajine soodgovorne za navezavo odnosov s sosedi. Poudarjena je bila tudi potreba po večji koordinaciji vseh dejavnikov. V okviru prijateljskega sodelovanja je tudi poudarjena koristnost gospodarskega sodelovanja, ki ga morajo na najbolj neposreden način ob meji razvijati organizacije združenega dela. V resoluciji je nato rečeno, da se ZKJ zavzema za priznanje, spodbujanje in uveljavitev narodnostnih pravic delov jugoslovanskih narodov, ki kot narodne manjšine živijo v sosednjih državah — v skladu z obstoječimi dvostranskimi in večstranskimi mednarodnimi sporazumi in v duhu načel mednarodnega prava — in da se mora zoperstaviti vsakršni politiki njihove asimilacije. »ZKJ izhaja iz stališča, da je uresničitev enakopravnosti in svobodnega razvoja manjšin pomemben dejavnik resničnega razvoja demokratične družbe in sestavnih del dobrososedskih odnosov.« je še rečeno v resoluciji.

Ta stališča je v sklepnem poročilu o delu 5. kongresne komisije, ki je razpravljala o mednarodnih odnosih, predstavil Vlado Janžić, ki je naglasil, da so narodne manjšine pozitivni dejavnik, ki morajo zblíževati narode in države. »Izhajajo iz dejstva, da v Jugoslaviji uživajo narodi in narodnosti enake pravice, podarjamo nam interes, da tudi sosednje države v istem duhu in v skladu z mednarodnimi obvezanostmi priznajo in spoštujejo pravice delov jugoslovanskih narodov, ki kot manjšine živijo v teh državah.« je dejal Janžić.

V okviru razprave v 5. komisiji je prišlo vprašanje manjšin do izraza v večjem številu posegov, med katerimi je treba omeniti predvsem dva: posega Jožeta Smoleta in Lazarija Mojsova.

Jože Smole je dejal, da se marsikdaj idealizirajo odnosi z Jugoslavijo in z Avstrijo, pri tem pa se pozabljajo številna odprta vprašanja, ki se obostojajo. »V zvezi s tem, je poudaril Smole, smo dolžni na tem kongresu ponovno odločno potrditi svoje načelo, da se dosledno zavzemamo za zaščito vseh naših manjšin, ki žive izven meja Jugoslavije. Zaradi tega je naša dolžnost, da jas-

no poudarimo, da je prav reševanje položaja narodnih manjšin eden poglavitnih dejavnikov, ki odpira perspektive sodelovanja s sosednjimi državami.«

Zvečni sekretar za zunanje zadeve Lazar Mojsov je prav tako izhajal iz poudarka na dobrih odnosih s sosedi in dejal: »Naša stališča o tem, da morajo narodne manjšine predstavljati most sodelovanja in nikakor razlog za kakršneoli spore, se čedalje bolj uveljavljajo in tudi tam, kjer še obstaja nerazumevanje ali diskriminacija, se bomo odločno zoperstavili vsakemu poskusu, da se spremeni politika Jugoslavije.«

V konkretnost pa je posegel novogoriški delegat Aljoša Uršič, ki je podal nazoren preizkus sodelovanja ob meji in vključevanja manjšinske problematike v ta okvir. Dejal je, da je aktiven odnos vseh dejavnikov ob meji veliko doprinesel k podpisu osimskih sporazumov in da v novogoriški občini še dajal časa delujoče posebne komisije za sodelovanje ob meji. Poudaril je tudi, da obstajajo ustajeni prijateljski stiki med kra-

jevniki skupnostni novogoriške občine in občani na italijanski strani meje ter da je prišlo do vrste pobrateljstev. Bile so ustanovljene tudi štiri mešane komisije, ki se ukvarjajo s sodelovanjem na gospodarskem področju, na področju kulture, športa in telesne kulture, na področju urbanistike, zaščite okolja in cest ter na področju vodnega gospodarstva. Te komisije so mnogo doprinesle k realizaciji osimskih sporazumov. Uršič je nato govoril o sodelovanju v goriškem vodstvom Komunistične partije Italije ter v nadaljevanju poudaril, da so bila v okviru razvejanega sodelovanja stekla številna nova prijateljstva. Novogoriški delegat je nato prešel k vprašanju slovenske manjšine v Italiji in dejal, da je v vsakem njihovem srečanju z italijansko stranjo podčrtano vprašanje odnosa italijanskega naroda do slovenske manjšine v Italiji in da ima sodelovanje s to manjšino pomembno vlogo. »V vseh naših kontaktih na ravni političnih strank in na ravni oblasti na obeh mejnih področjih, dajemo vedno vrednost našim

zahtevam za uresničitev obvez Italije do slovenske manjšine v Italiji.« je še dejal Uršič.

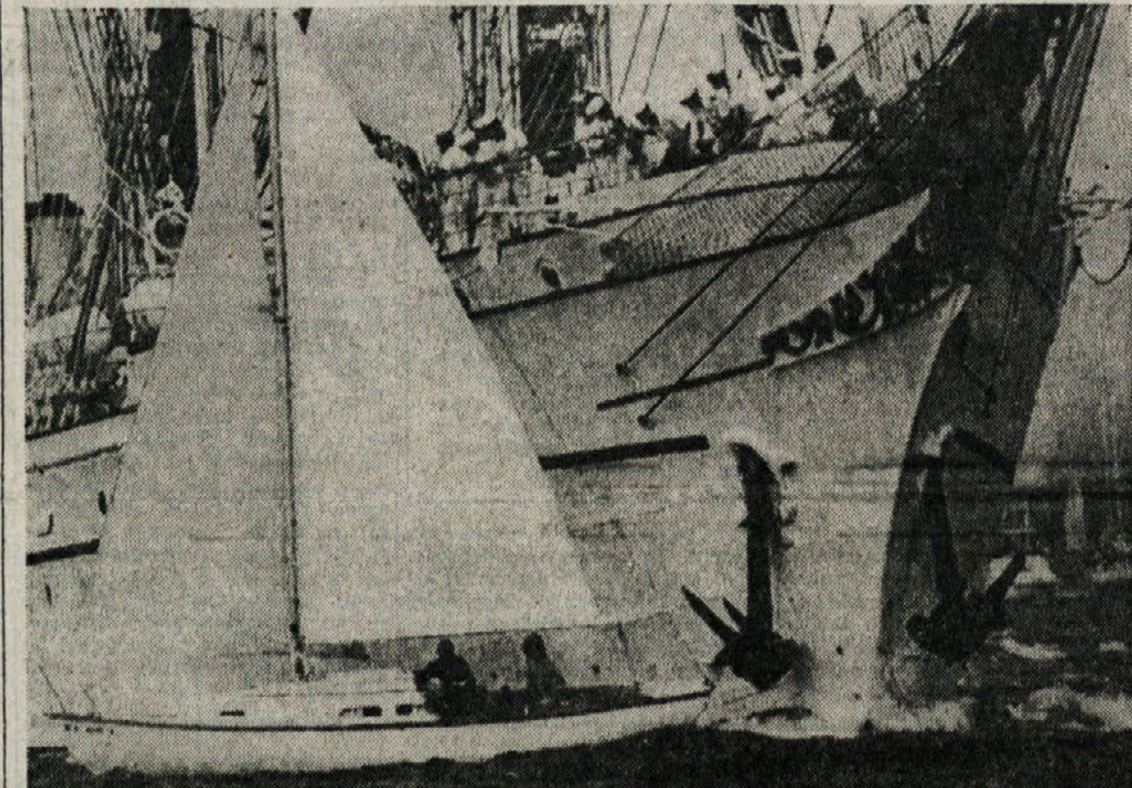
B. BR.

Stavka železničarjev v VB povzročila veliko zmedo

LONDON — Splošna stavka železničarjev je v Londonu povzročila veličansko zmedo. Že v zgodnjih jutranjih urah se je promet na stopnih cestah v mesto povečal za štirikrat. V Londonu samem se je stanje še poslabšalo zaradi stavke uslužbencev podzemne železnice. Danes bodo železničarji prekinili stavko, nadaljevali pa jo bodo uslužbenci podzemne železnice.

MESINA — V Sicilskem prelivu pogrešajo skupno mornarjev s pamske tovarne ladje »Lisbeth Tide«, ki se je pokopala 80 kilometrov južno od Malte. Število čestilo pogrešanih ni še znano, na krovu je bilo baje od 10 do 12 mornarjev.

Pritlikavka in velikanka

Preko 2 tisoč najrazličnejših plovil je v Newportu dočakalo prihod kliperjev, brigov, škunerjev in barkantin, ki se udeležujejo 2.850 milj dolge regate preko Atlantika do Lizbone, marsikdo pa se je vse preveč približal velikankam

(Telefoto AP)

Z RAZPRAVO O ITALIJANSKI ŠOLI V JUGOSLAVIJI

Zaključena letošnja Koprška srečanja

V šestih dneh se je v Kopru zvrstilo nad 30 kulturnih in umetniških skupin z okrog tisoč izvajalci

KOPER — S koncertom godbe na pihal Giuseppe Verdi iz Trsta in s sklepno pridelitvijo na Titovem trgu, na kateri so sodelovale glasbene in folklorne skupine iz Slovenije in iz narodnostno mešanih pokrajin Avstrije, Italije in Ukrajine, so se v soboto končala v Kopru tretja »Koprška srečanja«. V šestih dneh se je zvrstilo v Kopru nad 30 kulturnih umetniških skupin z okrog tisoč izvajalci, na sporedu pa so bile tudi razstave, predstavitve knjig, gledališke uprizoritve ter številna športna srečanja. Pridelitvam je prisostvovalo nad 20 tisoč gledalcev.

Osrednji dogodek zadnjega dneva Koprških srečanj je bila razprava za okroglo mizo o problemih italijanske šole v Jugoslaviji. Razpravljavci so odprli svoja razmišljanja, mnenja in predloge na rezultate ankete, ki jo je o tej temi organizirala reska Panorama. Slišali smo vrsto mnenj, da je italijansko šolstvo v Jugoslaviji sicer napravilo pomemben korak naprej, hkrati pa je tudi še precej problemov odprtih. Tako so se zmeraj razlikoval v kvaliteti pouka v večjih mestih in na podeželju, nadalje primanjkuje ustreznih učnih kadrov, pa tudi glede delovnih razmer (prostori, knjige, finančno stanje) niso šole s poukom v italijanskim zmeraj enakovredne s šolami obeh večinskih narodov, to je slovenskega in hrvaškega.

V nadaljevanju so precej govorili o vzrokih osipa na osnovnih in srednjih šolah s poukom v italijanskem, s tem povezan problem otrok iz mešanih zakonov. Glede predloga o dvojezičnosti šol pa je bilo več mnenj, da je treba stvar še temeljito proučiti. Eden izmed problemov je vsakekor v tem, da trenutno ne razpolagamo s kadri, ki

bi na taki šoli enako kvaliteto poučevali v slovenskih in v italijanskih šolih. V razpravo je posegel tudi član komisije za narodnosti pri obalno-kraški konferenci ZK Dušan Fortič. Poudaril je, da ne gre za problem, ki bi zadeval samo italijansko narodnostno skupnost v Jugoslaviji, ampak je to stvar vse naše socialistične skupnosti na narodnostno mešanem področju. Glede dvojezičnosti šole pa je rekel, da ne gre za avtomatično presajanje izkušenj z drugimi pokrajinami Jugoslavije, ampak za šolo, ki bo ustrezala tukajšnjim razmeram in prispevala k novi kivilistični odnosov ljudi, ki tukaj živijo. L. O.

BENESKI DNEVNIK

Pokrajinska komisija za kulturo naj ne zanemari slovenskih društev

VIDEM — Prejšnji četrtek, 24. junija, se je na sedežu videmske pokrajine v palači Belgrado sestala komisija za kulturna vprašanja, ki ji predseduje svetovalec Comini član furlanskega gibanja. Seje se je udeležil tudi podpredsednik pokrajinskega odbora socialist Belbone, ki je med drugim odgovoril tudi na kulturna vprašanja. Ob odsotnosti demokratskih svetovalcev je odbornik Belbone seznanil udeležence s je o predlogu odbora za sestavo posebne posvetovalne komisije, ki je predvidena v zadnjem delnem za-

V PRIMERJAVI S PROCESOM PROTI LEVIČARSKI SKUPINI BAADER-MEINHOF

Proces proti skupini desničarskih teroristov potekel v znamenju skoraj popolnega nezanimanja

Relativno mile kazni za duhovni vodji neonacistov odvetnika Manfreda Roederja in zdravnika Heinza Colditza

(Dopisnik Dela za Primorski dnevnik)

BOON — V primerjavi s procesom Baader-Meinhof, ki je sredi sedemdesetih let v posebej znanj zgrajenem sodnem betonskem bunkerju zaporov Stammheim pri Stuttgartu usmerjal javnost v sočutenje s koreninami levega terorizma in v ekstenzivno iskanje »duhovnih očetov« med levimi razumniki, je doslej največji proces proti terorizmu z desnim predznakom in istem stamheimskem bunkerju potekal praktično brez čustvene udeležbe javnosti. Razen do absurdnosti izpopolnjenega oostopla kontrole vseh, ki so vstopili v sodno dvorano, ni nič drugega spominjalo na ozračje s prvega procesa, ki so ga

tako državni tožilci in sodniki kot javni mediji, zavestno stilizirali v prikaz skrajne nevarnosti za sistem in majhne državljanske vojne. Včrtašnja razsodba na prvi pogled nekoliko izstopa iz dosedanjega sloga sodnega obravnavanja teroristične desnice in velja za »strogo« dva izmed obtožbenih, nekdanja laborantka Sibylle Vorderbruegge in ključavničar Raymond Hoernle sta bila obsojena za dvakratni umor in nekakratni poskus umora na dosmrtno zaporno kazen, absolutni vodja »nemških akcijskih skupin«, hekdanski odvetnik Manfred Roeder je bil obsojen na trinalet let zapora zaradi sodelovanja pri pripravljanju številnih terorističnih dejanj in zdravniki Heinz Colditz je

za svoje delovanje v ozadju (on je pridobil Hoernleja za teoretičnega dejavnika) dobil šest let zapora. Prva dva obtožena sta priznala dejanja in jih obžalovala, kolovodja skupine, ki se je nekaj let boril za »četrtri rajh« in je bitko zanj začel s pripravljanjem serije napadov na stanovanja tujecev in zbirališča pristojev za politični azil, je med procesom vse zanikal, pustil svoja do sedanja sodelavca na cedilu in svojrnit nanju vso krivdo. Ker mu sodišče ni moglo dokazati neposrednega sodelovanja pri napadih na poskuševalni žrtvami in težkih poškodovanosti žrtvami, njegove vloge v vodenju teroristične organizacije pa ni ocenilo za tako vrstno družbene nevarnosti, kot jo je pripisalo jedru levega terorističnega gibanja, je navsezadnje osrednja desna teroristična osebnost no strogosti kazni ostala nekje tam, kar je veljalo za obrobne članke terorističnih skupin z levim predznakom. Na trinalet let zapora so bili po mučnih dolgoletnih preiskovalnih zaporih z dolgeimi obdobji polne izolacije obsojeni levi radi kalli, za katere so domnevali, da so člani ene od skupin, ki pa jim niso mogli dokazati nobenih konkretnih dejanj in je celotna obsodba slonela na indicijih ter vseobsežni domnevi, da so se združevali v teroristično organizacijo zato, da bi zrušili sistem.

Manfredu Roederju se torej ni bilo treba bati, da bi kdo videl v njegovih političnih nastopih približno tako nevarnost za pravno državo, ko je »voditelj« (fuehrer) novega nemškega rajha» v pumbaricah in belih dokolenkah optično demonstiral navezanost za »pravno nemško tradicijo«, so se poročevalci »kvečjemu vpraševali, odkod se »ne-nadoma« lahko pojavi »toliko so-

vraštva« in »kako je mogoče«, da je njegova okolica tako dolgo vse »brezbržno sprejemala«. To kljub temu, da notranji minister Gerhart Baum govori o kakšnih 150 desnih teroristih, kar je vsaj toliko, kot je v času najvišjega vzpona levega terorizma dvignilo na noze vso družbo in so bili nekateri pripravljeno celo ukiniti pravno državo, da bi lahko obračunali z njimi. V tej luči potencialne nevarnosti za družbeni sistem (tako imenovano svobodno demokratično temeljno ureditve) je posebno jasno videti drugačno merilo, ki ga je sodišče uporabilo za idejnega vodjo sedmih izvedenih ali poskušanih napadov. Nad obema izvajalcema (med drugim sta vrgla bencinsko bombo v dom za tujece in zažgala dva Vietnamca) je imel Manfred Roeder skoraj popolno oblast in se je po vseh pravih in izkušnjah iz nacistične preteklosti razvil v »vročnega« »pisarniškega morilca«. Sodišče je tako naredilo korak na njej v vrednotenju nevarnosti desnih terorističnih dejanj (napade na eksploziv je postavilo na raven umora, ne uboja), toda zaostalo za korak tedaj, ko bi bilo treba določiti razloži pogled na tiste, ki pridajo nasilje in razrušenje parlamentarne demokracije ureditve.

Se več, kot na samem procesu, se je zbiralo ob njem, cela vrsta ljudi, ki je sodelovala v pripravih na teroristični dejanja, sploh ni bila obtožena. Zdi se, da je imel zlasti zdravnik Colditz dobre razloge, da se je zadovoljil z včrtašnji razsodbo in ne bo vložil pritožbe. Z njim se je pravzaprav veriga začela odvijati ko je njegov čerka s prijatelji izvedla napad na eksplozivom na hamburško razstavo o zločinu esesovcev, ko so tik pred koncem vojne obsili dvajset

židovskih otrok. Prijateljska zveza z Roederjevo že izkušeno skupino je pripeljala avgusta 1980 do napada na tujece v Hamburgu (dva mrtva, geslo: osvoboditev se je začela) in policiji ni bilo težko takoj najti sledov storilcev. Že naslednjega dne so Roederja in sodelavce odkrili, ko so praznovali dogodek na svečanem kosilu. Arretirali so jih, toda Roederju niso natakali lisic in je zlahka ušel. Ko je pozneje, 26. oktobra 1980, eksplozivno bomba na mučenichenstem oktrobskem prazniku (13 mrtvih, 200 ranjenih), je zdaj obsojeni Hoernle je takoj izjavil, da je eksploziv verjetno priskrbel gozdar Lembeke v severnememskem Oechtringenu. Klub temu »pozorilo so oblasti samo površno preiskale Lembekejevo stanovanje in ga pustile na prostosti. Arretirali so ga šele aprila 1981 (medtem je v miru donolnjeval, skladišče orožja za dan X), ko je po naključju neko odkril enega iz med 33 gozdnih množičnih skladišč orožja in streliva. Toda Lembeke je ostal »osamljeni storilec«, posebej se, ker se je discipliniral po aretaciji obsil v svoji celici. Medtem znova zajeti Roeder je bil s tem, vsaj za sodišče, izločeno, ki je storilo vse, da ne bi iskalo zveze z »neopasnostnimi« velikimi terorističnimi napadi, razbremenjen neposredne odgovornosti.

MOJCA DRČAR-MURKO

KOPER — Včeraj dopoldne je v koprsko pristanišče priplula ladja »Grobnik«, s katere bodo raztovarjali tudi 538 ton kave, ki jo je za Slovenijo iz Brazilije uvozilo »eograsko podjetje« Jugoexport. Po opravljenih carinskih formalnostih bodo kavo takoj odpelali na tržišče, da bi odpravili sedanje pomanjkanje.

V Kopru predstavili knjigo

«Javni spomeniki na Primorskem»

V Kopru so dopoldne predstavili knjigo Nelide Šilič - Nemec »Javni spomeniki na Primorskem«. Založnik je koprška Lipa, sozaložnika pa Goriški muzej in Založništvo tržaškega tiska. Denarno pomoč prispevala tudi Kulturna skupnost Slovenije. Knjigo je opremil Nagon Nemec, fotografije pa je oskrbel Bogo Rusjan.

Na predstavitvi knjige je pozdravil številne ugledne goste predstavnik založbe Lipa prof. Jože Hočvar. Povedal je, da gre za pomemben kulturni dogodek, saj smo dobili temeljit prikaz javnih spomenikov na Primorskem za razdobje 1945 - 1978, hkrati pa je avtor raziskoval vrsto okoliščin, ki so kakorkoli vplivale na nastanek teh del. Čestital je Nelidi Šilič - Nemci kar uspehu ter se zahvalil vsem, ki so ji pomagali pri zbiranju in obdelavi gradiva ter z denarno pomočjo omogočili izid te pomembne publikacije. Avtorici je čestital tudi prof. dr. Nace Šumi, ki je poudaril med drugim, da gre za primorsko rojakinjo, mlado znanstvenico, ki se ni ustroila težav in odgovornosti in je uspešno zaključila pomembno delo.

Strokovno je zatem knjigo urednolila umetnostna zgodovinka Tatjana Pregl. Rekla je, da so po osvoboditvi tudi na Primorskem v zelo kratkem času postavili številne spomenike padlim v NOB, ki so kot edinstvena izpoved in oddolžitev svobodnega ljudstva locirani vsepovsod: v mestu in na vasi, na kraju zgodovinskega dogodka, v gozdu ali na planjavi. Ne da bi upoštevali številne spomeniške plosče, je v desetih primorskih občinah prek tristo spomenikov, ki so jih projektirali kiparji ali arhitekti, pogostokrat pa so nastali kot tizar spontane volje ljudskih množic s fizično in materialno soudeležbo borcev in domačinov. Prav zaradi množičnosti in specifičnosti povojne spomeniške dejavnosti, ki je edinstvena v umetnostnozgodovinski preteklosti Primorske, je bilo nujno evidentiranje in klasificiranje vse povojne spomeniške revolucionarne tematike. Da bi urednolila to obliko družbenopolitičnega in umetnostnega snovanja Primorske, se je avtorica študijsko lotila problematike in jo osvetlila iz različnih zornih kotov. Tipološko je upoštevala poleg dveh doslej uveljavljenih in enakovredno obravnavanih spomeniških tipov — kiparskega in arhitektonskega — še tretji tip, ki ga je označila kot ljudsko - arhitektonski. V tej zadnji skupini so vsi prostostoječi tridimenzionalni objekti, ne glede na material, obliko ali velikost, ki so nastali kot tizar volje avtorstva in sorcev, ter po načrtu ali brez njih, znanih in nezanih amaterjev, samoukov ali obrtniških delavcev. S tako kvalifikacijo je tudi jasno nakazana funkcija spomeniške plosče: hkrati s tem se izraza tudi nesmisel uporabe tretjega termina — spomeniško obeležje — s katerim vse prevečkrat poimenujemo manjše, likovno ne dovolj izpovedane spomenike in spomeniške plosče.

Nelida Šilič - Nemec se je v kratkem pogovoru zahvalila založnikom in vsem, ki so ji kakorkoli pomagali. Povedala je, da se je pri svojem delu srečevala s številnimi problemi — od terminoloških pa do sem pa tja tudi zlasti družbenih, zgodovinskih, gospodarskih in širših kulturnih ozadij, ki so zahtevala ustvarjalne poti do spomenikov in jim dala podobo, kakršno pač imajo. S pomočjo dokumentov pa je bilo moč jasno ugotoviti, kaj je dejel arhitekt, kaj kiparja, kaj izvajalec in kje je delež lokalnih organizatorjev.

Ob predstavitvi knjige smo slišali mnenja, da bi bilo treba zajeti tudi zamejska področja v Italiji. Predstavnik založbe Lipa so povedali, da so to načrtovali, vendar jim je zaradi kadroških in finančnih težav ni uspelo. Predstavnik Založništva tržaškega tiska Marko Kravos pa je povedal, da pristojne zamejske institucije intenzivno delajo na zbiranju in obdelavi gradiva in da lahko kmalu pričakujemo izid publikacije, ki bo kompletirala knjigo Nelide Šilič - Nemceve.

L. O.

Rop v milanski banki

zaporni nalog za uslužbenca

MILAN — Pomočnica državne pravdnika Maria Luisa Dama je izdala zaporni nalog za 33-letnega Milancana Francoa Ghezzi-ja in Cinesella Balsarno, ki je obtožen, da je sodeloval pri ropu v osrednjem sedežu bančnega zavo-da »Banca popolare di Milano«. Ta zavod so prili trije roparji, ki jih je potem spremljal v trezor omenjeni Ghezzi, ki je pri ustanovitvi opravil posle sekijskega nadzornika ter etelečnega blagajničarja. Iz trezorja so zlikovci odnesli 4,8 milijarde lir.

V prvem trenutku je prevladovalo mnenje, da je bil Ghezzi nedolžna žrtev dobro pripravljene ukanke, toda pozneje so začeli nekoliko sumiti v njegovo poštenost, predvsem zato, ker je izginil brez sledov. To pa seveda še ne bi bil dokončen dokaz njegove krivde, saj bi ga zli-garjsko podjetje »Jugoexport«, po opravljenih carinskih formalnostih bodo kavo takoj odpelali na tržišče, da bi odpravili sedanje pomanjkanje.